

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

**Методичні рекомендації
до виконання курсової роботи
з навчальної дисципліни**

"ФІНАНСИ"

**для студентів напряму підготовки
6.030508 "Фінанси і кредит"
усіх форм навчання**

Харків. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015

Затверджено на засіданні кафедри фінансів.
Протокол № 3 від 16.09.2014 р.

Укладачі: Нескородєва І. І.
Пустовгар С. А.
Голофаєва І. П.

М 54 Методичні рекомендації до виконання курсової роботи з навчальної дисципліни "Фінанси" для студентів напряму підготовки 6.030508 "Фінанси і кредит" усіх форм навчання / уклад. І. І. Нескородєва, С. А. Пустовгар, І. П. Голофаєва. – Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. – 160 с. (Укр. мов.)

Подано систематизований та логічно структурований матеріал, що стосується вимог до написання курсової роботи з навчальної дисципліни. Розроблено систему рекомендованих планів за темами курсових робіт, запропоновано алгоритм їх виконання та перелік показників для аналітичної роботи у ході виконання курсової роботи.

Рекомендовано для студентів напряму підготовки 6.030508 "Фінанси і кредит" усіх форм навчання.

Вступ

*Важлива не кількість знань, а їх якість.
Можна знати дуже багато, не знаючи найголовнішого (Л. Толстой)*

В економічних системах держав та господарюючих організацій провідна роль належить фінансам. Це обумовлено тим, що їх функціонування визначає кількісні та якісні параметри економічних явищ або процесів на мезо- макро- та мікрорівнях, віддзеркалюючи остаточні результати ефективності господарювання.

Фахівці з економіки та фінансів слушно відзначають, що одним із основних завдань економічних вузів України при переході її до ринкових відносин є виховання економістів нової генерації, вільних у своєму світогляді від догм, які добре розуміються на особливостях теперішнього і майбутнього економічного розвитку країни.

Навчальна дисципліна "Фінанси" відноситься до циклу дисциплін професійно-практичної підготовки, які формують знання і вміння необхідні випускникам для успішної роботи на керівних посадах фінансово-економічних служб у різних сферах та галузях економіки. Особливістю підготовки фахівців у галузі фінансів за вказаним напрямом є те, що отримані знання та вміння можуть бути використані практично у всіх сферах та галузях економіки.

Фінанси є галуззю знань, що заслуговує на уважне вивчення внаслідок важливості її для загальної освіти студента, а також як однієї із нормативних спеціальних дисциплін підготовки бакалавра з економіки.

Курсова робота з навчальної дисципліни "Фінанси" призначена для ґрунтовного осмислення наукової літератури з фінансів, узагальнення результатів дослідження фінансових відносин, має науковий характер та певну наукову цінність.

Курсова робота є самостійною, науково-практичною роботою студента, що підсумовує набуті ним знання, вміння та навички з основних дисциплін, передбачених навчальним планом. Курсова робота виконується з метою закріплення, поглиблення і узагальнення знань, одержаних студентом за час навчання, та їх застосування до комплексного вирішення конкретного фахового завдання. Курсова робота є важливим етапом підготовки фахівця, готує студента до виконання самостійної роботи за спеціальністю.

Мета курсової роботи з навчальної дисципліни "Фінанси" – формування у студентів цілісної системи знань з теорії фінансів, засвоєння закономірностей їх функціонування на мезо-, макро- і мікрорівнях як теоретичної основи фінансової політики і розвитку фінансової системи держави.

У курсовій роботі студент повинен засвідчити, що він оволодів необхідними теоретичними знаннями та навичками їх практичного застосування в конкретних умовах. Виконання курсової роботи з навчальної дисципліни "Фінанси" передбачає досягнення виконання основних цілей:

поглиблення, розширення та систематизацію теоретичних знань і практичних навичок, отриманих студентом за певний період навчання за спеціальністю;

оволодіння методиками теоретичного та експериментального дослідження при розв'язанні конкретних міжнародних правових, політичних, економічних та соціальних проблем, пов'язаних з аналізом та розробкою рекомендацій для прийняття відповідних управлінських рішень;

розвиток навичок пошуку та систематизації інформації, її обробки із застосуванням автоматизованих інформаційних систем та технологій, математичних методів обробки інформації, моделювання та прогнозування;

розвиток вмінь та навичок у проведенні психокорекційних заходів (планування, розробка, проведення, аналіз результатів індивідуальних та групових занять, консультацій);

визначення підготовленості студента для самостійного аналізу та викладу матеріалу, вміння захищати свою роботу перед комісією.

Курсова робота повинна носити проблемний характер, сутність якого полягає у вмінні аналізувати, досліджувати проблему за допомогою наукових методів; синтезувати та узагальнювати накопичений у процесі аналізу матеріал; планувати та проводити заходи з діагностики та корекції психічних особливостей, станів, процесів; розробляти рекомендації на рівні тактичних та стратегічних рішень.

Курсова робота як самостійне навчально-наукове дослідження має виявити рівень загальнонаукової та спеціальної підготовки студента, його здатність застосовувати здобуті знання під час розв'язання конкретних проблем, його схильність до аналізу та самостійного узагальнення матеріалу з теми дослідження.

1. Загальні вимоги до курсової роботи

Курсова робота з навчальної дисципліни "Фінанси" готується у вигляді спеціально підготовленої оглядової наукової праці.

Назва курсової роботи обирається із запропонованих тем або ініціюється студентом за згодою з керівником і повинна бути лаконічною, без скорочень, бути в межах навчальної дисципліни "Фінанси", вказувати мету і предмет дослідження та його завершеність.

У курсовій роботі необхідно стисло, логічно й аргументовано викладати зміст і результати досліджень, уникати бездоказових тверджень і тавтології.

При написанні курсової роботи студент повинен обов'язково робити посилання на публікації інших авторів. Такі посилання дають свідчення про достовірність відомостей щодо джерела та є проявом традиційних етичних норм наукової діяльності.

2. Вимоги до композиції курсової роботи

Структура курсової роботи повинна мати такі структурні елементи:

титульний аркуш;

зміст;

основну частину: вступ, розділи, висновки;

список використаних джерел;

додатки (за необхідності).

Кожний структурний елемент починається із нової сторінки.

3. Вимоги до структурних елементів курсової роботи

3.1. Титульний аркуш

Титульний аркуш курсової роботи оформлюється за встановленою формою (Додаток А).

3.2. Зміст

Зміст повинен містити назви структурних елементів, заголовки (за їх наявності) із зазначенням нумерації та номери їх початкових сторінок.

3.3. Перелік умовних позначень

Перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів подається (за необхідності) у вигляді окремого списку. Терміни, скорочення, символи, позначення і таке інше, які повторюються не більше двох разів, до переліку не вносяться, а розшифровка таких, що внесені до переліку, наводиться у тексті при їх першому згадуванні.

3.4. Основна частина

3.4.1. У вступі подається загальна характеристика курсової в такій послідовності (обсяг до 2 сторінок):

актуальність теми;

проблематика дослідження та вклад вчених-економістів, які займалися розробкою наукових питань за визначеною тематикою;

мета і задачі дослідження;

методи дослідження;

практичне значення одержаних результатів;

структура та обсяг курсової роботи.

3.4.1.1. Актуальність теми

Актуальність теми та доцільність даного дослідження для розвитку галузі науки обґрунтовують шляхом критичного аналізу та порівняння з вже відомими розв'язаннями проблеми. Висвітлення актуальності повинно бути небагатослівним, визначати сутність наукової проблеми (завдання).

3.4.1.2. Проблематика дослідження та вклад вчених-економістів, які займалися розробкою наукових питань за визначеною тематикою

Вказуються прізвища вітчизняних та зарубіжних вчених, науковий пріоритет, яких визначився саме дослідженням питань за визначеною тематикою. Зазначається сукупність нових, діалектично складних теоретичних або практичних питань, які суперечать існуючим знанням або прикладним методам у науці і потребують вирішення за допомогою наукових досліджень за визначеною тематикою курсової роботи.

3.4.1.3. Мета і задачі дослідження

Формулюється мета роботи і задачі, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети. Не слід формулювати мету як "Дослідження...", "Вивчення...", тому що ці слова вказують на засіб досягнення мети, а не на саму мету. Мета повинна бути сформульована таким чином, щоб вказувати на об'єкт і предмет дослідження.

Об'єкт дослідження – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію й обране для дослідження.

Предмет дослідження міститься в межах об'єкта.

Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове. В об'єкті виділяється та його частина, яка є предметом дослідження. Саме на нього спрямована основна увага студента, оскільки предмет дослідження визначає тему (назву) курсової роботи.

3.4.1.4. Методи дослідження

Перераховують використані наукові методи та змістовно визначають, що саме досліджувалось кожним методом. Вибір методів дослідження повинен забезпечити достовірність отриманих результатів і висновків.

3.4.1.5. Практичне значення одержаних результатів

Надаються відомості про використання результатів досліджень або рекомендації з щодо їх використання. Відзначаючи практичну цінність одержаних результатів, необхідно подати інформацію про ступінь їх готовності до використання або масштабів використання.

Відомості про впровадження результатів досліджень необхідно подавати із зазначенням найменувань організацій, у яких здійснено впровадження, форм реалізації та реквізитів відповідних документів.

3.4.1.6. Структура та обсяг курсової роботи

Перераховують усі структурні елементи курсової роботи з обов'язковим зазначенням повного (усього) обсягу курсової та обсягу основного тексту (загального обсягу роботи). Вказують загальну кількість додатків, рисунків, таблиць, кількість найменувань у списку використаних джерел.

3.4.2. Розділи курсової роботи

Розділи курсової роботи включають у себе підрозділи (нумерація складається з двох чисел, відокремлених крапкою), пункти (нумерація – з трьох чисел), підпункти (нумерація – з чотирьох чисел).

У першому розділі (не менше 30 сторінок) студент окреслює основні етапи наукової думки за розв'язуваною проблемою (завданням). Стисло, критично висвітлюючи роботи попередників, здобувач окреслює основні етапи розвитку наукової думки за своєю проблемою. Приводяться формулювання основних економічних категорій та виконується згідно з запропонованою анотацією до першого розділу за темою курсової роботи.

Наводяться основні теоретичні, експериментальні дослідження з теми, згадуються вчені минулого, хто вивчав дану проблему, їхні ідеї. Визначаються сутність (головний зміст) проблеми, основні чинники (фактори, умови), що зумовлюють розвиток явища або процесу, який вивчається. Наводиться перелік основних змістових аспектів проблеми, які розглядалися вченими. Визначаються недостатньо досліджені питання і наводяться причини їх слабкої розробленості.

У другому розділі (не менше 30 сторінок) обґрунтовується вибір напряму досліджень, викладається загальна методика проведення дослідження, наводяться методи вирішення задач та їх порівняльні оцінки. Описуються основні тенденції, закономірності, методи розрахунків, гіпотези, що розглядаються. Подається поглиблений аналіз сучасного стану процесу або явища, тлумачення основних поглядів і позицій щодо проблеми. Особлива увага приділяється виявленню нових ідей і гіпотез, нових методик, оригінальних підходів до вивчення проблеми. Визначаються основні проблемні аспекти щодо розвитку фінансового явища та пропонуються концептуальні рекомендації щодо їх вирішення. Важливим є висловлення власної думки щодо перспектив розвитку проблеми. Практична частина курсової роботи виконується за запропонованими показниками за тематикою дослідження (Додаток Б, В).

3.4.3. Висновки (осяг до 3 сторінок)

Мета висновків курсової роботи – підведення підсумків виконаної роботи. Висновки подаються у вигляді окремих лаконічних положень, методичних рекомендацій. Дуже важливо, щоб вони відповідали поставленим завданням. У висновках необхідно зазначити не тільки те позитивне, що вдалося виявити в результаті вивчення теми, але й недоліки та проблеми практичного функціонування культурологічних і документних систем. Далі формулюються рекомендації щодо наукового та практичного використання одержаних результатів. У висновках викладаються здобуті у курсовій роботі найбільш важливі наукові та практичні результати, які сприяли розв'язанню наукової проблеми (завдання). У висновках необхідно наголосити на кількісних показниках одержаних результатів та обґрунтуванні достовірності результатів. Основна вимога до заключної частини – не повторювати зміст вступу, основної частини роботи і висновків, зроблених у розділах.

3.5. Список використаних джерел (не менше 40 бібліографічних джерел)

Складається на основі робочої картотеки та відображає обсяг використаних джерел і міру вивченості досліджуваної теми, є "візитівкою" автора роботи, його професійним обличчям, свідчить про рівень володіння навичками роботи з науковою літературою. Список використаної літератури і джерел має містити бібліографічний опис джерел, використаних студентом під час роботи над темою. Список використаних джерел формується одним із таких способів:

- у порядку появи посилань у тексті;
- в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків;
- у хронологічному порядку.

Бібліографічний опис джерел складають відповідно до чинних стандартів з бібліотечної та видавничої справи, міжнародних і державного стандартів з обов'язковим наведенням назв праць. Зокрема потрібну інформацію можна одержати із таких міждержавних і державних стандартів: ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 "Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання (ГОСТ 7.1–2003, IDT)";

ДСТУ 3582–97 "Інформація та документація. Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила";

ДСТУ 6095:2009 "Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Правила скорочення заголовків і слів у заголовках публікації (ГОСТ 7.88–2003, MOD)";

ДСТУ 7093:2009 "Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Скорочення слів і словосполук, поданих іноземними європейськими мовами";

ГОСТ 7.12–93 "СИБИД. Библиографическая запись. Сокращение слов на русском языке. Общие требования и правила";

ГОСТ 7.11–78 "СИБИД. Сокращение слов и словосочетаний на иностранных европейских языках в библиографическом описании".

3.6. Додатки

До додатків включається допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття курсової роботи та публікації за основними практичними результатами дослідження:

- проміжні математичні доведення, формули та розрахунки;
- таблиці допоміжних цифрових даних;

протоколи й акти випробувань, упровадження, розрахунки економічного ефекту;

інструкції та методики, опис алгоритмів і програм вирішення задач за допомогою електронно-обчислювальних засобів, які розроблені у процесі виконання курсової роботи;

ілюстрації допоміжного характеру.

Обсяг додатків не повинен перевищувати обсягу курсової роботи.

4. Технічні вимоги оформлення курсової роботи

4.1. Загальні вимоги, рубрикація

Курсова робота друкується шрифтом Times New Roman текстового редактору Word (або Open Office) розміру 14 на одному боці аркуша білого паперу формату А4 з інтервалом 1,5 (до 30 рядків на сторінці).

Поля: ліве – 30 мм, верхнє і нижнє – 20 мм, праве – 10 мм.

Обсяг науково-дослідницької роботи складає не менше 60 друкованих сторінок. Текст роботи має бути написаний грамотно, без орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок.

Курсова робота виконується державною мовою.

Кожна структурна частина роботи починається з нової сторінки. Заголовки структурних частин друкуються великими літерами симетрично до набору: "ЗМІСТ", "ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ", "ВСТУП", "РОЗДІЛ", "ВИСНОВКИ", "СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ", "ДОДАТКИ". Заголовки підрозділів друкуються маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Заголовки пунктів друкуються маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу в підбір до тексту.

Відстань між заголовком (за винятком заголовка пункту) та текстом має дорівнювати 3–4 інтервалам.

Заголовки розділів і підрозділів курсової роботи повинні точно відбивати зміст викладеного в них тексті. Вони не можуть скорочувати або розширювати обсяг закладеної смислової інформації. Не рекомендується до заголовків включати слова на позначення загальних понять, вузько-спеціальних або місцевих термінів, скорочені слова й аббревіатури, хімічні й математичні формули. Кожен заголовок у науковому тексті має бути якомога коротшим. Але й надмірна його лапідарність небажана. Чим

коротший заголовок, тим він ширший за своїм змістом. Особливо небезпечні заголовки з одного слова. Такий заголовок не дає змоги визначити тему вміщеного під ним тексту.

Перерахування у курсовій роботі при необхідності можуть бути приведені всередині розділів і підрозділів. Перед перерахуванням ставлять двокрапку.

Для першої деталізації перерахування варто використовувати арабські цифри з дужкою. Наприкінці ставиться крапка з комою або двокрапка, якщо є подальша деталізація.

Перед кожною позицією подальшого перерахування другого рівня деталізації можна ставити малу літеру української або російської абетки з дужкою або, не нумеруючи, абзацний відступ без геометричних прикрас. Наприкінці ставиться крапка з комою. Після останнього пункту перерахування ставиться крапка.

Перерахування нумерують з абзацного відступу.

4.2. Правила нумерації в роботі

Нумерація сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, рисунків, таблиць, формул подається арабськими цифрами без знака №.

Всі сторінки роботи, враховуючи титульну сторінку, тези і додатки, підлягають суцільній нумерації, номер на титульній сторінці, змісті та вступі не ставиться, а на наступних сторінках проставляється у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

Номер розділу ставиться після слова "РОЗДІЛ", після номера крапка не ставиться. Заголовок розділу друкується з нового рядка.

Підрозділи нумеруються у межах кожного розділу за правилом: (номер розділу).(номер підрозділу). У кінці номера підрозділу має стояти крапка, наприклад: "2.4.". Заголовок підрозділу наводиться у тому ж рядку.

Пункти нумеруються у межах кожного підрозділу таким чином: (номер розділу).(номер підрозділу).(номер пункту), наприклад: "2.3.4.". Заголовок пункту наводиться у тому ж рядку, але пункт може й не мати заголовка.

У кінці назв розділів, підрозділів, пунктів крапка не ставиться.

Формули нумеруються в межах розділу. Наприклад, "формула (2.3)" означає "формула 3 розділу 2" (наявність підрозділів на нумерацію не впливає). Формули, на які немає посилань, можна не нумерувати. Номер

необхідно брати в круглі дужки і розміщувати на правому полі сторінки на рівні нижнього рядка формули, якої він стосується.

Рисунки нумеруються в межах розділу арабськими цифрами (аналогічно до формул та підрозділів) і позначаються словом "Рис.", наприклад "Рис. 1.2".

Таблиці нумеруються послідовно в межах розділу. У правому верхньому куті над заголовком таблиці розміщується напис "Таблиця" із зазначенням її номера. Номер таблиці складається з номера розділу та порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: "Таблиця 2.3".

Додатки оформлюються як безпосереднє продовження роботи на наступних сторінках. Вони розміщуються в порядку посилань у тексті роботи. Кожен із додатків має розміщуватись на окремій сторінці. Додаток має мати заголовок, який друкується угорі симетрично відносно тексту. Додатки нумеруються великими українськими літерами і позначаються словом "Додаток", наприклад: "Додаток Б".

4.3. Правила цитування у роботі

Посилатися у курсовій роботі слід здійснювати на останні видання публікацій. На більш ранні видання можна посилатися лише в тих випадках, коли в них присутній матеріал, який не включено до останнього видання.

Якщо використовують відомості, матеріали з монографій, оглядових статей, інших джерел, що містять велику кількість сторінок, тоді в посиланні треба точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, формул.

Кожен бібліографічний опис треба починати з нового рядка, літературу слід розташовувати в алфавітному порядку авторів і назв праць, спочатку видання українською і російською мовами, потім – іноземною. Бібліографічні описи у "Списку..." повинні мати порядкову нумерацію. У тексті роботи слід давати посилання на номери списку у квадратних дужках. Якщо необхідно вказати номер сторінки.

Приклад:

цитата в тексті: "... незважаючи на пріоритетне значення капіталізації прибутку, ні в якому разі не можна ігнорувати й вимоги, що становлять принципи певної дивідендної політики [6, с. 29]".

Посилання на ілюстрації вказують порядковим номером ілюстрації, наприклад, "рис. 1.2".

Посилання на формули вказують порядковим номером формули в дужках, наприклад, "... у формулі (2.1)".

На всі таблиці роботи повинні бути посилання в тексті, при цьому слово "таблиця" в тексті пишуть скорочено, наприклад: "... у табл. 1.2".

У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації треба вказувати скорочено слово "дивись", наприклад: "див. табл. 1.3".

4.4. Правила оформлення формул

Формули в тексті роботи розташовуються відразу після посилання на них. Вони відокремлюються від тексту інтервалами в один рядок зверху і знизу та розташовуються посередині сторінки. Формули, якщо вони громіздкі й складні, розташовуються на окремих рядках, це стосується і нумерованих формул. Декілька однотипних невеликих формул подаються в одному рядку через кому, а іноді невеликі нескладні формули розташовуються безпосередньо в тексті.

Переноси у формулі допускаються лише на знаках рівності, плюс, мінус, множення і ділення з повторенням знака у наступному рядку.

Символи і коефіцієнти, що наводяться у формулі, описуються безпосередньо під нею в тій послідовності, в якій згадуються у формулі. Значення кожного символу або числового коефіцієнта подається з нового рядка. Перший рядок починається словом "де" без двокрапки.

Номер формули розміщується на правому боці сторінки на рівні нижнього рядка.

4.5. Правила оформлення таблиць і рисунків

Ілюстративний матеріал у роботі використовується з метою більш наочного подання результатів досліджень та їх обґрунтування. Найчастіше в науково-дослідницьких роботах використовуються такі види ілюстративних матеріалів, як рисунки, таблиці.

Всі ілюстрації зазначаються у тексті роботи.

Назва ілюстрації розміщується відразу після її номеру, внизу.

Цифровий матеріал роботи оформлюється у вигляді таблиць. Слово "Таблиця" починається з великої літери, прописується курсивом і розміщується у верхньому правому куті сторінки, а її назва – посередині, симетрично до тексту. Наприклад:

Назва таблиці

Заголовки граф мають починатися з великих літер, підзаголовки – з маленьких, якщо вони складають одне речення із заголовком, і з великих, якщо вони є самостійними. Висота рядків має бути не менше 8 мм. Графу з порядковими номерами рядків до таблиці включати не треба.

Таблиця розміщується (після першого згадування про неї) в тексті так, щоб її можна було читати без обертання переплетеного блока рукопису або з обертанням за стрілкою годинника.

Таблицю з великою кількістю рядків можна переносити на наступну сторінку. У разі перенесення таблиці на інший аркуш слово "Таблиця", її номер і назва не повторюються, далі над іншими частинами праворуч пишуться слова "Закінчення табл." і вказується тільки номер таблиці, наприклад: "Закінчення табл. 1.2".

4.6. Оформлення додатків

Додатки оформлюють як продовження науково-дослідницької роботи на наступних її сторінках або у вигляді окремої частини, розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті науково-дослідницької роботи.

Якщо додатки оформлюють на наступних сторінках науково-дослідницької роботи, кожний такий додаток повинен починатися з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово "Додаток _" і велика літера, що позначає додаток.

Після останньої сторінки переліка використаної літератури (перед додатками необхідно розмістити чистий аркуш паперу, на якому

посередині великими літерами написати "ДОДАТКИ". У змісті студентських робіт необхідно вказувати першу сторінку додатків.

Кожен додаток починається з нової сторінки. При цьому він повинен мати заголовок, написаний угорі аркуша маленькими літерами з першою великою, симетрично щодо тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком маленькими літерами з першою великою повинно бути написане слово "Додаток" і велика літера, його нумерацій.

Додатки повинні мати загальну з іншою частиною роботи наскрізну нумерацію сторінок.

Додатки варто позначати послідовно великими літерами української або російської абетки, за винятком літер Г, Г', Є, І, Ї, Й, О, Ч Ъ, наприклад "Додаток А", "Додаток Б".

Ілюстрації, таблиці, формули і рівняння слід нумерувати в межах кожного додатка, наприклад, "Рис. А.3", "Таблиця Б.2", Формула (Д.5)

Якщо додаток має продовження, то продовження додатка пишуть з абзацного відступу рядка з першої великої літери, вказуючи номер додатка і номер таблиці, рисунка або формули. Наприклад, "Продовження табл. А.4", "Продовження додатка В", "Продовження рис. К.2".

4.7. Мова і стиль курсової стиль

Курсова робота є насамперед кваліфікаційною працею, тому її мові і стилю слід приділити дуже серйозну увагу. Адже саме мовно-стилістична культура роботи найкраще виявляє загальну культуру її автора.

Для наукового тексту характерними є смислова завершеність, цілісність і пов'язаність. Найважливішим засобом вираження логічних зв'язків тут є спеціальні функціонально-синтаксичні засоби, що вказують на послідовність розвитку думки (спочатку, насамперед, потім, по-перше, по-друге, отже, та ін.), заперечення (проте, тимчасом, але, тоді як, однак, аж ніяк), причинно-наслідкові відношення (таким чином, тому, завдяки цьому, відповідно до цього, внаслідок цього, крім того, до того ж), перехід від однієї думки до іншої (раніше ніж перейти до..., звернімося до..., розглянемо, зупинимось на..., розглянувши..., перейдемо до..., треба зупинитися на..., варто розглянути...), результат, висновок (отже, значить, як висновок, на закінчення зазначимо, все сказане дає змогу зробити висновок, підсумовуючи, слід сказати...).

Засобами логічного зв'язку у курсовій роботі можуть виступати займенники, прикметники і дієприкметники (даний, той, такий, названий, вказаний та ін.).

Науковий текст курсової роботи становлять лише точні, отримані внаслідок тривалих спостережень і наукових експериментів відомості та факти. Це зумовлює і точність їх словесного вияву, і, таким чином, використання спеціальної термінології.

Обов'язковою вимогою об'єктивності викладу матеріалу є також вказівка на джерело повідомлення, автора висловленої думки чи якогось виразу. У тексті цю умову можна реалізувати за допомогою спеціальних вставних слів і словосполучень ("за повідомленням", "за даними", "на думку", "на нашу думку" та ін.).

Стиль писемної наукової мови – це безособовий монолог у курсовій роботі. Тому виклад звичайно ведеться від третьої особи, бо увага зосереджена на змісті та логічній послідовності повідомлення, а не на суб'єкті. Порівняно рідко використовуються форми першої і зовсім не використовуються – другої особи займенників однини. Авторське "я" ніби відступає на другий план.

Якостями, котрі визначають культуру наукової мови, є точність, ясність і стислість. Сміслова точність – одна з головних умов забезпечення наукової та практичної значущості інформації, вміщеної в тексті дисертаційної праці. Ясність – це вміння писати доступно і дохідливо. Практика показує, що особливо багато неясностей виникає там, де автори замість точних кількісних значень використовують слова і словосполучення з невизначеним або занадто узагальненим значенням. Стислість – третя обов'язкова якість наукової мови. Реалізація цієї якості означає вміння уникнути непотрібних повторів, надмірної деталізації і словесного мотлоху. Кожне слово і вираз служать тут меті, яку можна сформулювати таким чином: якомога не тільки точніше, але й стисліше донести сутність справи. Тому слова і словосполучення, котрі не несуть жодного смислового навантаження, повинні бути повністю вилучені з тексту курсової роботи.

5. Перелік рекомендованих тем

Перелік запропонованих тем, які слугують основою для написання курсової роботи з дисципліни "Фінанси" подані в табл. 1.

Рекомендована тематика курсових робіт з дисципліни "Фінанси"

н/п	Тема
1	2
1	Сутність та особливості розвитку фінансів
2	Особливості формування та реалізації грошово-кредитної політики в Україні
3	Виконання місцевих бюджетів за видатками
4	Депозитні корпорації України
5	Фінанси домогосподарств в Україні
6	Перспективи національної податкової політики
7	Міжбюджетні відносини в Україні
8	Система соціального страхування в Україні
9	Особливості функціонування ринку цінних паперів в Україні
10	Корпоративні фінанси і особливості їх функціонування в Україні
11	Система валютного регулювання та контролю в Україні
12	Формування та використання фінансових ресурсів підприємств в Україні
13	Особливості функціонування ринку страхування в Україні
14	Фінанси Європейського Союзу
15	Становлення та розвиток науки про фінанси
16	Фінансові ресурси для забезпечення економічного розвитку держави
17	Особливості функціонування місцевих бюджетів в Україні
18	Бюджетний федералізм та бюджетне вирівнювання в національній фінансовій системі
19	Особливості національної фіскальної політики
20	Особливості стягнення податку на доходи фізичних осіб в Україні
21	Система бюджетного ризик-менеджменту в Україні
22	Реалізація фінансової політики України за умов фінансової кризи
23	Бюджетні відносини в Україні
24	Система місцевих фінансів
25	Обслуговування державного кредиту в Україні
26	Система оподаткування непрямими податками в Україні
27	Пенсійне забезпечення в Україні
28	Бюджетна політика України
29	Фінансова автономія місцевих органів влади
30	Монетарна політика країн СНД
31	Державні запозичення, як метод мобілізації фінансових ресурсів в Україні
32	Особливості стягнення податку на прибуток підприємств в Україні
33	Аналіз збалансованості державного бюджету України

1	2
34	Фінансові ресурси органів регіонального і місцевого самоврядування
35	Управління державним боргом в Україні
36	Формування доходів домогосподарств в Україні
37	Фінансування бюджетного дефіциту в Україні
38	Податкова політика України: сучасність та перспективи
39	Особливості функціонування соціальних позабюджетних фондів в Україні
40	Становлення та розвиток бюджетної системи України
41	Формування доходів місцевих бюджетів
42	Особливості функціонування фінансових корпорації України
43	Формування витрат домогосподарств в Україні
44	Фінансова політика в Україні
45	Оподаткування майна та землі в Україні
46	Закономірності розвитку фінансового ринку України
47	Фінанси страхових компаній в Україні
48	Фінансовий моніторинг в Україні
49	Система міжнародних фінансів
50	Розвиток фінансового контролінгу в Україні

6. Рекомендований план за темами курсових робіт

Тема 1. Сутність та особливості розвитку фінансів

Рекомендований план до теми

Вступ

1. Теоретичні основи функціонування фінансів.

1.1. Еволюція, сутність та функції фінансів.

1.2. Фінанси в умовах адміністративно-командної економіки.

1.3. Фінанси в умовах ринкової економіки.

2. Аналіз стану фінансів в економіці України .

2.1. Оцінка сучасного стану централізованого фонду грошових коштів держави.

2.2. Оцінка ефективності функціонування децентралізованих фондів грошових коштів у державі.

2.3. Проблеми та шляхи удосконалення фінансових відносин у державі.

Висновок.

Список використаної літератури

Додатки

Методичні рекомендації до виконання теми 1

У першому розділі курсової роботи досліджуються: генезис поняття "фінанси" та передумови його виникнення, основні його складові. Прості і складні фінансові категорії, взаємозв'язок фінансів з іншими економічними категоріями. Основні етапи формування фінансів, фінансових відносин, функції фінансів як виявлення суттєвих ознак, властивостей і суспільного призначення фінансів. Розподільна функція, її зміст. Об'єкти і суб'єкти розподілу і перерозподілу вартості суспільного продукту. Контрольна функція. Фінансова інформація та її роль у реалізації контрольної функції. Взаємозв'язок розподільної і контрольної функцій. Дискусійні питання щодо функцій фінансів. Основні характеристики адміністративно-командної економіки та форми грошових відносин на прикладі СРСР. Методи та джерела формування фінансових ресурсів та грошових фондів у державі і напрямки їх перерозподілу. Основні фінансові інститути та їх функціональне призначення. Недоліки та переваги функціонування фінансів в умовах адміністративно-командної економіки. Основні характеристики ринкової економіки та форми грошових відносин на прикладі розвинутих країн. Механізм формування та перерозподілу ВНП і методи формування і трансформації грошових фондів цільового призначення в державі. Вплив фінансів на розвиток суспільного виробництва. Сутність фінансового забезпечення відтворювального процесу та його форми. Фінансове регулювання і фінансове стимулювання економічних і соціальних процесів, підвищення ролі фінансів в умовах переходу до ринкових відносин.

Другий розділ здійснюється за показниками Додатка Б, В.

Література: [25; 29; 31; 61; 110; 163; 285].

Тема 2. Особливості формування та реалізації грошово-кредитної політики в Україні

Рекомендований план до теми

Вступ

1. Теоретичні основи формування та реалізації грошово-кредитної політики держави.

1.1. Сутність, об'єкт та функціональне призначення грошово-кредитної політики.

1.2. Форми та інструменти реалізації грошово-кредитної політики

1.3. Передавальний механізм та ефективність грошово-кредитної політики.

2. Аналіз сучасного стану та тенденції розвитку грошово-кредитної політики в Україні.

2.1. Оцінка ефективності державної політики на кредитному ринку.

2.2. Оцінка результативності державної політики на грошовому ринку.

2.3. Проблеми та перспективи формування і реалізації національної грошово-кредитної політики.

Висновок.

Список використаної літератури.

Додатки.

Методичні рекомендації до виконання теми 2

У першому розділі курсової роботи досліджуються: економічний зміст, об'єкт та суб'єкт грошово-кредитної політики. Функціонально-цільова спрямованість грошово-кредитної політики. Місце і роль грошово-кредитної політики в загальній економічній політиці держави. Експансійна та рестрикційна грошово-кредитна політика. Адміністративні та ринкові інструменти грошово-кредитної політики. Сутність передавального механізму грошово-кредитної політики. Теоретичні моделі передавального механізму грошово-кредитної політики та їх ключові відмінності.

Другий розділ здійснюється за показниками Додатка Б, В.

Література: [4: 25; 56; 110; 203; 285; 294].

Тема 3. Виконання місцевих бюджетів за видатками

Рекомендований план до теми

Вступ.

1. Теоретичні основи видатків місцевих бюджетів.

1.1. Сутність, функціональне призначення та склад видатків місцевих бюджетів.

1.2. Окремі напрями видатків місцевих бюджетів та джерела їх фінансування.

1.3. Напрями та джерела фінансування місцевих видатків в розвинутих країнах.

2. Аналіз сучасного стану виконання місцевих бюджетів за видатками на прикладі

2.1. Оцінка ефективності напрямів використання фінансових ресурсів місцевими органами влади.

2.2. Діагностика продуктивності джерел фінансування видатків місцевих бюджетів.

2.3. Дестабілізуючі фактори впливу на раціональність використання фінансовими ресурсами місцевих бюджетів та шляхи їх подолання.

Висновок.

Список використаної літератури.

Додатки.

Методичні рекомендації до виконання теми 3

У першому розділі курсової роботи досліджуються: Сутність видатків місцевих бюджетів. Склад видатків. Критерії розмежування видів видатків між місцевими бюджетами. Групи видатків місцевих бюджетів. Міжнародні принципи і вимоги до фінансового забезпечення діяльності місцевого самоврядування. Взаємозв'язок видатків бюджетів з витратами розпорядників бюджетних коштів. Регулювання бюджетних видатків. Видатки загального фонду бюджету адміністративно-територіальної одиниці. Специфіка напрямів витрат місцевих бюджетів. Розрахунок обсягів витрат загального фонду регіону для визначення трансфертів. Розрахунок обсягів витрат на освіту. Розрахунок обсягів витрат на соціальний захист і соціальне забезпечення. Визначення обсягів витрат на фінансування культури, фізичної культури і спорту. Розрахунок обсягів фінансування правоохоронних органів. Особливості формування та використання коштів місцевих бюджетів у зарубіжних країнах. Основні напрями спрямування коштів місцевих бюджетів.

Другий розділ здійснюється за показниками Додатка Б, В.

Література: [21 – 23; 60; 66; 97; 98; 141; 145; 220; 285; 291; 293].

Тема 4. Депозитні корпорації України

Рекомендований план до теми

Вступ.

1. Теоретичні основи функціонування депозитних корпорацій.

1.1. Сутність, функціональне призначення та структура депозитних корпорацій.

1.2. Форми та забезпечення діяльності депозитних корпорацій.

1.3. Національний банк України як основна депозитна корпорація держави.

2. Аналіз сучасного стану депозитних корпорацій України.
- 2.1. Оцінка ефективності діяльності вітчизняних банків.
- 2.2. Оцінка ефективності діяльності НБУ.
- 2.3. Проблемні аспекти функціонування та розвитку депозитних корпорацій та шляхи їх подолання.

Висновки.

Список використаних джерел.

Додатки.

Методичні рекомендації до виконання теми 4

У першому розділі курсової роботи досліджуються: економічний зміст, історія формування та основні завдання депозитних корпорацій. Депозитні корпорації як складова фінансових корпорацій. Призначення фінансових корпорацій та їх основні функції. Діюча система депозитних корпорацій: НБУ та банки, що створені і діють на території України. Правова основа функціонування депозитних корпорацій в Україні. Фінансові операції банків: призначення та характеристика. Депозитні операції як основна діяльність депозитних корпорацій: сутність, форми та джерела забезпечення. Функції та основні види діяльності НБУ. Взаємодія НБУ з іншими депозитними корпораціями та суб'єктами господарювання. Фінансові активи як джерело функціонування депозитних корпорацій.

Другий розділ здійснюється за показниками Додатка Б, В.

Література: [4; 29; 56; 78; 110; 159; 280; 294].

Тема 5. Фінанси домогосподарств в Україні

Рекомендований план до теми

Вступ.

1. Теоретичні засади функціонування фінансів домогосподарств.
- 1.1. Сутність, функції та ознаки домогосподарств.
- 1.2. Формування доходів та напрями витрат домогосподарств.
- 1.3. Фінанси домогосподарств у розвинутих країнах.
2. Аналіз сучасного стану фінансів домогосподарств в Україні.
- 2.1. Оцінка ефективності доходної частини бюджету домогосподарств.
- 2.2. Оцінка раціоналізації витрат домогосподарств.
- 2.3. Проблемні аспекти фінансів домогосподарств та шляхи їх вирішення.

Висновки.

Список використаних джерел.

Додатки.

Методичні рекомендації до виконання теми 5

У першому розділі курсової роботи досліджуються: економічний зміст та основні завдання фінансів домогосподарств. Домогосподарство, як економічний суб'єкт. Ознаки домогосподарства як господарюючого суб'єкта ринкової економіки. Внутрішні та зовнішні фінансові відносини домогосподарств. Взаємодія домашніх господарств з іншими суб'єктами фінансової системи. Фінансова та соціальна роль домогосподарств. Функції фінансів домогосподарств. Фінансові рішення домогосподарств. Зміст фінансових ресурсів домашніх господарств, їх функції та види. Сутність, форми і структура доходів домогосподарств. Бюджет домогосподарства, його структура. Функціональне призначення доходів домогосподарств. Принципи організації фінансів домогосподарств. Джерела забезпечення доходів домогосподарств. Структура витрат домогосподарств. Сукупні ресурси і сукупні витрати домогосподарства. Заощадження домогосподарств, їх класифікація, мотиви та чинники. Споживання і заощадження: сутність, функції, співвідношення з доходом. Форми і структура доходів та витрат домогосподарств у розвинутих країнах. Джерела та основні напрямки фінансування витрат домогосподарств в розвинутих країнах.

Другий розділ здійснюється за показниками Додатка Б, В.

Література: [9; 108; 131; 157; 158; 225; 285].

Тема 6. Перспективи національної податкової політики

Рекомендований план до теми

Вступ.

1. Теоретичні засади реалізації державної податкової політики.

1.1. Поняття та зміст податкової системи.

1.2. Податки як фінансова категорія.

1.3. Порівняльна характеристика національної податкової системи та зарубіжних країн.

2. Аналіз сучасного стану податкової системи України.

2.1. Оцінка раціональності витрат державного бюджету.

2.2. Оцінка ефективності системи оподаткування в державі.

2.3. Проблеми сучасної податкової системи та шляхи їх подолання.

Висновки.

Список використаних джерел.

Додатки.

Методичні рекомендації до виконання теми 6

У першому розділі курсової роботи досліджуються: Економічний зміст податкової системи. Визначальна та правова основа податкової системи. Поняття податкової системи. Основні терміни, що використовуються при оподаткуванні. Об'єкти, джерела, одиниці оподаткування. Ставка податку. Податкові пільги та санкції. Принципи побудови податкової системи. Податкова політика як складова фінансової політики. Залежність податкової політики від базисних відносин. Роль держави у формуванні та реалізації податкової політики. Взаємозв'язок податкової політики і розвитку економіки. Концепції податкової політики. Системність у побудові податкової політики. Співвідношення прямих і непрямих податків. Характеристика податкової системи Росії на межі XIX–XX ст. Прямі та непрямі податки в доходах бюджету. Податкова політика тимчасового уряду. Заходи Радянської влади та їх значення для досягнення економічних і політичних завдань першого етапу революції. Згортання грошових податків у роки "воєнного комунізму". Натуральні податки та їх значення. Податкова політика в роки непу: загальна характеристика, цілі, значення. Система оподаткування в повоєнні роки. Відображення в податковій політиці адміністративно-командних методів управління. Об'єктивна необхідність переходу від неподаткових до податкових форм взаємовідносин суб'єктів господарювання з державою в період становлення ринкових відносин. Податки як економічна, фінансова категорія. Специфічні ознаки податків, їх характеристика. Податки – головне джерело надходжень до бюджетної системи. Форми організації податкових відносин. Визначення податків, зборів, обов'язкових відрахувань. Функції податків як прояв їх сутності. Фіскальна і регулююча функції податків, їх зміст. Об'єктивна необхідність податків. Умови і причини функціонування податків. Роль держави у виникненні, розвитку та використанні податків. Значення податків. Роль податків у перерозподілі національного доходу. Об'єктивні та суб'єктивні передумови виникнення податків. Якісна характеристика податкових методів регулювання економіки. Теоретичні концепції податків. Основні види податків, що застосовуються на території України. Загальнодержавні податки та їх місце в механізмі регулювання макроекономічних пропорцій. Місцеві податки та обов'язкові платежі. Пряме та непряме оподаткування. Види прямого оподаткування та його роль у системі фінансового регулювання. Особливості побудови

податкових систем розвинених європейських країн. Моделі внутрішньої організаційної структури податкових органів європейських країн та України: переваги та недоліки.

Другий розділ здійснюється за показниками Додатка Б, В.

Література: [5; 18; 62; 63; 66; 125; 178; 223; 291; 293].

Тема 7. Міжбюджетні відносини в Україні

Рекомендований план до теми

Вступ.

1. Теоретичні засади міжбюджетного вирівнювання в системі міжбюджетних відносин.

1.1. Асиметрія регіонального розвитку та характер міжбюджетних відносин.

1.2. Механізм фінансового вирівнювання місцевих бюджетів: сутність, структура, функції та інструменти.

1.3. Формульний розподіл обсягу міжбюджетних трансфертів.

2. Аналіз сучасного стану міжбюджетних відносин в Україні.

2.1. Оцінка ефективності формування та використання фінансових ресурсів місцевими бюджетами.

2.2. Оцінка ефективності бюджетного вирівнювання в державі.

2.3. Проблеми та перспективи їх вирішення в процесі функціонування міжбюджетних відносин.

Висновки.

Список використаних джерел.

Додатки.

Методичні рекомендації до виконання теми 7

Сутність та суб'єктивні та об'єктивні передумови регіональних асиметрій. Підходи до оцінки регіональних асиметрій. Характеристика сутності міжбюджетних відносин у розрізі економічного, правового та політичного аспектів. Головні завдання міжбюджетних відносин. Сфера дії міжбюджетних відносин. Суб'єкти, види, принципи організації міжбюджетних відносин в Україні. Основні моделі міжбюджетних відносин. Вертикальні та горизонтальні міжбюджетні відносин. Механізм міжбюджетних відносин як сукупність засобів (методів, форм, моделей, інструментів, інституціонально-правових структур). Переваги та недоліки централізованої та децентралізованої моделей міжбюджетних відносин. Унітарна, феде-

ральна та змішана форми міжбюджетних відносин. Характеристика методів міжбюджетних відносин: балансового; делегуючого, трансферного; функціонального; кредитування та інших. Основні форми взаємовідносин між окремими ланками бюджетної системи (бюджетне субсидювання, вилучення коштів, бюджетні позики, взаємні розрахунки бюджетів). Об'єктивна необхідність здійснення державою фінансового вирівнювання місцевих бюджетів. Фіскальні дисбаланси. Системи бюджетного вирівнювання. Критерії фінансового вирівнювання у різних країнах світу. Механізм фінансового вирівнювання: форми, методи, інструменти. Характеристика міжбюджетних трансфертів місцевих бюджетів (дотації вирівнювання, субвенції, інші дотації). Зарубіжний досвід міжбюджетних відносин. Формула розподілу обсягу міжбюджетних трансфертів (дотацій вирівнювання та коштів, що передаються до державного бюджету) між державним бюджетом та місцевими бюджетами. Розрахунок обсягу доходів (кошика доходів) загального фонду місцевого бюджету, що враховується при визначенні міжбюджетних трансфертів. Розрахунок показника обсягу видатків загального фонду місцевих бюджетів, що враховується для визначення показників міжбюджетних трансфертів. Розрахунок показника обсягу видатків на утримання органів управління.

Другий розділ здійснюється за показниками Додатка Б, В.

Література: [22; 39; 52; 54; 66; 241; 291; 293].

Тема 8. Система соціального страхування в Україні

Рекомендований план до теми

Вступ.

1. Загальнотеоретичні основи галузі соціального страхування.

1.1. Сутність, види та функціональне призначення соціального страхування.

1.2. Характеристики фондів соціального страхування в Україні.

1.3. Зарубіжний досвід соціального страхування.

2. Аналіз сучасного стану галузі соціального страхування в Україні.

2.1. Оцінка ефективності пенсійного забезпечення населення.

2.2. Оцінка ефективності соціального захисту населення.

2.3. Загальні проблемні аспекти соціального забезпечення та шляхи їх вирішення.

Висновки.

Список використаних джерел.

Додатки.

Методичні рекомендації до виконання теми 8

У першому розділі курсової роботи досліджуються: поняття, види та принципи загальнообов'язкового державного соціального страхування. Режими соціального страхування. Функції, об'єкт та суб'єкт соціального страхування. Система соціальних гарантій. Передумови та етапи формування соціального забезпечення в Україні. Органи управління соціального забезпечення. Необхідність, зміст і роль соціальних позабюджетних фондів. Загальна характеристика позабюджетних цільових фондів. Конституційно-правові основи створення та діяльності централізованих позабюджетних цільових фондів. Функціональне призначення державних цільових фондів. Класифікація позабюджетних фондів. Суб'єкти управління коштами соціальних позабюджетних фондів. Характеристика економічних фондів. Пенсійний фонд. Завдання фонду. Джерела надходжень у Пенсійний фонд. Напрями використання Пенсійного фонду. Організація роботи фонду. Пенсійна реформа: необхідність, сутність. Багаторівнева пенсійна система. Солідарна пенсійна система. Проблеми створення Державного обов'язкового фонду накопичення. Сутність недержавного пенсійного страхування. Асоціація недержавного пенсійного страхування. Оподаткування коштів фондів. Перспективи розвитку багаторівневої пенсійної системи. Фонд соціального страхування з тимчасової втрати працездатності. Мета створення фонду. Матеріальне забезпечення громадян. Часткова компенсація втрат. Надання соціальних послуг. Джерела надходжень у Фонд соціального страхування з тимчасової втрати працездатності. Напрями використання ресурсів Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності. Вдосконалення роботи фонду. Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття. Мета створення фонду. Об'єкт страхування. Джерела формування Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття. Напрями використання ресурсів Фонду. Особливості використання ресурсів на державному та місцевому рівнях. Фонд соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань. Завдання страхування від нещасного випадку. Джерела надходжень та напрями використання Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань. Соціальні

послуги та виплати, які здійснюються Фондом. Правовий режим позабюджетних фондів. Види соціальних позабюджетних фондів в розвинутих країнах. Види доходів та напрями їх використання позабюджетними фондами у розвинутих країнах. Можливість адаптації позитивного досвіду функціонування соціальних позабюджетних фондів у розвинутих країнах.

Другий розділ здійснюється за показниками Додатка Б, В.

Література: [25; 67 – 69; 73; 80; 82; 83; 292; 297].

Тема 9. Особливості функціонування ринку цінних паперів в Україні

Рекомендований план до теми

Вступ.

1. Теоретичні засади функціонування ринку цінних паперів.

1.1. Сутнісні характеристики ринку цінних паперів.

1.2. Структура ринку цінних паперів.

1.3. Регулювання ринку цінних паперів.

2. Аналіз сучасного стану та перспективи розвитку ринку цінних паперів.

2.1. Аналіз стану національного фінансового ринку.

2.2. Оцінка ефективності функціонування ринку цінних паперів.

2.3. Перешкоди розвитку фондового ринку та перспективні заходи щодо їх подолання.

Висновки.

Список використаних джерел.

Додатки.

Методичні рекомендації до виконання теми 9

У першому розділі курсової роботи досліджуються: економічний зміст та принципи функціонування ринку цінних паперів. Ринок цінних паперів як складова фінансового ринку. Місце ринку цінних паперів у загальному обігу грошових ресурсів. Функції (основні, допоміжні) та завдання ринку цінних паперів. Суб'єкти ринку цінних паперів, цілі та їх класифікація. Фактори, які впливають на стан ринку цінних паперів. Етапи становлення ринку цінних паперів в Україні. Структура ринку цінних паперів: первинний, вторинний; біржовий, позабіржовий; структура

ринку за видами цінних паперів; структура ринку за станом його кон'юнктури; міжнародний, національний; публічний, електронний. Характеристика основних видів цінних паперів як інструментів ринку: сутність, види та їх функції. Види і моделі правового регулювання ринку цінних паперів. Міжнародне правове регулювання ринку цінних паперів. Завдання державного регулювання ринку цінних паперів. Система державних нормативних актів, які регулюють відносини на ринку цінних паперів. Органи та гілки влади державного управління, що регулюють діяльність ринку: їх функції та завдання. Саморегулювання ринку цінних паперів. Основні ознаки організацій, що саморегулюють ринок. Біржове регулювання ринку цінних паперів. Саморегулюючі організації ринку цінних паперів в Україні.

Другий розділ здійснюється за показниками Додатка Б, В.

Література: [25; 65; 88; 104; 105 – 107].

Тема 10. Корпоративні фінанси і особливості їх функціонування в Україні

Рекомендований план до теми

Вступ.

1. Загальнотеоретичні основи функціонування корпоративних фінансів.

1.1. Сутнісні характеристики корпоративних фінансів.

1.2. Структура капіталу і вибір джерел залучення додаткового капіталу корпорації.

1.3. Фінансова діяльність транснаціональних корпорацій.

2 Аналіз сучасного стану корпоративних фінансів в Україні.

2.1. Оцінка ефективності фінансів депозитних корпорацій.

2.2. Оцінка ефективності фінансів підприємств.

2.3. Проблемні аспекти функціонування корпоративних фінансів та раціональні шляхи їх вирішення.

Висновки.

Список використаних джерел.

Додатки.

Методичні рекомендації до виконання теми 10

У першому розділі курсової роботи досліджуються: сутність та основні завдання корпоративних фінансів. Функції корпоративних фінансів. Управління фінансами корпорації. Сутність та форми корпорацій. Правова

основа створення акціонерних товариств (АТ) закритого і відкритого типу. Організаційні схеми функціонування корпорацій. Особливості фінансової діяльності закритих і відкритих акціонерних товариств, їх філіалів, представництв, дочірніх підприємств, холдингових компаній. Фінансові аспекти створення установи, реорганізації і ліквідації корпорацій. Формування статутного капіталу, форма оплати акцій при створенні АТ, особливості первинного розміщення акцій, зменшення або збільшення статутного капіталу, права акціонерів. Форми реорганізації АТ: злиття, приєднання, розділення, виділення, перетворення. Порядок ліквідації АТ та порядок поділу його власності. Оподаткування корпорацій. Роль корпоративного управління в діяльності АТ. Фінансові питання, які вирішуються загальними зборами акціонерів і радою директорів. Проблема виникнення конфлікту між інтересами менеджерів (керівників), призначених радою директорів, і власниками – акціонерами. Механізми встановлення балансу інтересів власників корпорації і найманих менеджерів. Контроль за фінансово-господарською діяльністю корпорації. Механізм управління державними корпоративними правами. Розвиток теорій структури капіталу: теорія М. Міллера і Ф. Модильяні (теорія ММ), теорія Г. Дональдсона ("субординація джерел"), теорія асиметричної інформації С. Майєрса. Фінансовий важіль (ліверидж); визначення ефекту фінансового лівериджу. Показник рівня фінансового важеля (сили впливу фінансового важеля на прибуток на акцію). Рівень операційного важеля. Оцінка підприємницького і фінансового ризиків, пов'язаних із вкладенням капіталу в корпорацію. Рівень загального (операційно-фінансового важеля). Вибір варіантів залучення додаткового капіталу, управління структурою капіталу; напрями оптимізації структури капіталу. Дивідендна політика корпорацій: теоретичні підходи і практичне здійснення. Фактори, які визначають дивідендну політику. Взаємозв'язок дивідендної політики зі структурою капіталу і курсом акцій корпорації. Вплив інвестиційних можливостей корпорації на дивідендну політику. Особливості дивідендної політики українських АТ. Тенденції розвитку транснаціональних (міжнародних) корпорацій. Основні причини розростання міжнародних компаній: пошук нових ринків, сировини, нових технологій; пошук шляхів підвищення економічної ефективності виробництва; прагнення уникнути перешкод політичного і законодавчого характеру; диверсифікація вкладень капіталу. Фактори, що визначають

особливості управління фінансами корпорацій, які діють на території кількох країн. Підвищення фінансового ризику і складність управління фінансами в міжнародних компаніях. Засоби хеджування валютних ризиків. Переваги здійснення фінансової діяльності в кількох країнах. Міжнародні ринки капіталу. Міжнародні інвестиційні програми. Планування капітальних вкладень у транснаціональних корпораціях. Висока ступінь інноваційності як характерна ознака інвестиційної діяльності ТНК. Ефективність витрат на фінансування наукових досліджень та інновацій.

Другий розділ здійснюється за показниками Додатка Б, В.

Література: [1; 35; 95; 99; 128; 267; 285; 290].

Тема 11. Система валютного регулювання та контролю в Україні

Рекомендований план до теми

Вступ.

1. Загальнотеоретичні основи валютного регулювання та контролю в економіці.

1.1. Сутнісні характеристики валютного регулювання та контролю в державі.

1.2. Органи і законодавчо-нормативна база валютного регулювання та контролю в Україні.

1.3. Регулювання валютного курсу.

2. Оцінка ефективності валютного регулювання та контролю в Україні.

2.1. Оцінка продуктивності грошово-кредитної політики в державі.

2.2. Аналіз стану та тенденцій розвитку валютного ринку.

2.3. Проблеми оптимізації валютного регулювання та контролю, та шляхи забезпечення їх вирішення.

Висновки.

Список використаних джерел.

Додатки.

Методичні рекомендації до виконання теми 11

У першому розділі курсової роботи досліджуються: зміст та завдання валютного регулювання. Принципи системи валютного регулювання. Валютні цінності та валютні операції: сутність та види. Правовий режим

валютних відносин в Україні. Валютні обмеження. Сутність та форми валютного контролю. Еволюція фінансового контролю. Сфера валютного контролю. Функціональне призначення валютного контролю. Головні органи валютного контролю. Форми та методи валютного контролю. Фінансовий контроль за валютними операціями. Контроль за додержанням правил поштових переказів. Суб'єкти валютного регулювання та контролю. Форми національного регулювання валютно-фінансових потоків. Валютно-фінансова політика держави: сутність, завдання та інструменти. Валютні ризики: сутність та види. Спеціальні (вільні) економічні зони. Офшорні центри. Система органів валютного регулювання та контролю: характеристика та основні завдання. Нормативно-законодавчі акти регламентації валютного регулювання та контролю. Відповідальність за порушення валютного законодавства. Поняття та види валютного курсу. Значення валютного курсу та фактори, які на нього впливають. Основні методи регулювання валютного курсу. Суб'єкти регулювання валютних курсів. Валютний демпінг. Теорії регулювання валютного курсу.

Другий розділ здійснюється за показниками Додатка Б, В.

Література: [4; 25; 29; 110; 122; 280; 294; 302].

Тема 12. Формування та використання фінансових ресурсів підприємств в Україні

Рекомендований план до теми

Вступ.

1. Теоретичні основи формування та використання фінансових ресурсів підприємства.

1.1. Економічний зміст, класифікація та джерела формування фінансових ресурсів підприємства.

1.2. Компонентний склад фінансових ресурсів підприємства.

1.3. Фінансове планування на підприємствах.

2. Аналіз сучасного стану фінансових ресурсів підприємств на прикладі....

2.1. Оцінка ефективності формування та використання фінансових ресурсів підприємств України.

2.2. Аналіз джерел формування та напрямів використання підприємства.

2.3. Проблемні аспекти та шляхи їх вирішення в процесі формування та використання фінансових ресурсів підприємств.

Висновки.

Список використаних джерел.

Додатки.

Методичні рекомендації до виконання теми 12

У першому розділі курсової роботи досліджуються: визначення поняття "фінансові ресурси підприємств" на макро- і мікрорівнях. Функціональне призначення фінансових ресурсів підприємства. Основні якісні характеристики фінансових ресурсів підприємства. Методи формування фінансових ресурсів: самофінансування, акціонування, лізинг, фінансове кредитування, змішане фінансування. Джерела формування фінансових ресурсів. Напрями використання фінансових ресурсів підприємства. Чинниками, що впливають на формування та використання фінансових ресурсів. Структура фінансових ресурсів підприємства: власні, залучені, запозичені. Сутність та об'єкт фінансового планування на підприємстві. Методи та види фінансового планування. Основні завдання та принципи фінансового планування діяльності підприємства. Значення фінансового планування. Основні етапи фінансового планування на підприємстві. Елементи фінансового планування. Характеристика підсистем фінансового планування на підприємстві.

Другий розділ здійснюється за показниками Додатка Б, В.

Література: [12; 95; 99; 100; 174; 210; 258; 259; 285].

Тема 13. Особливості функціонування ринку страхування в Україні **Рекомендований план до теми**

Вступ.

1. Загальнотеоретичні основи функціонування ринку страхування.

1.1. Сутнісні характеристики ринку страхування.

1.2. Страхові послуги: сутність та форми.

1.3. Досвід зарубіжних країн світу у галузі страхування.

2. Аналіз сучасного стану та тенденцій розвитку ринку страхових послуг України.

2.1. Аналіз перспектив функціонування ринку фінансових послуг.

2.2. Оцінка ефективності ринку фінансових послуг.

2.3. Проблеми функціонування національного страхового ринку та шляхи їх подолання.

Висновки.

Список використаних джерел.

Додатки.

Методичні рекомендації до виконання теми 13

У першому розділі курсової роботи досліджуються: економічний зміст та умови функціонування ринку страхування. Функції страхового ринку. Принципи функціонування страхового ринку. Об'єкт та суб'єкти ринку страхових послуг. Види страхового ринку. Інституціональна структура страхового ринку. Структура страхового ринку за видами страхування. Внутрішня структура страхового ринку. Етапи формування національного ринку страхування. Законодавчо-нормативна база функціонування ринку страхових послуг. Сутність та види послуг на страховому ринку. Фінансові послуги у сфері кредитного страхування. Етапи становлення світового ринку страхування. Країни-лідери світового ринку страхування. Рейтинг найвпливовіших страхових груп світу. Географічна структура світового страхового ринку. Сучасний стан та тенденції розвитку світового страхового ринку. Фактори впливу на розвиток світового страхового ринку. Страховий ринок США. Страховий ринок Німеччини. Страховий ринок Італії. Страховий ринок Великобританії. Страховий ринок Франції.

Другий розділ здійснюється за показниками Додатка Б, В.

Література: [85; 91; 92; 127; 134; 142; 226; 246; 261; 288].

Тема 14. Фінанси європейського союзу

Рекомендований план до теми

Вступ.

1. Теоретичні основи фінансів Європейського Союзу.

1.1. Характеристика та організаційна структура ЄС.

1.2. Сутність фінансів Європейського Союзу. Бюджет ЄС.

2. Оцінка ефективності фінансів ЄС.

2.1. Аналіз сучасного стану фінансів ЄС.

2.2. Порівняльна характеристика фінансів ЄС та України.

2.3. Проблеми функціонування фінансів ЄС та шляхи їх подолання.

Висновки.

Список використаних джерел.

Додатки.

Методичні рекомендації до виконання теми 14

У першому розділі курсової роботи досліджуються: сутність ЄС Мета створення економічного союзу. Передумовами створення Європейського Союзу. Основні цілі Європейського Союзу. Функції Європейського Союзу. Принципи функціонування Європейського Союзу. Основні документи щодо заснування ЄС. Країни – члени Європейського Союзу та роки їх вступу. Переваги об'єднання країн в Європі. Органи ЄС. Основні складові процедури приєднання до Європейського Союзу. Організаційна структура Європейського Союзу. Економічний зміст та функції фінансів ЄС. Загальний бюджет Європейського Союзу: сутність та принципи. Функціональне призначення бюджетної системи ЄС. Етапи бюджетного процесу в ЄС. Методи виконання бюджету Європейського союзу. Принципи формування та виконання бюджету Європейського Союзу. Структура доходів єдиного бюджету Європейського союзу. Видатки єдиного бюджету ЄС.

Другий розділ здійснюється за показниками Додатка Б, В.

Література: [11; 19; 140; 146; 184; 275; 276; 278].

Тема 15. Становлення та розвиток науки про фінанси

Рекомендований план до теми

Вступ.

1. Теоретичні основи науки про фінанси.

1.1. Сутнісні характеристики науки про фінанси.

1.2. Історичні аспекти становлення та розвитку фінансової науки.

1.3. Еволюція фінансової науки в Україні.

2. Аналіз розвитку фінансової науки в Україні.

2.1. Оцінка сучасного стану фінансової науки.

2.2. Аналіз результативності наукової діяльності в державі.

2.3. Проблеми наукового потенціалу та шляхи їх вирішення в державі.

Висновок.

Список використаних джерел.

Додатки.

Методичні рекомендації до виконання теми 15

У першому розділі досліджується: сутність фінансової науки, предмет, об'єкт, функціональне призначення. Фінансова наука як галузь знань. Методи і складові фінансової науки. Проблема класифікації у фінансовій науці. Меркантилісти, фізіократи, класична політекономія, щодо питання класифікації в економічній науці. Класифікація Й. Зонненфельда, А. Сміта. Оцінка класифікації А. Сміта та його внеску в науку про фінанси. Класифікація німецької класичної політекономії. К. Рау, Ю. Соден, Й. Лотц про фінансову науку як особливу частину економічної науки. К. Баумштарк, К. Мальхус, Л. Якоб про фінанси як особливу науку та науку, яка протиставлена політичній економії. Критика класифікації німецьких вчених. Класифікація К. Менгера щодо поділу економічних наук. Класифікація представників нової історичної школи, Г. Шумпетер. Фінансова наука як самостійна галузь знань у працях російських та українських вчених. Лебедев В. О., Озеров І. Х., Воблий К. Г., Левитський В. Ф. та інші.

Маржиналізм про класифікацію економічних наук. Е. Сакс, Л. Вальрас, У. Джевонс, Е. Селігмен про теорію податків та їх перекладення. Особливості розвитку фінансової науки наприкінці ХІХ на початку ХХ ст. Українська фінансова думка. Формування та розвиток фінансової науки в СРСР: етапи, структура.

Сучасні уявлення про фінанси: неокейнсіанство та монетаризм.

Визначні етапи еволюції фінансової науки в Україні. Основні представники фінансової науки України та їх наукові інтереси. Осередки фінансової науки в Україні.

Другий розділ здійснюється за показниками Додатка Б, В.

Література: [3; 25; 34; 44 – 46; 57; 61; 101].

Тема 16. Фінансові ресурси для забезпечення економічного розвитку держави

Рекомендований план до теми

Вступ.

1. Теоретичні основи формування і використання фінансових ресурсів у державі.

1.1. Сутність, структура та принципи формування фінансових ресурсів держави.

1.2. Класифікація фінансових ресурсів держави та фактори впливу на них.

1.3. Методи та інструменти забезпечення фінансовими ресурсами економічного розвитку держави.

2. Оцінка ефективності формування і використання фінансових ресурсів державного сектору України.

2.1. Аналіз формування та використання фінансових ресурсів органів державного управління.

2.2. Дослідження стану фінансових ресурсів державних фінансових інституцій.

2.3. Проблеми формування та використання державних фінансових ресурсів та шляхи їх вирішення.

Методичні рекомендації до виконання теми 16

У першому розділі досліджуються: економічний зміст державних фінансових ресурсів та їх функціональне призначення. Структура фінансових ресурсів держави у розрізі: фінансові ресурси, що перебувають у розпорядженні органів державного управління: (ресурси державного бюджету, ресурси місцевих бюджетів, цільові державні фонди); фінансові ресурси державних фінансових інституцій (національного банку, державних страхових органів, державних кредитних установ); фінансові ресурси, що перебувають у розпорядженні господарських підприємств, державної форми власності. Основні принципи формування державних фінансових ресурсів: фіскальна ефективність, економічна ефективність, соціальна справедливість. Види доходів державного та місцевих бюджетів. Форми доходів основних цільових фондів держави. Види доходів органів державного управління та господарських підприємств, державної форми власності. Зовнішні та внутрішні фактори впливу на формування та використання державних фінансових ресурсів. Методи формування фінансових ресурсів держави: прибуток від підприємницької діяльності, податковий метод, платежі за використання державних угідь та майна, надання послуг, супутні доходи, метод грошової емісії, метод займів. Інструменти та джерела формування державних фінансових ресурсів: ВВП, плата, відрахування, податки, амортизація, інвестиції, займи, грошова емісія.

Другий розділ здійснюється за показниками Додатка Б, В.

Література: [8; 24; 25; 54; 66; 70; 74; 285; 294; 301].

Тема 17. Особливості функціонування місцевих бюджетів в Україні

Рекомендований план до теми

Вступ.

1. Теоретичні основи функціонування місцевих бюджетів у системі місцевих фінансів.

1.1. Сутності характеристики місцевих бюджетів.

1.2. Структура та складові доходів місцевих бюджетів.

1.3. Структура та складові видатків місцевих бюджетів.

2. Аналіз сучасного стану формування та використання ресурсів місцевих бюджетів в Україні.

2.1. Оцінка ефективності виконання місцевих бюджетів за доходами.

2.2. Оцінка ефективності виконання місцевих бюджетів за видатками.

2.3. Перспективи формування доходів і використання видатків місцевих бюджетів та їх перешкоди в процесі реалізації.

Висновок.

Список використаних джерел.

Додатки.

Другий розділ здійснюється за показниками Додатка Б, В.

Література: [30; 55; 76; 77; 93; 97; 145; 227; 262; 291; 293].

Тема 18. Бюджетний федералізм та бюджетне вирівнювання в національній фінансовій системі

Рекомендований план до теми

Вступ.

1. Теоретичні основи механізму бюджетного федералізму та бюджетного вирівнювання.

1.1. Сутність, національні схеми та теорії бюджетного федералізму.

1.2. Економічний зміст, форми та інструменти бюджетного вирівнювання.

1.3. Зарубіжний досвід бюджетного вирівнювання та забезпечення бюджетного федералізму.

2. Аналіз сучасного стану бюджетного вирівнювання в Україні на прикладі....

2.1. Оцінка ефективності виконання бюджету за доходами.

2.2. Оцінка ефективності виконання бюджету за видатками.

2.3. Перспективи бюджетного вирівнювання і національні фінансові системі та їх перешкоди в процесі реалізації.

Висновок.

Список використаних джерел.

Додатки.

Другий розділ здійснюється за показниками Додатка Б, В.

Література: [30; 38; 39; 43; 141; 149; 222; 291; 293].

Тема 19. Особливості національної фіскальної політики

Рекомендований план до теми

Вступ.

1. Теоретичні засади фіскальної політики держави.

1.1. Сутнісні характеристики фіскальної політики.

1.2. Форми та інструменти реалізації бюджетно-податкової політики.

1.3. Передовий досвід формування та реалізації фіскальної політики європейських країн.

2. Аналіз сучасного стану та тенденції розвитку фіскальної політики в Україні.

2.1. Оцінка ефективності політики державних видатків.

2.2. Оцінка результативності державної податкової політики.

2.3. Проблеми та пріоритетні напрямки вдосконалення національної фіскальної політики.

Висновок.

Список використаної літератури.

Додатки.

Методичні рекомендації до виконання теми 19

У першому розділі курсової роботи досліджуються: економічний зміст, об'єкт та суб'єкт фіскальної політики. Функціонально-цільова спрямованість фіскальної політики. Місце і роль фіскальної політики в загальній економічній політиці держави. Кейнсіанська теорія фіскальної політики. Правова основа і напрями реалізації бюджетно-податкової політики. Дискреційна та недискреційна фіскальна політика: типи та інструменти (адміністративні і ринкові). Механізм дії автоматичних стабілізаторів економіки. Вплив фіскальної політики на економіку держави. Механізм взаємодії бюджетно-податкової та грошово-кредитної політики держави.

Етапи формування фіскальної політики ЄС. Принципи податкового та бюджетного права країн-членів ЄС. Контроль за фіскальною політикою в рамках ЄС.

Другий розділ здійснюється за показниками Додатка Б, В.

Література: [11; 19; 22; 23; 39; 98; 155; 260; 291; 293].

Тема 20. Особливості стягнення податку на доходи фізичних осіб в Україні

Рекомендований план до теми

Вступ.

1. Теоретичні засади оподаткування податком на доходи фізичних осіб.

1.1. Сутнісні характеристики податку на доходи фізичних осіб.

1.2. Диференціація бази оподаткування податком на доходи фізичних осіб.

1.3. Зарубіжний досвід оподаткування доходів фізичних осіб.

2. Аналіз ефективності оподаткування податком на доходи фізичних осіб в Україні.

2.1. Оцінка продуктивності податкової політики держави.

2.2. Аналіз сучасного стану оподаткування податком на доходи фізичних осіб.

2.3. Проблеми оподаткування податком на доходи фізичних осіб та шляхи їх подолання.

Висновок.

Список використаної літератури.

Додатки.

Методичні рекомендації до виконання теми 20

У першому розділі курсової роботи досліджуються: економічний зміст та принципи побудови податку на доходи фізичних осіб. Елементи податку: суб'єкти та об'єкти оподаткування, предмет оподаткування, формування бази оподаткування, система ставок оподаткування, система пільг з податку. Категорії суб'єктів та об'єктів оподаткування, режими оподаткування різних категорій. Нормативно-правова база, що регулює питання оподаткування доходів фізичних осіб. Особливості визначення об'єкта оподаткування та формування бази оподаткування: суми виплат, що не включаються в сукупний річний оподатковуваний дохід; суми

виплат, на які зменшується дохід з метою оподаткування. Ставки податку. Особливість визначення суми податкового окладу. Особливості оподаткування доходів, одержаних не за місцем основної роботи та прирівняних до них доходів. Особливості оподаткування доходів, одержаних від здійснення підприємницької діяльності без утворення юридичної особи (фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності). Форми сплати податку за видами та формами підприємницької діяльності. Особливості оподаткування доходів резидентів і нерезидентів України. Декларування доходів фізичних осіб. Категорії платників, зобов'язаних декларувати власні доходи. Форми податкових декларацій в Україні, їх структура. Порядок заповнення та терміни подання декларацій. Податок на промисел, його призначення. Платники податку, порядок визначення суми податку та її сплати. Аналіз розвитку податкових систем іноземних країн. Рівень оподаткування доходів фізичних осіб в країнах ЄС. Види доходів громадян, які є об'єктом оподаткування податку. Основні види доходів, які не включаються до складу сукупного оподаткованого доходу у країнах ЄС. Неоподатковуваний мінімум у країнах ЄС. Критерії оподаткування доходів фізичних осіб у розвинутих соціально-орієнтованих країнах. Податкові пільги податку на доходи фізичних осіб у країнах ЄС.

Другий розділ здійснюється за показниками Додатка Б, В.

Література: [2; 5; 50; 62; 63; 66; 125; 192; 211; 291; 293].

Тема 21. Система бюджетного ризик-менеджменту в Україні

Рекомендований план до теми

Вступ.

1. Теоретичні основи функціонування бюджетного ризик-менеджменту.

1.1. Економічний зміст та класифікація бюджетних ризиків.

1.2. Сутність та складові системи бюджетного ризик-менеджменту.

1.3. Методи оцінки та управління ризиками в системі бюджетного ризик-менеджменту.

2. Аналіз ефективності бюджетного ризик-менеджменту в Україні.

2.1. Оцінка ризиків доходної та видаткової частини державного бюджету.

2.2. Оцінка боргових ризиків та ризиків дефіциту державного бюджету.

2.3. Компоненти неефективності та шляхи оптимізації бюджетного ризик-менеджменту в державі.

Висновок.

Список використаної літератури.

Додатки.

Методичні рекомендації до виконання теми 21

Сутність та сутнісні характеристики бюджетного ризику. Причини та наслідки бюджетного ризику. Класифікаційні ознаки та види бюджетних ризиків. Визначальні чинники бюджетних ризиків на різних стадіях бюджетного процесу. Взаємозв'язки складових бюджетних ризиків у рамках бюджетного процесу. Чинники, що визначають рівень чутливості фіскальної сфери до бюджетних ризиків. Ризики доходної та видаткової частини бюджету. Боргові ризики та ризики бюджетного дефіциту. Економічний зміст та мета бюджетного ризик-менеджменту. Взаємозв'язок елементів системи бюджетного ризик-менеджменту та її структура (об'єкт і суб'єкт; принципи, завдання та цілі (у рамках загальної стратегії); етапи та інструментарій (технологія) управління). Стратегія ризик-менеджменту. Завдання бюджетного ризик-менеджменту. Управління бюджетними ризиками на різних етапах. Принципи бюджетного ризик-менеджменту. Сутність стратегічного та тактичного менеджменту бюджетних ризиків. Складові системи управління бюджетними ризиками. Основні принципи оцінки бюджетних ризиків. Система показників оцінки бюджетних ризиків: на основі індикаторів фіскальної вразливості. Статистичні та експортні методи оцінки бюджетних ризиків. Методи оцінювання впливу ризиків на формування доходів та видатків бюджет і управління ними. Оцінка ризиків дефіциту бюджету та боргових ризиків і управління ними.

Другий розділ здійснюється за показниками Додатка Б, В.

Література: [10; 11; 18; 19; 21 – 23; 41; 60; 98; 220; 222].

Тема 22. Реалізація фінансової політики України за умов фінансової кризи Рекомендований план до теми

Вступ.

1. Теоретичні засади функціонування фінансової політики держави.

1.1. Сутнісні характеристики фінансової політики.

1.2. Форми та інструменти фінансової політики.

1.3. Антикризова фінансова політика.

Висновок до розділу 1.

2. Оцінка ефективності антикризової фінансової політики України.

2.1. Аналіз сучасного стану фіскальної політики в державі.

2.2. Оцінка стану національної монетарної політики.

2.3. Проблемні аспекти та перспективи удосконалення державної фінансової політики.

Висновок.

Список використаних джерел.

Додатки.

Методичні рекомендації до виконання теми 22

У першому розділі досліджується: зміст фінансової політики у вузькому та широкому розумінні як складової економічної і соціальної політики держави. Мета і функції фінансової політики держави. Суб'єкти та об'єкт фінансової політики. Складові фінансової політики. Стратегічні та тактичні завдання фінансової політики і принципи її формування. Правова основа і напрямки реалізації фінансової політики. Стратегія і тактика фінансової політики. Типи фінансової політики держави за етапами розвитку. Складові державної фінансової політики. Монетарна політика і фіскальна політика, їх взаємодія та інструменти реалізації. Дискреційна та недискреційна фіскальна політика: типи та інструменти (адміністративні і ринкові). Механізм дії автоматичних стабілізаторів економіки. Вплив фінансової політики на економіку держави. Причини та наслідки фінансової кризи. Види, прояви та закономірності фінансових криз. Основні інструменти монетарної та фіскальної політик держави в процесі подолання причин та наслідків фінансової кризи.

Другий розділ виконується за показниками Додатка Б, В.

Література: [40; 126; 177; 185; 280; 285; 291; 293; 294].

Тема 23. Бюджетні відносини в Україні

Рекомендований план до теми

Вступ.

1. Теоретичні основи формування та реалізації бюджетних відносин.

1.1. Сутність, принципи та форми бюджетних відносин у державі.

1.2. Бюджетна політика як форма реалізації бюджетних відносин.

1.3. Зарубіжний досвід організації бюджетних відносин.

2. Аналіз сучасного стану та перспектив розвитку бюджетних відносин в Україні.

2.1. Оцінка ефективності бюджетних відносин на рівні державного бюджету.

2.2. Оцінка ефективності бюджетних відносин на рівні місцевого бюджету.

2.3. Проблеми реалізації бюджетних відносин та шляхи оптимізації їх функціонування.

Висновок.

Список використаних джерел.

Додатки.

Методичні рекомендації до виконання теми 23

У першому розділі досліджується: генезис бюджету та бюджетних відносин. Термінологічний аналіз поняття "бюджет". Основні характеристики бюджетних відносин. Визначення бюджету згідно з Бюджетним кодексом. Функції, що характеризують сутність бюджету як економічної категорії. Визначення сутності бюджету як складної та різновекторної категорії. Економічне значення бюджету, його вплив на темпи економічного росту, структуру та розвиток суспільного виробництва, оптимізацію вартісних пропорцій у розподілі доходів. Специфічні ознаки бюджетних відносин. Бюджет як основний інструмент регулювання та впливу на розвиток економіки країни. Бюджет у якості важливого економічного важеля держави, через який забезпечується контроль за станом виробництва в цілому. Структура бюджету (поточний бюджет та бюджет розвитку). Сутність та призначення бюджетної політики. Чинники впливу на бюджетну політику. Основні проблеми при формуванні бюджетної політики. Завдання бюджетної політики та засади визначення її пріоритетів. Особливості формування та реалізації сучасної бюджетної політики в Україні. Моделі бюджетних відносин, як форма устрою організації державної влади в розвинутих країнах. Джерела формування бюджетних коштів та напрямки їх використання. Фіскальна децентралізація: сутність, мета.

Другий розділ виконується за показниками Додатка Б, В.

Література: [10; 19; 21 – 23; 41; 54; 98; 220; 222; 241].

Тема 24. Система місцевих фінансів

Рекомендований план до теми

Вступ.

1. Теоретичні основи функціонування системи місцевих фінансів.

1.1. Історія становлення, сутність та функціональне призначення місцевих фінансів.

1.2. Фінансові ресурси місцевого самоврядування.

1.3. Сутнісні характеристики місцевих бюджетів та їх касове виконання.

2. Оцінка ефективності функціонування системи місцевих фінансів в Україні на прикладі обласних бюджетів.

2.1. Оцінка ефективності виконання обласних бюджетів за доходами.

2.2. Оцінка ефективності виконання обласних бюджетів за видатками.

2.3. Перспективи формування доходів і використання видатків обласних бюджетів та їх перешкоди в процесі реалізації.

Висновок.

Список використаних джерел.

Додатки.

Методичні рекомендації до виконання теми 24

У першому розділі досліджується: сутність місцевих фінансів, їх структура та функції. Формування і становлення місцевих фінансів в Україні. Місцеві фінанси як фінансовий інструмент перерозподілу внутрішнього валового продукту. Формування і використання місцевих фінансів. Поняття, склад і структура місцевих фінансових коштів. Способи мобілізації коштів у місцеві бюджети. Регулювання доходів між ланками бюджетної системи. Склад доходів бюджетів за адміністративно-територіальним поділом країни, що враховуються і не враховуються при визначенні обсягів бюджетних трансфертів. Характеристика місцевих податків і зборів. Структура доходів місцевих бюджетів. Власні доходи місцевих бюджетів. Закріплені доходи місцевих бюджетів. Місцеві позики. Характеристика витрат місцевих бюджетів. Сутність та способи організації касового виконання місцевих бюджетів. Фактори, які негативно впливають на виконання місцевих бюджетів.

Другий розділ виконується за показниками Додатка Б, В.

Література: [30; 55; 76; 77; 93; 97; 145; 227; 262; 291; 293].

Тема 25. Обслуговування державного кредиту в Україні

Рекомендований план до теми

Вступ.

1. Теоретичні основи обслуговування державного кредиту.

1.1. Сутність, передумови та форми державного кредиту.

1.2. Державні позики як основна форма державного кредиту.

1.3. Практика обслуговування державного кредиту в розвинутих країнах.

2. Аналіз сучасного стану державного кредитування в Україні.

2.1. Оцінка виконання державного бюджету за видатками та доходами.

2.2. Аналіз рівня державної заборгованості.

2.3. Проблемні аспекти державного запозичення та шляхи їх подолання.

Висновок.

Список використаних джерел.

Додатки.

Методичні рекомендації до виконання теми 25

Економічний зміст, форми державного кредиту, їх призначення. Суб'єкти державного кредиту, їх класифікація. Роль і місце державного кредиту в покритті дефіциту бюджету. Передумови державного кредиту: наявність кредиторів, у яких є вільні кошти; довіра з боку кредиторів до держави; зацікавленість у наданні позик; платоспроможність держави у погашенні боргів і виплаті доходу. Еволюція державних запозичень в Україні та їх наслідки. Класифікація державних позик: за правом емісії; за власником цінних паперів; за формою виплати доходів; за термінами погашення; за методами розміщення. Види цінних паперів з державних позик: облігації, казначейські зобов'язання (векселі). Стан державного боргу в розвинутих країнах за показником боргового навантаження – відношення державного боргу до ВВП. Напрямки використання та умови залучення державних запозичень в розвинутих країнах.

Другий розділ виконується за показниками Додатка Б, В.

Література: [16; 22; 88; 110; 159; 221; 285; 291; 293].

Тема 26. Система оподаткування непрямими податками в Україні

Рекомендований план до теми

Вступ.

1. Теоретичні основи функціонування системи непрямого оподаткування.

1.1. Сутність та форми системи оподаткування.

1.2. Непрямі податки та механізм непрямого оподаткування.

1.3. Передовий досвід непрямого оподаткування в розвинутих країнах.

2. Аналіз сучасного стану та прерогативи непрямого оподаткування в Україні.

2.1. Оцінка ефективності державної політики бюджетних витрат.

2.2. Оцінка ефективності системи непрямого оподаткування в державі.

2.3. Перешкоди ефективного непрямого оподаткування та шляхи їх подолання.

Висновок.

Список використаних джерел.

Додатки.

Методичні рекомендації до виконання теми 26

У першому розділі досліджується: економічний зміст та функціональне призначення системи оподаткування. Основні форми та підходи до формування системи оподаткування. Податки як економічна, фінансова категорія. Специфічні ознаки податків, їх характеристика. Податки – головне джерело надходжень до бюджетної системи. Форми організації податкових відносин. Визначення податків, зборів, обов'язкових відрахувань. Функції податків як прояв їх сутності. Фіскальна і регулююча функції податків, їх зміст. Об'єктивна необхідність податків. Умови і причини функціонування податків. Роль держави у виникненні, розвитку та використанні податків. Значення податків. Роль податків у перерозподілі національного доходу. Об'єктивні та суб'єктивні передумови виникнення податків. Якісна характеристика податкових методів регулювання економіки. Теоретичні концепції податків. Основні види податків, що застосовуються на території України. Загальнодержавні податки та їх місце в механізмі регулювання макроекономічних пропорцій. Місцеві податки та обов'язкові платежі. Сутність та соціально-економічне значення непрямих податків. Суть і значення непрямих податків. Частка непрямих податків у доходах державної системи. Платники і об'єкти

непрямих податків. Визначення оподатковуваного обороту. Пільги при сплаті непрямих податків. Порядок обчислення суми податкових платежів. Формування цін з ПДВ і акцизним збором, складання розрахунків (декларацій). Строки сплати в бюджет і звітність платників. Порядок маркування алкогольних і тютюнових виробів марками акцизного збору. Перспективи розвитку акцизних платежів. Економічна природа і значення податку на додану вартість у забезпечення дохідної частини бюджету. Економічна сутність податку на додану вартість. Пільги з податку, порядок їх надання, ставки податку. Порядок обчислення ПДВ і терміни сплати в бюджет: податкове зобов'язання та Податковий кредит; дата виникнення податкового зобов'язання. Відшкодування суми податку. Строки відшкодування. Особливості та проблеми відшкодування ПДВ із бюджетів. Етапи визначення суми ПДВ. Строки сплати ПДВ і подання декларацій. Можливості застосування електронного методу подання ПДВ. Порядок ведення обліку податку та складання розрахункових і відвантажувальних документів. Податковий облік ПДВ. Книги обліку придбання та продажу товарів (робіт, послуг). Податкова накладна. Особливості непрямого оподаткування в розвинутих країнах: основні види непрямих податків, об'єкти, джерела, одиниці оподаткування. Ставки непрямих податків, пільги та санкції.

Другий розділ виконується за показниками Додатка Б, В.

Література: [5; 48; 49; 63; 66; 191; 211; 223; 273; 291].

Тема 27. Пенсійне забезпечення в Україні

Рекомендований план до теми

Вступ.

1. Загальнотеоретичні основи пенсійного забезпечення.

1.1. Сутність, метод і складові системи пенсійного забезпечення.

1.2. Система пенсійного забезпечення в Україні.

1.3. Функціонування Пенсійного фонду України.

2. Аналіз сучасного стану пенсійного забезпечення в Україні.

2.1. Оцінка ефективності пенсійного забезпечення в державі.

2.2. Порівняльна характеристика зарубіжного і вітчизняного досвіду пенсійного страхування.

2.3. Проблемні аспекти функціонування пенсійного забезпечення та шляхи його оптимізації.

Висновок.

Список використаних джерел.

Додатки.

Методичні рекомендації до виконання теми 27

У першому розділі досліджується: економічний зміст пенсійного забезпечення та його функціональне призначення. Принципи пенсійного забезпечення. Джерела пенсійного забезпечення. Форми пенсійного забезпечення. Сутність пенсійних правовідносини: сутність та форми. Джерела формування фінансових ресурсів пенсійної системи та напрями їх використання. Історичні аспекти розвитку пенсійної системи України. Право громадян України на державне пенсійне забезпечення. Види державних пенсій. Право вибору пенсії. Рівні пенсійного забезпечення. Складові багаторівневої пенсійної системи України. Солідарне загальнообов'язкове державне пенсійне страхування. Накопичувальне загальнообов'язкове державне пенсійне страхування. Недержавне пенсійне забезпечення. Складові багаторівневої пенсійної системи. Недержавні пенсійні фонди: види та послуги. Спеціальне пенсійне забезпечення. Система нормативних-правових актів пенсійного забезпечення. Передумови та мета створення Пенсійного фонду України (ПФУ). Пенсійний фонд України: хронологія розвитку. ПФУ як центральний орган виконавчої влади. Структура ПФУ. Основні завдання Пенсійного фонду України (ПФУ). Джерел формування коштів фонду. Структура доходів Пенсійного фонду України. Структуру видатків ПФУ. Законодавча база діяльності Пенсійного фонду.

Другий розділ виконується за показниками Додатка Б, В.

Література: [25; 31; 73; 80; 83; 292; 297].

Тема 28. Бюджетна політика України

Рекомендований план до теми

Вступ.

1. Теоретичні засади державної бюджетної політики.

1.1. Сутнісні характеристики бюджетної політики держави.

1.2. Підходи до формування та напрямки реалізації державної бюджетної політики. Бюджетний механізм.

1.3. Зарубіжний досвід реалізації державної бюджетної політики.

2. Аналіз сучасного стану та тенденцій бюджетної політики в Україні.

2.1. Оцінка ефективності бюджетного механізму в державі.

2.2. Оцінка ефективності бюджетної тактики та бюджетної стратегії.

2.3. Проблеми формування та реалізації державної бюджетної політики та шляхи їх подолання.

Висновки.

Список використаних джерел.

Додатки.

Методичні рекомендації до виконання теми 28

У першому розділі досліджується: економічне значення бюджету, його вплив на темпи економічного росту, структуру та розвиток суспільного виробництва, оптимізацію вартісних пропорцій у розподілі доходів. Специфічні ознаки бюджетних відносин. Бюджет як основний інструмент регулювання та впливу на розвиток економіки країни. Бюджет у якості важливого економічного важеля держави, через який забезпечується контроль за станом виробництва в цілому. Фінансові моделі суспільства за рівнем централізації ВВП у бюджеті.

Сутність та призначення бюджетної політики у вузькому та широкому розумінні. Основні функції бюджетної політики. Чинники впливу на бюджетну політику. Основні проблеми при формуванні бюджетної політики. Завдання бюджетної політики та засади визначення її пріоритетів. Бюджетна тактика та бюджетна стратегія. Бюджетне планування та бюджетне прогнозування як інструменти реалізації бюджетної політики: сутність, форми та призначення. Сутність, кількісна та якісна характеристика бюджетного механізму, його структура. Головні підсистеми бюджетного механізму. Роль бюджетного механізму в регулюванні соціально-економічних процесів у державі. Завдання бюджетної політики та засади визначення її пріоритетів, основні проблеми при формуванні бюджетної політики в розвинутих країнах.

Другий розділ здійснюється за показниками Додатка Б, В.

Література: [10; 11; 18; 22; 54; 98; 220; 222; 241].

Тема 29. Фінансова автономія місцевих органів влади

Рекомендований план до теми

Вступ.

1. Теоретичні основи фінансової автономії місцевого самоврядування.

1.1. Сутність, об'єкт та форми фінансової автономії місцевого самоврядування.

1.2. Матеріально-фінансова основа та забезпечення фінансової автономії місцевого самоврядування.

1.3. Зарубіжний досвід забезпечення фінансової автономії місцевого самоврядування.

2. Аналіз сучасного стану фінансової незалежності місцевих органів влади в Україні.

2.1. Оцінка виконання місцевих бюджетів за доходами.

2.2. Визначення рівня фінансової автономії місцевого самоврядування.

2.3. Основні проблеми та шляхи їх подолання в процесі забезпечення фінансової децентралізації місцевого самоврядування.

Висновки.

Список використаних джерел.

Додатки.

Методичні рекомендації до виконання теми 29

У першому розділі досліджується: сутність фінансової автономії місцевого самоврядування та взаємозв'язок із суміжними економічними категоріями. Структура врядування на місцевому рівні. Ознаки самостійності місцевого самоврядування. Фінансова децентралізація як основа фінансової автономії місцевого самоврядування. Горизонтальний та вертикальний фінансові дисбаланси. Сутність та необхідність бюджетного вирівнювання. Експліцитна та імпліцитна форми фінансових автономій органів місцевого самоврядування. Комунальна власність місцевого самоврядування. Механізм забезпечення фінансовими ресурсами виконання делегованих повноважень за органами місцевого самоврядування. Правове закріплення фінансової автономії місцевого самоврядування. Моделі бюджетних систем та типи місцевого самоврядування, прийняті у зарубіжній практиці. Джерела забезпечення фінансової автономії місцевого самоврядування в розвинутих країнах та кількісні параметри її оцінки.

Другий розділ здійснюється за показниками Додатка Б, В.

Література: [21 – 23; 76; 77; 93; 97; 145; 227; 262; 291; 293].

Тема 30. Монетарна політика країн СНД

Рекомендований план до теми

Вступ.

1. Теоретичні основи формування та реалізації монетарної політики держави.

1.1. Сутність, об'єкт та функціональне призначення монетарної політики.

1.2. Форми та інструменти реалізації грошово-кредитної політики.

- 1.3. Визначні аспекти монетарної політики України.
 2. Аналіз сучасного стану та тенденції розвитку грошово-кредитної політики в Російській Федерації.
 - 2.1. Оцінка ефективності державної політики на кредитному ринку.
 - 2.2. Оцінка результативності державної політики на грошовому ринку.
 - 2.3. Проблеми та перспективи формування і реалізації грошово-кредитної політики в країнах СНД.
- Висновок.
Список використаної літератури.
Додаток.

Методичні рекомендації до виконання теми 30

У першому розділі курсової роботи досліджуються: економічний зміст, об'єкт та суб'єкт грошово-кредитної політики. Функціонально-цільова спрямованість грошово-кредитної політики. Місце і роль грошово-кредитної політики в загальній економічній політиці держави. Експансійна та рестрикційна грошово-кредитна політика. Адміністративні та ринкові інструменти грошово-кредитної політики. Еволюція монетарної політики в Україні, напрями та проблемні аспекти. Пріоритети монетарної політики України та її сучасний стан. Макроекономічні умови здійснення національної грошово-кредитної політики.

Другий розділ здійснюється за показниками Додатка Б, В.

Література: [4: 25; 56; 90; 110; 166; 203; 285; 294].

Тема 31. Державні запозичення як метод мобілізації фінансових ресурсів в Україні

Рекомендований план до теми

Вступ.

1. Теоретичні засади державних запозичень як інструменту регулювання економіки та фінансових відносин у державі.
 - 1.1. Сутність, форми та структура державних запозичень.
 - 1.2. Боргова політика держави.
 - 1.3. Міжнародне співробітництво України.
2. Аналіз сучасного стану державних запозичень в Україні.
 - 2.1. Оцінка ефективності державних запозичень.
 - 2.2. Оцінка результативності боргової політики держави.

2.3. Проблеми обслуговування державних запозичень та шляхи їх вирішення.

Висновок.

Список використаної літератури.

Додаток.

Методичні рекомендації до виконання теми 31

У першому розділі курсової роботи досліджуються: економічний зміст державних запозичень, умови їх залучення та наслідки для економічного зростання держави. Суб'єкти державних запозичень, їх класифікація. Роль і місце державного кредиту в покритті дефіциту бюджету. Передумови державних запозичень. Еволюція державних запозичень в Україні та їх наслідки. Правова основа державних запозичень в Україні. Інформація щодо фінансових умов зовнішніх запозичень. Класифікація державних позик: за правом емісії; за власником цінних паперів; за формою виплати доходів; за термінами погашення; за методами розміщення. Види цінних паперів з державних позик: облігації, казначейські зобов'язання (векселі). Сутність та основні характеристики державного боргу. Класифікація державного боргу, причини та наслідки його зростання для нормального функціонування економіки держави. Система факторів впливу на державний борг. Сутність та принципи управління державним боргом. Характеристика підходів до управління державним боргом. Євроатлантичне співробітництво України. Співробітництво з країнами СНД. Співробітництво з міжнародними фінансовими організаціями.

Другий розділ здійснюється за показниками Додатка Б, В.

Література: [16; 22; 88; 110; 159; 221; 285; 291; 293].

Тема 32. Особливості стягнення податку на прибуток підприємств в Україні

Рекомендований план до теми

Вступ.

1. Теоретичні засади стягнення податку на прибуток підприємств.

1.1. Сутнісні характеристики податку на прибуток підприємств.

1.2. Диференціація бази оподаткування податку на прибуток підприємств.

1.3. Зарубіжний досвід оподаткування податку на прибуток підприємств.

2. Аналіз ефективності оподаткування податком на прибуток підприємств в Україні.

2.1. Оцінка продуктивності податкової політики держави.

2.2. Аналіз сучасного стану оподаткування податком на прибуток підприємств.

2.3. Проблеми стягнення та оподаткування податком на прибуток підприємств та шляхи їх подолання.

Висновок.

Список використаної літератури.

Додатки.

Методичні рекомендації до виконання теми 32

У першому розділі курсової роботи досліджуються: поняття про дохід і прибуток та порядок їх обчислення. Корпоративний прибутковий податок як основний вид особистого прямого оподаткування юридичних осіб. Роль і значення податку у формуванні доходів бюджетів, регулюванні доходів підприємств різних форм власності. Склад платників податку. Податок на прибуток підприємства: економічний зміст і сутність. Платники податку. Об'єкт оподаткування. Порядок визнання доходів та витрат підприємства. Порядок обчислення оподатковуваного прибутку. Склад валового доходу, скоригованого валового доходу. Склад валових витрат виробництва. Амортизація та амортизаційна політика підприємства. Порядок обчислення оподатковуваного прибутку та податку на прибуток, складання декларації з податку на прибуток. Система ставок податку і пільг. Оподаткування окремих категорій платників податку: банківських і страхових організацій, підприємств з іноземними інвестиціями та нерезидентів, неприбуткових організацій, відокремлених підрозділів (філій). Аналіз розвитку податкових систем іноземних країн. Рівень оподаткування прибутку підприємств у країнах ЄС. Види доходів підприємства, які є об'єктом оподаткування податку. Критерії оподаткування прибутку підприємств у розвинутих соціально-орієнтованих країнах. Податкові пільги податку на прибуток підприємств у країнах ЄС.

Другий розділ здійснюється за показниками Додатка Б, В.

Література: [2; 5; 50; 62; 63; 66; 125; 192; 211; 291; 293].

Тема 33. Аналіз збалансованості державного бюджету України

Рекомендований план до теми

Вступ.

1. Теоретичні основи збалансованості бюджету держави.

1.1. Сутнісні характеристики бюджету держави.

1.2. Доходи та видатки державного бюджету.

1.3. Показники стану державного бюджету.

2. Аналіз рівня збалансованості державного бюджету України.

2.1. Оцінка ефективності формування доходів та використання видатків державного бюджету.

2.2. Оцінка ефективності управління бюджетним дефіцитом.

2.3. Проблемні аспекти забезпечення збалансованості державного бюджету та підходи до їх усунення.

Висновок.

Список використаної літератури.

Додатки.

Методичні рекомендації до виконання теми 33

У першому розділі курсової роботи досліджуються: бюджет як економічна категорія. Визначення бюджету згідно з Бюджетним кодексом. Функції, що характеризують сутність бюджету як економічної категорії. Визначення сутності бюджету як складної категорії. Призначення та роль бюджету. Економічне значення бюджету, його вплив на темпи економічного росту, структуру та розвиток суспільного виробництва, оптимізацію вартісних пропорцій у розподілі доходів.

Специфічні ознаки бюджетних відносин. Призначення та роль бюджету. Бюджет як основний інструмент регулювання та впливу на розвиток економіки країни. Структура бюджету (поточний бюджет та бюджет розвитку). Сутність бюджетних доходів. Класифікація бюджетних доходів за різними критеріями: за повнотою зарахування, за частотою появи, за методами залучення, за напрямом зарахування, за розподілами відповідно до Бюджетного кодексу. Розділи бюджетної класифікації доходів бюджету (податкові та неподаткові надходження, доходи від операцій з капіталом, офіційні трансферти). Склад та джерела доходів Державного бюджету згідно з Бюджетним кодексом. Доходи загального та спеціального фонду. Поняття видатків бюджету. Матеріальна основа видатків бюджету та кіль-

кісна і якісна їх характеристика. Необхідність систематизації та групування видатків бюджету за певними економічними ознаками залежно від галузевого й організаційного спрямування, від рівня державного управління. Ознаки наукової класифікації видатків бюджету: роль у відтворенні виробництва; суспільне призначення; галузь економіки і соціальної сфери; цільове призначення; рівень бюджетної системи. Склад і структура видатків державного бюджету України. Класифікація видатків бюджету: функціональна; економічна; відомча; програмна. Показники збалансованості бюджету держави: профіцит, дефіцит, рівновага. Характеристика рівноважного стану бюджету: мета, способи забезпечення. Сутність профіциту, його форми та наслідки. Поняття бюджетного дефіциту. Модель визначення розміру бюджетного дефіциту. Дефіцит бюджету як один з макроекономічних показників, що характеризують сутність економічної моделі. Види дефіциту бюджетів відповідно українському та зарубіжному досвіду. Причини виникнення та джерела покриття бюджетного дефіциту. Характеристика бюджетного дефіциту як показник стану бюджету в якості фінансового плану держави. Основні заходи щодо зниження бюджетного дефіциту. Зарубіжний та вітчизняний досвід фінансування дефіциту бюджету.

Другий розділ здійснюється за показниками Додатка Б, В.

Література: [30; 38; 39; 43; 141; 149; 242; 291; 293].

Тема 34. Фінансові ресурси органів регіонального і місцевого самоврядування

Рекомендований план до теми

Вступ.

1. Теоретичні основи формування фінансових ресурсів органів регіонального і місцевого самоврядування.

1.1. Сутність, функціональне призначення та типологія фінансових ресурсів місцевого самоврядування.

1.2. Компонентний склад та способи формування фінансових ресурсів місцевого самоврядування за рівнями місцевих бюджетів.

1.3. Сутнісні характеристики фінансової автономії місцевого самоврядування.

2. Аналіз ефективності формування та використання фінансових ресурсів органів регіонального і місцевого самоврядування в Україні.

2.1 Оцінка ефективності формування доходів місцевих бюджетів.

2.2. Оцінка рівня фінансової незалежності місцевого самоврядування.

2.3. Основні проблеми та шляхи їх вирішення в процесі формування та використання фінансових ресурсів місцевих органів влади.

Висновок.

Список використаних джерел.

Додатки.

Методичні рекомендації до виконання теми 34

У першому розділі досліджується: сутнісні характеристики фінансових ресурсів органів регіонального і місцевого самоврядування. Характерні особливості місцевого самоврядування в Україні. Економічний зміст фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування як об'єкта місцевих фінансів. Природа та необхідність формування фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування. Функціональне призначення та принципи формування фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування. Критерії класифікації та види фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування. Складові фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування за структурою та методи їх формування. Сутність та принципи формування місцевого бюджету. Види доходів місцевого бюджету та їх загальна структура. Структура доходів місцевих бюджетів за регіональною ознакою. Загальний, спеціальний та резервний фонди місцевого бюджету. Способи мобілізації грошових коштів до доходної частини місцевих бюджетів: пряме вилучення доходів з комунального сектора; отримання доходів від комунального майна та власних послуг; перерозподіл доходів юридичних і фізичних осіб за допомогою податків; залучення муніципальних позик; трансферти. Сутність фінансової автономії місцевого самоврядування та взаємозв'язок із суміжними економічними категоріями. Ознаки самостійності місцевого самоврядування. Фінансова децентралізація як основа фінансової автономії місцевого самоврядування. Горизонтальний та вертикальний фінансові дисбаланси. Сутність та необхідність бюджетного вирівнювання. Правове закріплення фінансової автономії місцевого самоврядування.

Другий розділ здійснюється за показниками Додатка Б, В.

Література: [55; 76; 77; 93; 97; 145; 285; 291; 293].

Тема 35. Управління державним боргом в Україні

Рекомендований план до теми

Вступ.

1. Теоретичні основи управління державним боргом.

1.1. Економічний зміст, форми, причини та наслідки державного боргу.

1.2. Методи управління державним боргом та державні запозичення.

1.3. Боргова безпека держави як складова фінансової безпеки.

2. Аналіз сучасного стану заборгованості України.

2.1. Аналіз збалансованості державного бюджету.

2.2. Оцінка ефективності управління державним боргом.

2.3. Проблеми зростання державної заборгованості та ефективні шляхи їх вирішення.

Висновок.

Список використаних джерел.

Додатки.

Методичні рекомендації до виконання теми 35

У першому розділі досліджується: сутність та основні характеристики державного боргу. Класифікація державного боргу, причини та наслідки його зростання для нормального функціонування економіки держави. Система факторів впливу на державний борг. Сутність та принципи управління державним боргом. Характеристика підходів до управління державним боргом. Сутність та форми державних позик. Умови та необхідність залучення державних позик.

Сутність та значення боргової безпеки держави. Структурні складові боргової безпеки. Загрози, фактори та індикатори боргової безпеки держави.

Другий розділ здійснюється за показниками Додатка Б, В.

Література: [16; 22; 88; 110; 159; 221; 285; 291; 293].

Тема 36. Формування доходів домогосподарств в Україні

Рекомендований план до теми

Вступ.

1. Теоретичні основи формування доходів домогосподарств.

1.1. Сутнісні характеристики доходів домогосподарств.

1.2. Концепції розподілу доходів домогосподарств.

1.3. Людський капітал як важливий чинник формування фінансового потенціалу домашніх господарств.

2. Аналіз сучасного стану доходів домогосподарств в національній економіці.

2.1. Оцінка продуктивності джерел формування доходів домогосподарств.

2.2. Оцінка ефективності напрямів використання доходів домогосподарств.

2.3. Проблеми та основні вектори раціоналізації формування доходів домогосподарств в умовах економічної нестабільності.

Висновок.

Список використаних джерел.

Додатки.

Методичні рекомендації до виконання теми 36

У першому розділі досліджується: зміст та місце домогосподарств у системі економічних відносин. Форми діяльності домогосподарств. Ознаки домогосподарства як господарюючого суб'єкта ринкової економіки. Внутрішні та зовнішні фінансові відносини домогосподарств. Взаємодія домашніх господарств з іншими суб'єктами фінансової системи. Фінансова та соціальна роль домогосподарств. Сутність, форми і структура доходів домогосподарств. Бюджет домогосподарства, його структура. Функціональне призначення доходів домогосподарств. Принципи організації фінансів домогосподарств. Джерела забезпечення доходів домогосподарств. Структура витрат домогосподарств. Сукупні ресурси і сукупні витрати домогосподарства. Заощадження домогосподарств, їх класифікація, мотиви та чинники. Споживання і заощадження: сутність, функції, співвідношення з доходом. Соціальний захист населення з боку держави. Соціально-економічні гарантії населенню, що надаються державою. Функціональний розподіл доходів: марксистська та маржиналістська концепції. Сучасні економічні теорії розподілу багатства і доходів. Сутність людського капіталу. Інвестиції в людський капітал: сутність та рівні. Особливості людського капіталу. Класифікація видів людського капіталу. Процес становлення та подальшого збагачення людського капіталу.

Другий розділ здійснюється за показниками Додатка Б, В.

Література: [9; 108; 131; 157; 158; 225; 285].

Тема 37. Фінансування бюджетного дефіциту в Україні

Рекомендований план до теми

Вступ.

1. Теоретичні основи фінансування дефіциту державного бюджету.

1.1. Сутнісні характеристики дефіциту державного бюджету.

1.2. Методи фінансування та скорочення бюджетного дефіциту.

1.3. Передовий досвід фінансування бюджетного дефіциту в розвинутих країнах.

2. Оцінка ефективності управління бюджетних дефіцитом в Україні.

2.1. Аналіз сучасного стану доходів та видатків державного бюджету.

2.2. Оцінка збалансованості державного бюджету.

2.3. Концептуальні підходи щодо збалансованості державного бюджету та мінімізації бюджетного дефіциту.

Висновок.

Список використаних джерел.

Додатки.

Методичні рекомендації до виконання теми 37

У першому розділі досліджується: Особливості формування видатків державного бюджету у сучасних умовах розвитку провідних країн світу та в Україні. Види державного бюджету: збалансований, профіцитний, дефіцитний. Бюджетний дефіцит як економічна категорія та показник стану бюджету. Модель визначення розміру бюджетного дефіциту. Дефіцит бюджету як один з макроекономічних показників, що характеризують сутність економічної моделі. Види дефіциту бюджетів відповідно до українського та зарубіжного досвідів. Причини виникнення та джерела покриття бюджетного дефіциту. Бюджетний дефіцит як показник стану бюджету як фінансового плану. Регулювання бюджетного дефіциту. Основні заходи щодо зниження бюджетного дефіциту. Напрями дефіцитного фінансування. Активне та пасивне спрямування коштів. Джерела фінансування дефіциту державного бюджету. Причини бюджетного дефіциту в розвинутих країнах. Методи фінансування та підходи до скорочення розбалансованості державного бюджету. Тенденція динаміки бюджетного дефіциту економічно розвинутих країн, у відсотках до ВВП.

Другий розділ здійснюється за показниками Додатка Б, В.

Література: [10; 11; 18; 66; 242; 277; 285; 291; 293].

Тема 38. Податкова політика України: сучасність та перспективи

Рекомендований план до теми

Вступ.

1. Теоретичні основи формування та реалізації податкової політики держави.

1.1. Сутнісні характеристики державної податкової політики.

1.2. Податки як інструмент податкової політики держави.

1.3. Податковий механізм та податкове право.

2. Аналіз сучасного стану та тенденцій податкової політики України.

2.1. Оцінка раціональності витрат державного бюджету.

2.2. Оцінка ефективності податкової політики в державі.

2.3. Проблеми сучасної податкової політики та шляхи їх подолання.

Висновки.

Список використаних джерел.

Додатки.

Методичні рекомендації до виконання теми 38

У першому розділі курсової роботи досліджуються: податкова політика як складова фінансової політики. Залежність податкової політики від базисних відносин. Роль держави у формуванні та реалізації податкової політики. Взаємозв'язок податкової політики і розвитку економіки. Концепції податкової політики. Системність у побудові податкової політики. Співвідношення прямих і непрямих податків. Податки й інфляція. Взаємозв'язок цін і податків. Критерії якості податкової системи. Податки – головне джерело надходжень до бюджетної системи. Форми організації податкових відносин. Визначення податків, зборів, обов'язкових відрахувань. Функції податків як прояв їх сутності. Фіскальна і регулююча функції податків, їх зміст. Об'єктивна необхідність податків. Умови і причини функціонування податків. Роль держави у виникненні, розвитку та використанні податків. Значення податків. Роль податків у перерозподілі національного доходу. Об'єктивні та суб'єктивні передумови виникнення податків. Якісна характеристика податкових методів регулювання економіки. Теоретичні концепції податків. Основні види податків, що застосовуються на території України. Сутність податкового механізму, його структура. Умови ефективності

податкового механізму. Податкове право, його значення в податковій політиці. Джерела податкового права. Податковий період. Податкове планування.

Другий розділ здійснюється за показниками Додатку Б, В.

Література: [5; 18; 62; 63; 66; 125; 178; 223; 291; 293].

Тема 39. Особливості функціонування соціальних позабюджетних фондів в Україні

Рекомендований план до теми

Вступ.

1. Загальнотеоретичні засади функціонування соціальних позабюджетних фондів.

1.1. Сутність, функції та види соціальних позабюджетних фондів.

1.2. Характеристика основних соціальних позабюджетних фондів України.

1.3. Зарубіжний досвід формування та використання соціальних позабюджетних фондів.

2. Аналіз ефективності функціонування соціальних позабюджетних фондів в Україні.

2.1. Оцінка ефективності державного пенсійного забезпечення.

2.2. Оцінка ефективності соціального страхування в державі.

2.3. Перешкоди ефективного функціонування соціальних позабюджетних фондів та шляхи їх подолання.

Висновки.

Список використаних джерел.

Додатки.

Методичні рекомендації до виконання теми 39

У першому розділі курсової роботи досліджуються: необхідність, зміст і роль соціальних позабюджетних фондів. Загальна характеристика позабюджетних цільових фондів. Конституційно-правові основи створення та діяльності централізованих позабюджетних цільових фондів. Функціональне призначення державних цільових фондів. Класифікація позабюджетних фондів. Суб'єкти управління коштами соціальних позабюджетних фондів. Характеристика економічних фондів. Характеристика соціальних фондів. Шляхи утворення державних цільових фондів. Рахунки цільових фондів. Становлення та розвиток соціальних позабюджетних фондів в Україні.

Пенсійний фонд. Завдання фонду. Джерела надходжень у Пенсійний фонд. Напрями використання Пенсійного фонду. Організація роботи фонду. Пенсійна реформа: необхідність, сутність. Багаторівнева пенсійна система. Солідарна пенсійна система. Проблеми створення Державного обов'язкового фонду накопичення. Недержавні пенсійні фонди. Перспективи розвитку багаторівневої пенсійної системи. Фонд соціального страхування з тимчасової втрати працездатності. Мета створення фонду. Матеріальне забезпечення громадян. Часткова компенсація втрат. Надання соціальних послуг. Джерела надходжень у Фонд соціального страхування з тимчасової втрати працездатності. Напрями використання ресурсів Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності. Вдосконалення роботи фонду. Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття. Мета створення фонду. Об'єкт страхування. Джерела формування Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття. Напрями використання ресурсів Фонду. Особливості використання ресурсів на державному та місцевому рівнях. Фонд соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань. Завдання страхування від нещасного випадку. Джерела надходжень та напрями використання Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань. Соціальні послуги та виплати, які здійснюються Фондом. Правовий режим позабюджетних фондів. Види соціальних позабюджетних фондів у розвинутих країнах. Види доходів та напрями їх використання позабюджетними фондами в розвинутих країнах. Можливість адаптації позитивного досвіду функціонування соціальних позабюджетних фондів в розвинутих країнах.

Другий розділ здійснюється за показниками Додатка Б, В.

Література: [25; 67 – 69; 73; 80; 82; 83; 292; 297].

Тема 40. Становлення та розвиток бюджетної системи України Рекомендований план до теми

Вступ.

1. Теоретичні засади функціонування бюджетної системи держави.

1.1. Сутність, принципи та етапи еволюції національної бюджетної системи.

1.2. Структурні складові бюджетної системи та підходи до формування бюджетів.

1.3. Бюджетний процес на рівні державного та місцевих бюджетів.

2. Аналіз сучасного стану бюджетної системи України.

2.1. Оцінка збалансованості державного бюджету.

2.2. Оцінка ефективності формування та використання фінансових ресурсів місцевими бюджетами.

2.3. Проблемні аспекти реалізації основних засад бюджетної системи та шляхи їх вирішення.

Висновок.

Список використаних джерел.

Додатки.

Методичні рекомендації до виконання теми 40

У першому розділі курсової роботи досліджуються: Генезис бюджету. Термінологічний аналіз поняття "бюджет". Основні характеристики бюджетних відносин. Визначення бюджету згідно з Бюджетним кодексом. Функції, що характеризують сутність бюджету як економічної категорії. Визначення сутності бюджету як складної та різновекторної категорії. Економічне значення бюджету, його вплив на темпи економічного росту, структуру та розвиток суспільного виробництва, оптимізацію вартісних пропорцій у розподілі доходів. Специфічні ознаки бюджетних відносин. Сутність бюджетної системи. Становлення та розвиток бюджетної системи України. Структура бюджетної системи під час існування СРСР, протягом 1991 – 2001 рр. та відповідно до Бюджетного кодексу. Законодавча і нормативна бази функціонування бюджетної системи. Склад бюджетного законодавства. Регулювання бюджетних відносин відповідними законодавчими та нормативними актами. Бюджетний кодекс та його структура.

Структура та принципи побудови бюджетної системи України. Співвідношення бюджетної системи та бюджетного устрою. Поняття та засади бюджетного устрою. Сукупність принципів формування та функціонування бюджетної системи України. Переваги та недоліки бюджетної системи, побудованої за принципом єдності. Функціонування складових бюджетної системи України. Основні суб'єкти економічної системи. Вплив на функціонування бюджетної системи інших частин економічної системи: Верховної Ради, НБУ, КМУ, Міністерства фінансів, державної адміністрації, Фонду державного майна, Антимонопольного комітету, органів місцевого самоврядування та інших. Характеристика складових бюджетної системи: Рахункової палати, Державного казначейства, Державної податкової служби, Комітету ВР з питань бюджету, міських та обласних

фінансових управлінь, бюджетних відділів, розпорядників бюджетних коштів. Характеристика організації та функціонування бюджетної системи зарубіжних країн. Організація бюджетного процесу в Україні та його учасники. Сутність бюджетного процесу. Учасники бюджетного процесу та їх повноваження. Стадії бюджетного процесу на загальнодержавному та місцевому рівнях. Загальнодержавні програми економічного, соціального і національно-культурного розвитку України у бюджетному процесі.

Другий розділ здійснюється за показниками Додатка Б, В.

Література: [19; 21 – 23; 59; 60; 220; 222; 244; 291; 293].

Тема 41. Формування доходів місцевих бюджетів

Рекомендований план до теми

Вступ.

1. Теоретичні основи формування доходів місцевих бюджетів.

1.1. Сутність, принципи та джерела формування доходів місцевих бюджетів.

1.2. Структура доходів місцевих бюджетів.

1.3. Зарубіжний досвід формування доходної бази місцевих бюджетів.

2. Оцінка ефективності формування доходів місцевих бюджетів в Україні на прикладі....

2.1. Аналіз сучасного стану доходної частин місцевих бюджетів.

2.2. Оцінка рівня фінансової незалежності місцевих бюджетів.

2.3. Проблемні аспекти в процесі формування доходів місцевих бюджетів та перспективні шляхи їх вирішення.

Висновок.

Список використаних джерел.

Додатки.

Методичні рекомендації до виконання теми 41

У першому розділі досліджується: економічний зміст доходів місцевого бюджету та їх функціональне призначення. Принципи та етапи формування доходів місцевих бюджетів. Джерела формування доходної частини місцевих бюджетів: пряме вилучення доходів з комунального сектора; отримання доходів від комунального майна та власних послуг; перерозподіл доходів юридичних і фізичних осіб за допомогою податків; залучення муніципальних позик; трансферти. Типологія доходів місцевого бюджету та їх загальна структура. Структура доходів місцевих бюджетів за регіональною ознакою та функціональним призначенням. Моделі бюд-

жетних систем та типи місцевого самоврядування, прийняті у зарубіжній практиці. Джерела забезпечення доходної частини місцевого самоврядування в розвинутих країнах.

Другий розділ здійснюється за показниками Додатка Б, В.

Література: [21 – 23; 60; 66; 97; 98; 141; 145; 220; 285; 291; 293].

Тема 42. Особливості функціонування фінансових корпорації України

Рекомендований план до теми

Вступ.

1. Теоретичні основи функціонування фінансових корпорацій.

1.1. Сутність, функціональне призначення та структура фінансових корпорацій.

1.2. Форми та забезпечення діяльності фінансових корпорацій.

1.3. Зарубіжний досвід функціонування фінансових корпорацій.

2. Аналіз сучасного стану фінансових корпорацій України.

2.1. Оцінка ефективності кредитної діяльності фінансових корпорацій.

2.2. Продуктивність депозитної діяльності фінансових корпорацій.

2.3. Проблемні аспекти функціонування та розвитку фінансових корпорацій та шляхи їх подолання.

Висновки.

Список використаних джерел.

Додатки.

Методичні рекомендації до виконання теми 42

У першому розділі курсової роботи досліджуються: економічний зміст, історія формування та основні завдання діяльності фінансових корпорацій. Призначення фінансових корпорацій та їх основні функції. Діюча система депозитних корпорацій: НБУ та банки, що створені і діють на території України. Правова основа функціонування депозитних корпорацій в Україні. Фінансові операції корпорацій: призначення та характеристика. Депозитні операції як основна діяльність депозитних корпорацій: сутність, форми та джерела забезпечення. Функції та основні види діяльності НБУ. Взаємодія НБУ з іншими депозитними корпораціями та суб'єктами господарювання. Фінансові активи як джерело функціонування депозитних корпорацій. Передумови формування фінансових корпорацій у розвинутих країнах. Види та форми фінансових корпорацій у розвинутих країнах.

Джерела забезпечення ресурсами фінансових корпорацій у розвинутих країнах.

Другий розділ здійснюється за показниками Додатка Б, В.

Література: [4; 29; 56; 78; 110; 159; 280; 294].

Тема 43. Формування витрат домогосподарств в Україні

Рекомендований план до теми

Вступ.

1. Теоретичні основи витрачання ресурсів домогосподарствами.

1.1. Сутність, види та напрямки витрат домогосподарств.

1.2. Джерела фінансування витрат та фактори їх визначення в умовах адміністративно-командної економіки.

1.3. Джерела фінансування витрат та фактори їх визначення в умовах ринкової економіки.

2. Оцінка ефективності витрат домогосподарств на прикладі Харківської області.

2.1. Оцінка ефективності доходної частини бюджету домогосподарств.

2.2. Оцінка раціоналізації витрат домогосподарств.

2.3. Проблемні аспекти здійснення витрат домогосподарств та шляхи їх вирішення.

Висновки.

Список використаних джерел.

Додатки.

Методичні рекомендації до виконання теми 43

У першому розділі курсової роботи досліджуються: економічний зміст та основні завдання витрат домогосподарств. Внутрішні та зовнішні фінансові відносини домогосподарств. Взаємодія домашніх господарств з іншими суб'єктами фінансової системи. Фінансова та соціальна роль домогосподарств. Функції витрат домогосподарств. Зміст фінансових ресурсів домашніх господарств, їх функції та види. Сутність, форми і структура доходів домогосподарств. Функціональне призначення доходів домогосподарств. Принципи формування витрат домогосподарств. Структура витрат домогосподарств. Сукупні ресурси і сукупні витрати домогосподарства. Споживання і заощадження: сутність, функції, співвідношення з доходом. Форми і структура доходів та витрат домогосподарств в адміні-

стративно-командній та ринковій економіці: відмінності, переваги та недоліки. Джерела та основні напрямки фінансування витрат домогосподарств в адміністративно-командній та ринковій економіці: відмінності, переваги та недоліки.

Другий розділ здійснюється за показниками Додатка Б, В.

Література: [9; 108; 131; 157; 158; 225; 285].

Тема 44. Фінансова політика в Україні

Рекомендований план до теми

Вступ.

1. Теоретичні основи формування та реалізації державної фінансової політики.

1.1. Зміст, мета і завдання фінансової політики держави.

1.2. Складові та форми фінансової політики держави.

1.3. Фінансовий механізм як основа визначення напрямів державної фінансової політики.

2. Аналіз сучасного стану фінансової політики в Україні.

2.1. Оцінка ефективності фіскальної політики в державі.

2.2. Оцінка продуктивності формування та реалізації державної монетарної політики.

2.3. Проблемні аспекти державної фінансової політики та шляхи її оптимізації.

Висновки.

Список використаних джерел.

Додатки.

Методичні рекомендації до виконання теми 44

У першому розділі курсової роботи досліджуються: сутність фінансової політики як складової економічної і соціальної політики держави. Основні функції та принципи фінансової політики держави. Підходи до формування фінансової політики та інструменти реалізації. Завдання і принципи фінансової політики. Складові фінансової політики: монетарна та фіскальна політики та їх форми й інструменти. Стратегія і тактика фінансової політики. Фінансова політика в умовах фінансової кризи.

Фінансовий механізм як сукупність форм і методів організації фінансових відносин. Взаємодія фінансового механізму з господарським

механізмом і фінансовою політикою. Складові елементи фінансового механізму. Фінансове планування і прогнозування: суть, принципи, методи, завдання. Система фінансових планів, їх характеристика.

Другий розділ здійснюється за показниками Додатка Б, В.

Література: [25; 185; 280; 285; 291; 293; 294].

Тема 45. Оподаткування майна та землі в Україні

Рекомендований план до теми

Вступ.

1. Теоретичні засади оподаткування майна та землі.

1.1. Сутнісні характеристики оподаткування майна та землі.

1.2. Податки на майно та землю.

1.3. Зарубіжний досвід оподаткування майна та землі.

2. Аналіз ефективності оподаткування майна та землі в Україні.

2.1. Оцінка продуктивності податкової політики держави.

2.2. Аналіз сучасного стану оподаткування майна та землі в державі.

2.3. Проблеми оподаткування майна та землі і шляхи їх подолання.

Висновок.

Список використаної літератури.

Додаток.

Методичні рекомендації до виконання теми 45

У першому розділі курсової роботи досліджуються: економічна сутність оподаткування землі в Україні. Нормативно-правова база, що регулює земельні відносини в Україні. Земельний кодекс України. Плата за землю в Україні та її форми: земельний податок та орендна плата. Суб'єкти та об'єкти оподаткування. Класифікація земельних ділянок з метою оподаткування. Предмет оподаткування. Система ставок земельного податку та їх диференціація залежно від класифікації землі та її кадастрової оцінки. Пільги з плати за землю. Організація обліку суб'єктів оподаткування платою (податком) за землю. Податок на нерухоме майно. Податок із власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів. Економічна сутність оподаткування транспортних засобів в Україні. Нормативно-правова база, що регулює оподаткування власників транспортних засобів. Суб'єкти та об'єкти оподаткування. Класифікація об'єктів оподаткування відповідно до чинного законодавства України.

Система ставок податку. Алгоритм обчислення та сплати податку до бюджету. Пільги та порядок їх надання. Форми оподаткування нерухомості (що існують у різних країнах). Оподаткування нерухомості в розвинутих країнах світу: об'єкти оподаткування та податкова база. Визначення податкової бази для створеної нерухомості. Групи нерухомості для цілей оподаткування. Обсяг сплачених податків з нерухомості до ВВП у розвинутих країнах. Право власності на землю в розвинутих країнах. Оподаткування землі в розвинутих країнах світу: об'єкти оподаткування та податкова база. Види податків на землю та нерухомість.

Другий розділ здійснюється за показниками Додатка Б, В.

Література: [5; 48; 49; 63; 66; 191; 211; 223; 273; 291].

Тема 46. Закономірності розвитку фінансового ринку України

Рекомендований план до теми

Вступ.

1. Теоретичні засади функціонування фінансового ринку.

1.1. Сутнісні характеристики фінансового ринку.

1.2. Структурні компоненти та учасники фінансового ринку.

1.3. Функціональний механізм фінансового ринку.

2. Аналіз сучасного стану фінансового ринку в Україні.

2.1. Оцінка ефективності фондового ринку та ринку капіталів.

2.2. Оцінка ефективності ринку фінансових послуг.

2.3. Проблемні аспекти функціонування фінансового ринку та шляхи їх утилізації.

Висновки.

Список використаних джерел.

Додатки.

Методичні рекомендації до виконання теми 46

У першому розділі курсової роботи досліджуються: передумови виникнення фінансового ринку. Економічний зміст поняття "фінансовий ринок". Функції фінансового ринку. Характеристика основних інструментів фінансового ринку, які обертаються на окремих сегментах фінансового ринку. Регіоналізація фінансових відносин як передумова формування

регіональних фінансових ринків. Теоретичні засади територіальної організації фінансового ринку. Суб'єкти фінансового ринку та їх класифікація. Характеристика суб'єктів фінансового ринку. Юридичні особи усіх форм власності як суб'єкти фінансового ринку. Домогосподарство як суб'єкт фінансового ринку. Держава як суб'єкт фінансового ринку. Місьцеве та регіональне самоврядування як суб'єкт фінансового ринку. Інститути інфраструктури фінансового ринку як суб'єкти фінансового ринку. Функції суб'єктів (учасників) фінансового ринку. Система взаємодії суб'єктів ринку цінних паперів. Структуризація та сегментація фінансового ринку. Методологічні підходи до вирішення проблеми структуризації фінансового ринку. Методи структуризації фінансового ринку. Поняття сегментації фінансового ринку. Характеристика структури фінансового ринку (за основною групою фінансових активів). Грошовий ринок. Ринок капіталу (кредитний ринок).

Валютний ринок. Ринок цінних паперів. Страховий ринок. Ринок дорогоцінних металів і каменів та інших об'єктів реального інвестування. Ринок нерухомості. Фінансові послуги на грошовому ринку. Організація та особливості функціонування депозитного ринку. Послуги для здійснення грошових платежів та розрахунків. Операції з інструментами грошового ринку. Державні фінансові інститути на грошовому ринку. Критерії вибору банку вкладниками. Математичне забезпечення операцій на грошовому ринку. Основні умовні позначення. Основні поняття та формули. Способи розв'язування фінансових задач. Фінансові послуги на валютному ринку.

Конверсійні операції на валютному ринку. Поняття конверсії валюти. Ринок операцій спот. Валютний курс і котирування. Основні види котирування валюти. Стратегія валютного арбітражу. Види валютних курсів. Визначення крос-курсу валют. Операції на форвардному ринку. Операції опціон і своп. Міжнародний кредит. Місце валютного ринку у системі світової валютної системи. Особливості організації міжнародних розрахунків. Основні форми міжнародних розрахунків. Розрахунки за допомогою блок-рахунків. Фінансові послуги на ринку капіталу (кредитному). Види послуг банків. Фінансові послуги на ринку позичкового капіталу. Факторингові операції. Лізингові операції. Селенг. Фінансові послуги на ринку цінних паперів. Послуги на ринку фінансових послуг.

Другий розділ здійснюється за показниками Додатка Б, В.

Література: [20; 87; 105; 106; 285; 291; 293; 294].

Тема 47. Фінанси страхових компаній в Україні

Рекомендований план до теми

Вступ.

1. Теоретичні засади функціонування фінансів страхових компаній.

1.1. Сутність, принципи та функціональне призначення фінансів страховиків.

1.2. Фінансові результати та фінансова надійність страховика.

1.3. Інвестиційна діяльність страхових компаній.

2. Аналіз сучасного стану фінансів на прикладі страхової компанії.

2.1. Оцінка ефективності національного страхового ринку.

2.2. Аналіз формування та використання фінансових ресурсів страховика.

2.3. Проблеми та перспективи фінансів страхових організацій.

Висновки.

Список використаних джерел.

Додатки.

Методичні рекомендації до виконання теми 47

У першому розділі курсової роботи досліджуються: економічний зміст фінансів страхових організацій. Фінансові потоки страхового ринку. Організаційна структура страхової компанії. Фінансові відносини страхової компанії. Джерела формування фінансових ресурсів страхової організації. Доходи страхової компанії. Структура доходів страховика. Страхові премії як основне джерело доходів страховика. Активи страховика. Напрямки використання фінансових ресурсів. Розподіл інформаційних і фінансових потоків страхової компанії. Структура витрат страховика. Фінансовий потенціал страховика. Економічна сутність фінансового результату страхової організації. Законодавчо-нормативна база регулювання фінансів страховиків в Україні. Прибуток від страхової діяльності. Прибуток від діяльності зі страхування життя. Чистий прибуток страховика. Сутність фінансової надійності страховика. Критерії фінансової надійності страховика. Запас платоспроможності страховика. Сутність страхових ризиків. Основні причини та види ризиків у страховій діяльності. Класифікація страхових ризиків та їх характеристика. Нейтральність до ризику страхової компанії. Страховий портфель. Страхові резерви. Система страхових резервів. Забезпечення страхових резервів. Сутність інвестиційної діяльності стра-

хової компанії. Форми інвестиційної діяльності страхової компанії. Напрями впливу інвестиційної діяльності на страхову компанію. Інвестиційний портфель та інвестиційні інструменти страхової компанії. Інвестиційна стратегія та фактори, які на неї впливають. Оцінка інвестиційної стратегії страховика.

Другий розділ здійснюється за показниками Додатка Б, В.

Література: [85; 91; 92; 127; 134; 142; 226; 246; 261; 288].

Тема 48. Державний фінансовий моніторинг в Україні

Рекомендований план до теми

Вступ.

1. Загальнотеоретичні основи функціонування фінансового моніторингу в державі.

1.1. Сутнісні характеристики фінансового моніторингу.

1.2. Сутність, принципи та завдання фінансової розвідки в системі забезпечення стратегічного розвитку суб'єктів господарювання.

1.3. Зарубіжний досвід системи фінансового моніторингу.

2. Аналіз сучасного стану системи державного фінансового моніторингу в Україні.

2.1. Оцінка ефективності фінансів суб'єктів господарювання.

2.2. Оцінка репродуктивності державного фінансового моніторингу.

2.3. Проблемні аспекти функціонування державного моніторингу та шляхи їх подолання.

Висновки.

Список використаних джерел.

Додатки.

Методичні рекомендації до виконання теми 48

У першому розділі курсової роботи досліджуються: економічний зміст та функції фінансового моніторингу. Форми фінансового моніторингу. Суб'єкти первинного фінансового моніторингу. Зміст процесу контролю як прояву форми контролю. Теорій контролю в системі наукових знань. Загально організаційно-правові принципи фінансового моніторингу. Основні завдання Державного фінансового моніторингу. Механізм державної системи протидії легалізації незаконних доходів. Операції, що підлягають фінансовому моніторингу. Національна система органів фінансового моніторингу. Роль Держфінмоніторингу України в системі протидії відмиванню доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

Структура Державної служби фінансового моніторингу України. Основні законодавчо-нормативні акти регулювання фінансового моніторингу. Визначення терміна "відмивання грошей". Економічний зміст фінансової розвідки. Методи відмивання грошей через традиційні фінансові установи. Методи відмивання грошей через нетрадиційні фінансові установи. Стратегічна мета фінансової розвідки. Завдання фінансової розвідки. Принципи і засоби фінансової розвідки. Об'єкти фінансової розвідки. Джерела, методи збору та обробки інформації в системі фінансової розвідки. Механізм фінансової розвідки у системі забезпечення стратегічного розвитку суб'єктів господарювання. Ключові елементи Російської системи державного фінансового моніторингу. Основні нормативні акти у сфері протидії відмиванню коштів у країнах Європи. Особливості функціонування фінансової розвідки в розвинутих країнах. Основні державні органи фінансового моніторингу.

Другий розділ здійснюється за показниками Додатка Б, В.

Література: [25; 106; 280; 285; 291; 293; 294].

Тема 49. Система міжнародних фінансів

Рекомендований план до теми

Вступ

1. Загальнотеоретичні основи функціонування міжнародних фінансів.

1.1. Сутнісні характеристики системи міжнародних фінансів.

1.2. Глобалізація фінансової системи.

1.3. Фінансові кризи: сутність та наслідки.

1.4. Світова валютно-фінансова система.

2. Аналіз сучасного стану міжнародних фінансів.

2.1. Оцінка рівня ефективності міжнародної монетарної політики.

2.2. Оцінка рівня глобалізації фінансової системи України.

2.3. Проблемні аспекти функціонування міжнародних фінансів та шляхи їх подолання.

Висновки.

Список використаних джерел.

Додатки.

Методичні рекомендації до виконання теми 49

У першому розділі курсової роботи досліджуються: сутність та чинники розвитку міжнародних фінансів. Сутність системи міжнародних фінансів в різних проявах. Функції міжнародних фінансів. Суб'єкти міжнародних фінансів та відносини, які формують систему міжнародних фінансів.

Структурні складові міжнародних фінансів. Причини реформування міжнародної фінансової системи. Сутність та форми реалізації міжнародної фінансової політики. Складові міжнародної фінансової політики. Економічний зміст фінансової глобалізації. Рушійні сили фінансової глобалізації. Узагальнюючі показники вимірювання фінансової глобалізації. Позитивні та негативні наслідки впливу фінансової глобалізації. Сутність фінансової кризи. Класифікація фінансових криз. Фінансовий характер кризових явищ. Причини та наслідки фінансових криз. Історія світових криз. Сучасна фінансова криза в Україні та шляхи її локалізації. Елементи валютно-фінансової системи. Головні завдання світової валютної системи. Етапи формування світової валютної системи. Міжнародна (регіональна) валюта. Резервна валюта. Передумови набуття статусу резервної валюти. Конвертованість валюти. Валютний курс та режим валютного курсу. Валютне котирування. Міжнародні розрахунки. Європейська валютна система.

Другий розділ здійснюється за показниками Додатка Б, В.

Література: [13; 15; 17; 122; 165; 195 – 199; 285; 289; 294].

Тема 50. Розвиток фінансового контролінгу в Україні

Рекомендований план до теми

Вступ.

1. Теоретичні засади фінансового контролінгу.

1.1. Сутність та форми фінансового контролінгу.

1.2. Методи фінансового контролінгу.

1.3. Організація контролінгу на підприємстві.

2. Оцінка ефективності фінансового контролінгу на прикладі підприємства.

2.1. Аналіз напрямків формування та використання фінансових ресурсів підприємства.

2.2. Оцінка продуктивності фінансового контролю на підприємстві.

2.3. Проблемні аспекти фінансового контролінгу на підприємстві та шляхи їх подолання.

Висновки.

Список використаних джерел.

Додатки.

Методичні рекомендації до виконання теми 50

У першому розділі курсової роботи досліджуються: еволюційне тлумачення поняття "контролінг". Економічний зміст, мета, завдання та функції фінансового котролінгу. Принципи формування фінансового контролінгу.

Чинники, що є підставою для створення системи контролінгу в організації. Відмінності системи управління витратами від контролінгу. Концепції контролінгу. Американська та німецька моделі контролінгу, їх відмінності. Місце контролінгу в системі управління підприємством. Процес контролінгу на підприємстві. Структура контролінгу на підприємстві. Адаптаційна модель контролінгу на підприємстві. Види фінансового контролінгу: їх характеристика та відмінності. Методи реалізації фінансового контролінгу: опитування (анкетування); факторний аналіз відхилень; СОФТ-аналіз (аналіз сильних та слабких місць); портфельний аналіз; вартісний аналіз; аналіз точки беззбитковості; нуль-базис бюджетування; ABC (XYZ) – аналіз; бенчмаркінг. Необхідність впровадження контролінгу на підприємстві. Етапи впровадження контролінгу на підприємстві. Служба контролінгу та її основні завдання і функції. Фактори впливу на впровадження контролінгу на підприємстві. Структура служби контролінгу. Інформаційні потоки в системі контролінгу.

Другий розділ здійснюється за показниками Додатка Б, В.

Література: [12; 95; 99; 100; 174; 210; 258; 259; 285].

7. Технологія виконання курсової роботи

Виконання курсової роботи з дисципліни "Фінанси" завжди слід узгоджувати з науковим керівником. Виконання курсової роботи організовується відповідно до графіку, затвердженого кафедрою та деканатом. Процес роботи над дослідженням поділяється на чотири основні етапи і подано на рис. 1.

8. Регламент рейтингової оцінки курсової роботи

Курсовий проект виконується за рахунок часу самостійної роботи студента, що виділяється за дисципліною "Фінанси". Оцінювання курсової роботи здійснюється за 100-бальною шкалою з урахуванням годин самостійної роботи, наданих на її виконання. Кумулятивна оцінка з курсової роботи формується з двох позицій: оцінювання першого розділу курсової роботи – 20 балів, оцінювання другого розділу – 30 балів, захист – 50 балів. Критерії кумулятивної оцінки курсової роботи з дисципліни "Фінанси" подані в табл. 2, 3.

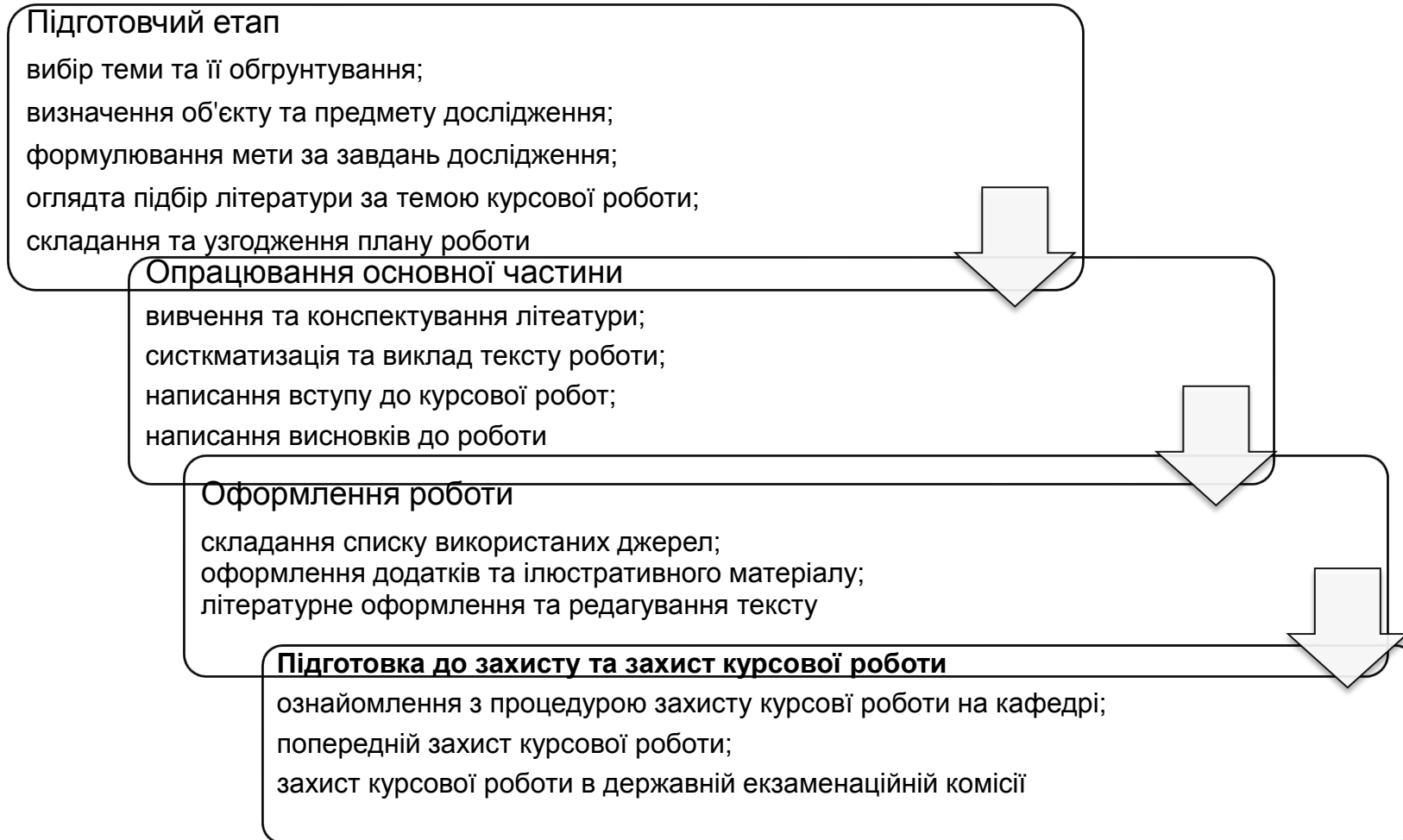

Рис. 1. Алгоритм виконання курсової роботи з навчальної дисципліни "Фінанси"

Параметри та критерії оцінювання курсової роботи з дисципліни "Фінанси"

Параметри оцінювання	Максимальна кількість балів	Критерії оцінювання за 100 бальною шкалою
1	2	3
Оцінка якості виконання першого розділу курсової роботи (теоретична частина) 30 балів		
78 Відповідність змісту першого розділу курсової роботи темі та затвердженому плану	2	0 – зміст жодного з пункту параграфу першого розділу курсової роботи не відповідає затвердженому плану
		1 – зміст одного пункту параграфу курсової роботи відповідає затвердженому плану
		1,5 – зміст двох пунктів параграфу курсової роботи відповідає затвердженому плану
		2 – зміст усіх пунктів параграфу курсової роботи відповідає затвердженому плану
Ступінь розкриття теоретичних аспектів проблеми, обраної для дослідження, та коректність використання понятійного апарату	3	0 – понятійний апарат не сформовано; теоретичні аспекти проблеми не розкриті
		1 – понятійний апарат сформовано, але теоретичні аспекти проблеми не розкриті
		2 – понятійний апарат сформовано, теоретичні аспекти проблеми розкриті частково
		3 – понятійний апарат сформовано, теоретичні аспекти проблеми розкриті. Окреслено основні етапи розвитку наукової думки з проблем дослідження

1	2	3
Наявність критичних співставлень та узагальнень різних точок зору та підходів до постановки та розв'язання проблеми	3	<p>0 – критичні співставлення та узагальнення відсутні</p> <p>1 – 2 – критичні співставлення наявні, але узагальнення відсутні або некоректні</p> <p>3 – критичні співставлення наявні та супроводжені коректними узагальненнями Студент оволодів первинними навиками дослідної роботи: збирати дані, аналізувати, творчо осмислювати, формулювати висновки</p>
79 Ступінь використання фактологічного матеріалу; висвітлення особливостей прояву та розв'язання досліджуваної проблеми у практиці вітчизняних підприємств	3	<p>0 – фактологічний матеріал не використаний</p> <p>1 – 2 – залучений фактологічний матеріал, особливості прояву та розв'язання проблеми у вітчизняній практиці не висвітлені</p> <p>3 – залучений фактологічний матеріал, досвід національної практики висвітлений</p>
Обсяг та адекватність використаних при написанні роботи першоджерел та дотримання етики цитування	3	<p>0 – залучені матеріали лише навчальних підручників та посібників (до 10 джерел), етика посилань не дотримана</p> <p>1 – 2 – залучені матеріали навчальних підручників та посібників, періодичних видань (10–11 джерел), етика посилань дотримана частково</p> <p>3 – залучені матеріали навчальних підручників та посібників, монографій, статистичних збірників та довідників, періодичних видань та мережі Internet, іноземні джерела (більше 20 джерел)</p>

1	2	3
Відповідність оформлення курсової роботи встановленим вимогам та науковість стилю написання	2	0 – текст першого розділу курсової роботи оформлено з суттєвими порушеннями встановлених вимог. Відсутність формально-логічного способу викладу матеріалу
		1 – текст першого розділу курсової роботи оформлено з незначними порушеннями встановлених вимог, дотримано структурно-логічну послідовність викладу матеріалу, але відсутність якості, точності та стислості представлення змісту розділу курсової роботи
		2 – текст першого розділу курсової роботи оформлено у відповідності до встановлених вимог. Дотримано структурно-логічну послідовність викладу матеріалу, присутні якість, точність та стислість представлення змісту розділу курсової роботи
Оприлюднення результатів досліджень курсової роботи	14	0 – відсутність за результатами курсової роботи оприлюднених тез доповідей, матеріалів студентської наукової конференції
		14 – наявність за результатами курсової роботи оприлюднених тез доповідей, матеріалів студентської наукової конференції
Оцінка якості виконання другого розділу курсової роботи (практична частина) 40 балів		
Відповідність змісту другого розділу курсової роботи темі та затвердженому плану	2	0 – зміст жодного з пунктів параграфів курсової роботи не відповідає затвердженому плану
		1 – зміст одного з пунктів параграфу курсової роботи відповідає затвердженому плану

1	2	3
		1,5 – зміст двох пунктів параграфу курсової роботи відповідає затвердженому плану
		2 – зміст усіх пунктів параграфу курсової роботи відповідає затвердженому плану
<p>81</p> <p>Ступінь розкриття проблем практичного характеру, виявлених при дослідженні, коректність використання понятійного апарату, аргументація виявлених тенденцій та закономірностей фінансового явища</p>	4	0 – понятійний апарат не сформовано; теоретичні аспекти проблеми не розкриті
		1–2 – понятійний апарат сформовано, але практичні аспекти проблеми не розкриті, не виявлено закономірності функціонування та розвитку явища
		3 – понятійний апарат сформовано, проблеми практичного характеру розкриті частково, частково визначені закономірності та тенденції фінансового явища
		4 – понятійний апарат сформовано, висвітлені усі проблеми практичного характеру, визначено та аргументовано закономірності та тенденції розвитку фінансового явища
<p>Рівень поглибленого аналізу сучасного стану процесу або явища, тлумачення основних поглядів і позицій щодо проблеми.</p> <p>Наявність виявлених нових ідей і гіпотез, нових методик, оригінальних підходів до вивчення проблеми. Наявність висловлення власної думки щодо перспектив розвитку проблеми</p>	10	0 – відсутність: аналізу предмету дослідження, критичного погляду щодо наявних проблем функціонування фінансового явища, власної точки зору та пропозицій щодо перспектив розвитку проблеми

1	2	3
		<p>1 – 5 – частковий аналіз фінансового явища з неповною деталізацією його складових, некоректне та поверхове тлумачення основних поглядів і позицій щодо проблеми. Поверхнєве або помилкове узагальнення нових ідей і методик до вивчення проблеми. Некоректне або поверхнєве висловлення власної думки щодо перспектив розвитку проблеми. Оволодіння первинними навиками дослідної роботи: збирати дані, аналізувати, творчо осмислювати, формулювати висновки</p>
		<p>6 – 10 – здійснено поглиблений аналіз сучасного стану процесу на основі значного масиву статистичної інформації та розрахунку вичерпної системи показників.</p> <p>Коректно і вичерпано аргументовані тлумачення основних поглядів і позицій щодо проблеми.</p> <p>Коректне та логічне подання нових ідей і гіпотез, нових методик, оригінальних підходів до вивчення проблеми. Логічне та правильне висловлення власної думки щодо перспектив розвитку проблеми</p>
<p>Ступінь аргументованості та відповідності загальних висновків до поставлених завдань у курсовій роботі</p>	<p>3</p>	<p>0 – висновки не відповідають поставленим завданням у курсовій роботі</p>

1	2	3
		<p>1 – 2 – не всі завдання знайшли своє вирішення у висновках, тобто робота є незавершеною; у висновках вирішено більше завдань, ніж зазначено, тобто робота спланована не кращим чином</p> <p>3 – загальні висновки є аргументованими та повністю відповідають завданням, визначених у курсовій роботі. Містять основні результати роботи</p>
<p>Відповідність оформлення курсової роботи встановленим вимогам та науковість стилю написання</p>	<p>2</p>	<p>0 – текст другого розділу курсової роботи, висновки, додатки, список літератури, титул оформлено з суттєвими порушеннями встановлених вимог. Відсутність формально-логічного способу викладу матеріалу</p> <p>1 – текст другого розділу курсової роботи, висновки, додатки, список літератури, титул оформлено з незначними порушеннями встановлених вимог, дотримано структурно-логічну послідовність викладу матеріалу, але відсутність якості, точності та стислості представлення змісту розділу курсової роботи. Ілюстративний матеріал повністю, але з недостатньою наочністю, розкриває основні положення роботи. Матеріал виконано за допомогою сучасних графічних пакетів, є незначні відхилення від вимог нормативних документів.</p>

1	2	3
		<p>2 – текст другого розділу курсової роботи, висновки, додатки, список літератури, титул оформлено у відповідності до встановлених вимог. Дотримано структурно-логічну послідовність викладу матеріалу, присутні якість, точність та стислість подання змісту розділу курсової роботи. Ілюстративний матеріал повністю, з високою наочністю, розкриває основні положення роботи, що виносяться на захист. Матеріал виконано за допомогою сучасних графічних пакетів дотриманням вимог нормативних документів</p>
<p>Обсяг та адекватність використаних при написанні роботи першоджерел та дотримання етики цитування</p>	<p>2</p>	<p>0 – залучені матеріали лише навчальних підручників та посібників (до 10 джерел), етика посилань не дотримана</p> <p>1 – 2 – залучені матеріали навчальних підручників та посібників, періодичних видань (10 – 11 джерел), етика посилань дотримана частково</p> <p>2 – залучені матеріали навчальних підручників та посібників, монографій, статистичних збірників та довідників, періодичних видань та мережі Internet, іноземні джерела (більше 20 джерел). Загалом по роботі більше 40 бібліографічних джерел</p>
<p>Оприлюднення результатів досліджень курсової роботи</p>	<p>17</p>	<p>0 – відсутність оприлюднених результатів у якості наукової статті</p>

1	2	3
		17 – результат, загальне надбання курсової роботи вміщені в науковому журналі, які публікуються в окремих номерах журналів або збірниках у вигляді пам'ятки авторам
Оцінювання захисту курсової (кваліфікаційної) роботи (30 балів)		
85 Вміння чітко та стисло викласти основні результати дослідження	20	0 – студент неспроможний чітко та стисло викласти основні результати дослідження
		1 – 10 – студент невпорядковано викладає основні результати дослідження
		11 – 20 – студент чітко і повно розкрив мету роботи, шляхи її досягнення, глибоко аргументує прийняті рішення. Відповіді на запитання демонструють уміння студента професійно відстоювати власну точку зору, а також і те, що він володіє професійними знаннями на сучасному рівні
Використання ілюстративного матеріалу	5	0 – роздатковий ілюстративний матеріал не використано
		1 – 3 – доповідь супроводжена ілюстративним матеріалом. Ілюстративний матеріал повністю, але з недостатньою наочністю, розкриває основні положення роботи. Матеріал виконано за допомогою сучасних графічних пакетів, є незначні відхилення від вимог нормативних документів

1	2	3
		<p>4 – 5 – доповідь супроводжена ілюстративним матеріалом. Ілюстративний матеріал повністю, з високою наочністю, розкриває основні положення роботи, що виносяться на захист. Матеріал виконано за допомогою сучасних графічних пакетів дотриманням вимог нормативних документів</p>
<p>Повнота, глибина, обґрунтованість відповідей на питання</p>	<p>5</p>	<p>0 – студент неспроможний надати відповіді на поставлені питання</p>
		<p>1 – 3 – студент надає неповні, поверхові, необґрунтовані відповіді на поставлені питання</p>
		<p>5 – студент надає повні, глибокі, обґрунтовані відповіді на поставлені питання. Відстоює власну точку зору, вміє вести дискусію</p>

Шкала переводу оцінок за дисципліною "Фінанси"

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Екзамен, диференційований залік	Недиференційований залік
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D		
60 – 63	E	задовільно	не зараховано
35 – 59	FX	незадовільно	
1 – 34	F		

Рекомендована література

Основна

1. Азаренкова Г. М. Фінанси підприємств : навч. посіб. / Г. М. Азаренкова, Т. М. Журавель, Р. М. Михайленко. – 3-тє вид., виправ. і доп. – К. : Знання-Прес, 2009. – 299 с.
2. Андрущенко В. Л. Податкові системи зарубіжних країн : навч. посіб. / В. Л. Андрущенко, О. Д. Данілов. – К. : Комп'ютер прес, 2004. – 300 с.
3. Андрущенко В. Л. Фінансова думка Заходу в ХХ столітті : монографія / В. Л. Андрущенко. – Львів : Каменяр, 2000. – 303 с.
4. Аранчій В. І. Гроші та кредит : навч. посіб. / В. І. Аранчій, Л. М. Бойко, Л. В. Черненко. – Полтава : АСМІ, 2010. – 300 с.
5. Артеменко Ю. А. Проблеми реформування податкової системи України / Ю. А. Артеменко, Я. Ю. Вертелецька // Економіка і регіон. – 2012. – № 2(17). – С. 119–121.
6. Балтина А. М. Финансовые системы зарубежных стран : учеб. пособ. / А. М. Балтина, В. А. Волохина, Н. В. Попова. – М. : Финансы и статистика, 2007. – 112 с.
7. Банківські системи зарубіжних країн : підручник / П. В. Мельник, Л. Л. Тарангул, О. Д. Гордей та ін. – К. : ЦУЛ, 2010. – 574 с.
8. Барановський О. І. Фінансова безпека / О. І. Барановський. – К. : Фенікс, 1999. – 338 с.
9. Барський Ю. М. Ринкові засади організації фінансів домогосподарств в Україні : монографія / Ю. М. Барський, В. Ю. Дорош. – Луцьк : РРВ ЛНТУ, 2011. – 170 с.
10. Барський Ю. М. Теорія бюджетного стимулювання регіонального розвитку / Ю. М. Барський, Ю. М. Зінчук // Збірник наукових праць Кіровоградського національного технічного університету. – 2011. – № 19. – С. 42–53.
11. Березовська І. А. Правові засади сучасного бюджетного права Євросоюзу / І. А. Березовська // Українсько-грецький міжнародний науковий юридичний журнал "Порівняльно-правові дослідження". – 2009. – № 2. – С. 62–67.
12. Берест М. М. Методичні рекомендації до тренінгу "Комплексний аналіз та оцінка фінансового стану підприємства" для студентів напряму підготовки 6.030508 "Фінанси і кредит" спеціалізації "Фінанси" всіх форм навчання / М. М. Берест, Н. В. Сабліна. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2012. – 68 с.

13. Бестужева С. В. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / С. В. Бестужева. – Х. : ХНЕУ, 2009. – 384 с.
14. Бланк И. А. Финансовый менеджмент : учебн. курс / И. А. Бланк. – 2-е изд., перераб. и доп. – К. : Эльга, Ника-Центр, 2004. – 656 с.
15. Бойцун Н. Є. Міжнародні фінанси : навч. посіб. / Н. Є. Бойцун, Н. В. Стукало. – 2-ге вид. – К. : ВД "Професіонал", 2005. – 504 с.
16. Бондарук Т. Г. Внутрішній борг України та проблеми його регулювання / Т. Г. Бондарук // Наукові праці НДФІ. – 1998. – № 6. – С. 40–45.
17. Боринець С. Я. Міжнародні фінанси : підручник / С. Я. Боринець. – К. : Знання-Прес, 2005. – 311 с.
18. Боронос В. Г. Вплив бюджетно-податкової політики на систему фінансового регулювання еколого-інноваційного розвитку / В. Г. Боронос // Матеріали науково-практичної конференції "Формування єдиного наукового простору Європи та завдання економічної науки". – Тернопіль : ТНЕУ, 2007. – С. 371–372.
19. Бояр А. О. Бюджетний процес у Європейському Союзі : монографія / А. О. Бояр. – Луцьк : Вежа-Друк, 2012. – 524 с.
20. Буднік М. М. Фінансовий ринок : навч. посіб. / М. М. Буднік, Л. С. Мартюшева, Н. В. Сабліна. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 334 с.
21. Бюджетна політика в Україні в умовах ризиків сповільнення економічної динаміки: аналітична доповідь / за ред. Я. А. Жаліла. – К. : НІСД, 2012. – 25 с.
22. Бюджетний Кодекс України. – Х. : Вид. "Право", 2013. – 160 с.
23. Бюджетний менеджмент : підручник / В. Федосов, В. Опарін, Л. Сафонова та ін. ; за заг. ред. В. Федосова. – 2-ге вид. – К. : КНЕУ, 2008. – 941 с.
24. Васенко В. К. Фінансова безпека держави : навч. посіб. / В. К. Васенко. – Суми : Видавництво "Ярославна", 2013. – 234 с.
25. Василик О. Д. Теорія фінансів : навч. посіб. / О. Д. Василик. – К. : Центр навчальної літератури, 2009. – 480 с.
26. Васюренко О. В. Банківські операції : навч. посіб. / О. В. Васюренко. – К. : Знання, 2011. – 324 с.
27. Вахненко Т. П. Державний борг України та його економічні наслідки / Т. П. Вахненко. – К. : Альтерпрес, 2000. – 152 с.
28. Вешкин Ю. Г. Банковские системы зарубежных стран : курс лекций / Ю. Г. Вешкин, Г. Л. Авагян. – М. : Экономистъ, 2006. – 400 с.

29. Габбард Р. Г. Гроші, фінансова система та економіка / Р. Г. Габбард; пер. с англ. ; под. ред. М. Савлука, Д. Олесневича. – К. : КНЕУ, 2014. – 889 с.
30. Ганущак Ю. Місцеві бюджети : навч. посіб. / Ю. Ганущак. – К. : ТОВ "Софія", 2012. – 30 с.
31. Глущенко А. С. Фінанси : навч. посіб. / А. С. Глущенко. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2010. – 190 с.
32. Голуб В. Дискусійні питання економічної сутності фінансів / В. Голуб // Чернігівський науковий часопис. – № 1 (1). – 2011. – С. 97–103.
33. Голубка С. Основні етапи еволюції національного фінансотворення / С. Голубка // Вісник національного банку України. – 2012. – № 3. – С. 34–36.
34. Горяинова Л. В. История экономических учений / Л. В. Горяинова. – М. : ЕАОИ, 2003. – 85 с.
35. Господарський кодекс України // Відомості Верховної Ради. – 2003. – № 18. – С. 13–144.
36. Государственные финансы : учеб. пособ. / В. М. Федосов, Л. Д. Буряк, Д. Д. Бутаков и др. ; под ред. В. М. Федосова, С. Я. Огородника, В. Н. Суторминой. – К. : Лыбидь, 2011. – 276 с.
37. Гриньова В. М. Фінанси підприємств : навч. посіб. / В. М. Гриньова, В. О. Коюда. – 3-тє вид., стер. – К. : Знання-Прес, 2006. – 423 с.
38. Грицюк Т. В. О некоторых концептуальных представлениях о бюджетном федерализме / Т. В. Грицюк // Финансы и кредит. – 2003. – № 15. – С. 25–37.
39. Еш С. М. Місцеві фінанси. Бюджетний федералізм і фінансове вирівнювання : підручник / С. М. Еш ; за заг. ред. Т. А. Говорушко. – К. : ЦУЛ, 2013. – 612 с.
40. Єпіфанов А. О. Бюджет і фінансова політика України : монографія / А. О. Єпіфанов, І. В. Сало, І. І. Дякова. – К. : Наук. думка, 2007. – 345 с.
41. Єрмошенко М. М. Засади формування бюджетної політики держави : монографія / М. М. Єрмошенко. – К. : НАУ, 2003. – 284 с.
42. Єрмошенко М. М. Фінансова безпека держави: національні інтереси, реальні загрози, стратегія забезпечення / М. М. Єрмошенко. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2001. – 309 с.
43. Зайдель А. В. Бюджетный федерализм и финансовые ресурсы регионального развития – модели сотрудничества и конкуренции / А. В. Зайдель, М. Н. Шротен. – М. : Юрайт, 2000. – 598 с.

44. Злупко С. М. Внесок українських економістів у розвиток теорії грошей, грошового обігу фінансів / С. М. Злупко // Фінанси України. – 2001. – № 8. – С. 31–49.
45. Злупко С. М. Іван Франко і економічна думка світу / С. М. Злупко. – Львів : Видавничий центр Львівського Національного університету імені Івана Франка, 2006. – 413 с.
46. Злупко С. М. Українська економічна думка. Постаті і теорії / С. М. Злупко ; упоряд. Я. М. Злупко. – Львів : Євро-світ, 2004. – 543 с.
47. Зюнькін А. Фінансове право : конспект лекцій / А. Зюнькін. – 3-тє вид. – К. : МАУП, 2013. – 160 с.
48. Иванов Ю. Б. Налоговый менеджмент : учеб. пособ. / Ю. Б. Иванов, В. В. Карпова, Л. Н. Карпов. – Х. : ИД "ИНЖЭК", 2006. – 488 с.
49. Иванов Ю. Б. Системы налогообложения Украины и России: структура, проблемы, тенденции развития : монография / Ю. Б. Иванов, И. А. Майбуров. – Х. : ИД "ИНЖЭК", 2009. – 520 с.
50. Иванов Ю. Б. Функції податків та податкове регулювання / Ю. Б. Иванов // Формування ринкової економіки в Україні. – 2009. – № 19. – С. 36–43.
51. Козюк В. В. Державний борг в умовах ринкової трансформації економіки України : монографія / В. В. Козюк. – Тернопіль : Карт-бланш, 2002. – 238 с.
52. Кондусова Л. Ф. Аналіз індексу відносної податкоспроможності в розрахунку міжбюджетних трансфертів ринку / Л. Ф. Кондусова, І. І. Нескородєва // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2008. – № 24. – С. 180–184.
53. Конституція України. – Х. : Вид. "Право", 2014. – 107 с.
54. Луніна І. О. Державні фінанси та реформування міжбюджетних відносин : монографія / І. О. Луніна. – К. : Наукова думка, 2006. – 432 с.
55. Місцеві фінанси : навч.-метод. посіб. / М. А. Гапонюк, В. П. Яцюта, А. Є. Буряченко та ін. – К. : КНЕУ, 2012. – 184 с.
56. Монетарна політика Національного банку України: сучасний стан та перспективи змін / за ред. В. С. Стельмаха. – К. : Центр наукових досліджень Національного банку України, УБС НБУ, 2009. – 404 с.
57. Мордас І. З історії становлення фінансової науки в Україні / І. Мордас // Вісник КНТЕУ. – 2009. – № 4. – С. 117–126.
58. Налоговые реформы. Теория, практика : монография / под. ред. Ю. Б. Иванова, И. А. Майбурова. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2010. – 463 с.

59. Нескородєва І. І. Бюджетна система в структурно-логічних схемах : навч. посіб. / І. І. Нескородєва. – Х. : ХНЕУ, 2012. – 176 с.
60. Опарін В. М. Бюджетна система : навч.-метод. посіб. / В. М. Опарін, В. І. Малько, С. Я. Кондратюк. – К. : КНЕУ, 2000. – 208 с.
61. Опарін В. М. Фінанси (загальна теорія) : навч. посіб. / В. М. Опарін. – 2-ге вид., доп. та перероб. – К. : КНЕУ, 2010. – 240 с.
62. Податкова політика: теорія, методологія, інструментарій : навч. посіб. / під ред. Ю. Б. Іванова, І. А. Майбурова. – Х. : ВД "ІНЖЕК", 2010. – 492 с.
63. Податковий кодекс України. – Х. : Вид. "Право", 2013. – 752 с.
64. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07.12.2000 р. № 2121-III // Урядовий кур'єр. – 2001. – № 11. – С. 2–36.
65. Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні : Закон України від 30.10.1996 р. № 448/96-ВР // Українська Інвестиційна Газета. – 2009. – № 6. – С. 29–42.
66. Про Державний бюджет України на 2014 рік : Закон України від 16.01.2014 р. № 719-VII // Офіційний Вісник України. – 2014. – № 1. – С. 7–12.
67. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності : Закон України від 23.09.1999 р. № 1105-XIV // Праця і зарплата. – 1999. – № 10. – С. 2–19.
68. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття : Закон України від 02.03.2000 р. № 1533-III // Голос України. – 2009. – № 116. – С. 63–78.
69. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням : Закон України від 18.01.2001 р. № 2240-III // Праця і зарплата. – 2001. – № 3. – С. 16–33.
70. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розрахунку рівня економічної безпеки України : Наказ Мінекономрозвитку від 29.10.2013 р. № 1277 // Голос України. – 2013. – № 12. – С. 3–78.
71. Про затвердження Середньострокової стратегія управління державним боргом на 2012 – 2014 рр. : Постанова Кабінету Міністрів України від 10.05.2012 р. № 607 // Офіційний Вісник України. – 2012. – № 50. – С. 3–45.

72. Про затвердження списків виробництв, робіт, професій, посад і показників, зайнятість у яких дає право на пенсію за віком на пільгових умовах : Постанова Кабінету Міністрів України від 16.01.2003 р. № 36 // Праця і зарплата. – 2003. – № 1. – С. 3–15.

73. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 08.07.2010 р. № 2464-VI // Праця і зарплата. – 2010. – № 8. – С. 12–47.

74. Про Концепцію (основи державної політики) національної безпеки України : Постанова Верховної Ради України від 16 січня 1997 року № 3/97-ВР // Голос України. – 2011. – № 37. – С. 47–83.

75. Про кредитні спілки : Закон України від 20.12.2001 р. № 2908-III // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 15. – С. 37–81.

76. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР // Офіційний Вісник України. – 1997. – № 25. – С. 17–41.

77. Про місцеві державні адміністрації : Закон України від 09.04.1999 р. № 586-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 20 – 21. – Ст. 190.

78. Про Національний банк України : Закон України від 20.05.1999 р. № 679-XIV // Офіційний Вісник України. – 2000. – № 5. – С. 18–153.

79. Про Національний план дій на 2012 рік щодо впровадження Програми економічних реформ на 2010 – 2014 рр. : Указ Президента України від 12.03.2012 р. № 187/2012 // Офіційний вісник Президента. – 2011. – № 11. – С. 63–91.

80. Про недержавне пенсійне забезпечення : Закон України від 09.07.2003 р. № 1057-IV // Відомості Верховної Ради. – 2003. – № 47 – 48. – С. 48–72.

81. Про основи національної безпеки України : Закони України від 19.06.2003 № 964-IV // Відомості Верховної Ради. – 2003. – № 39. – С. 326–351.

82. Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні : Закон УРСР від 21.03.1991 р. № 875-XII // Збірник урядових нормативних актів України. – 2007. – № 11. – С. 32–58.

83. Про пенсійне забезпечення : Закон України від 05.11.1991 р. № 1788-XII // Урядовий кур'єр. – 2001. – № 239. – С. 12–34.

84. Про Стратегію національної безпеки України "Україна у світі, що змінюється" : Указ Президента України від 08.06.12 р. № 389/2012 // Урядовий кур'єр. – 2012. – № 10. – С. 48–85.

85. Про страхування : Закон України від 07.03.96 р. № 85/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – №2. – С. 98 – 122.
86. Про фінансовий лізинг : Закон України від 16.12.1997 р. № 723/97-ВР // Відомості Верховної Ради. – 1998. – № 16. – С. 37 – 68.
87. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг : Закон України від 12.07.2001 р. № 2664-III // Українська Інвестиційна Газета. – 2012. – № 8. – С. 17 – 32.
88. Про цінні папери та фондовий ринок : Закон України від 23.02.2006 р. № 3480-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 22. – С. 6 – 32.
89. Програма економічних реформ на 2010 – 2014 роки "Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава" // Українська правда. – 2014. – № 2. – С. 27 – 56.
90. Стельмах В. С. Монетарна політика Національного банку України: сучасний стан та перспективи змін : монографія / В. С. Стельмаха. – К. : Центр наукових досліджень Національного банку України, УБС НБУ, 2009. – 404 с.
91. Страхування : підручник / за ред. В. Д. Базилевича. – К. : Знання-Прес, 2008. – 1019 с.
92. Страхування: теорія та практика : навч.-метод. посіб. / Н. М. Внукова, В. І. Успенко, Л. В. Временко та ін. ; за заг. ред. Н. М. Внукової. – Х. : Бурун Книга, 2004. – 376 с.
93. Сунцова О. О. Місцеві фінанси : навч. посіб. / О. О. Сунцова. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 488 с.
94. Теорія фінансів : підручник / П. І. Юхименко, В. М. Федосов, Л. Л. Лазебник та ін. ; за ред. В. М. Федосова, С. І. Юрія. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 576 с.
95. Терещенко О. О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання : навч. посіб. / О. О. Терещенко. – К. : КНЕУ, 2003. – 554 с.
96. Управління державним боргом : навч. посіб. / О. О. Прутська, О. А. Сьомченков, Ж. В. Гарбар та ін. ; за заг. ред. О. О. Прутської. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 216 с.
97. Управління фінансовими ресурсами місцевого бюджету : монографія / Л. Ф. Кондусова, І. І. Нескородєва, І. І. Алексеєнко, та ін. – Х. : ХНЕУ, 2011. – 268 с.
98. Федосов В. Бюджетний менеджмент : підручник / В. Федосов, В. Опарін, Л. Сафонова. – К. : КНЕУ, 2004. – 864 с.

99. Фінанси підприємств : підручник / наук. ред. А. М. Поддєрьогін. – 7-ме вид., без змін. – К. : КНЕУ, 2008. – 552 с.
100. Фінансова діяльність підприємств : навч. посіб. / В. І. Аранчій, В. Д. Чумак, О. Ю. Смоленська та ін. – К. : Професіонал, 2004. – 240 с.
101. Фінансова думка України / С. В. Львовчкін, В. М. Федосов, С. І. Юрій та ін. ; за наук. ред. В. М. Федосова. – К. : Кондор, 2010. – 584 с.
102. Фінансове право : підручник / Е. О. Алісов, Л. К. Воронова, С. Т. Садькаленко та ін. – Х. : Фірма "Консум", 2008. – 468 с.
103. Фінансовий менеджмент : навч. посіб. / Т. В. Момот, В. О. Безугла, Ю. О. Тараруєв та ін. ; за ред. Т. В. Момот. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 712 с.
104. Цінні папери : підручник / В. Д. Базилевич, В. М. Шелудько, Н. В. Ковтун та ін. ; за ред. В. Д. Базилевича. – К. : Знання, 2011. – 1094 с.
105. Шкварчук Л. О. Фінансовий ринок : навч. посіб. / Л. О. Шкварчук. – К. : Знання, 2013. – 382 с.
106. Школьник І. О. Фінансовий ринок України: сучасний стан і стратегія розвитку : монографія / І. О. Школьник. – Суми : Мрія, УАБС НБУ, 2008. – 348 с.
107. Юрій С. І. Фінанси : підручник / С. І. Юрій, В. М. Федосов. – К. : Знання, 2008. – 611 с.
108. Юрій С. І. Фінанси домогосподарств: теоретичні підходи до трактування сутності / С. І. Юрій, Т. О. Кізіма // Фінанси України. – 2008. – № 8. – С. 3 – 11.
109. Юрій С. І. Фундаментальне дослідження фінансово-монетарної сфери України / С. І. Юрій // Фінанси України. – 2009. – № 3. – С. 118 – 121.

Додаткова

110. Александрова М. М. Гроші: фінанси, кредит : навч. посіб. / М. М. Александрова, С. О. Маслова. – К. : ЦУЛ, 2002. – 336 с.
111. Алехин Б. И. Государственный долг : учеб. пособ. / Б. И. Алехин. – М. : Академия бюджета и казначейства, 2007. – 302 с.
112. Афанансьев Н. П. Предпосылки формирования теории государственных финансов / Н. П. Афанансьев, И. В. Кривоногов // Вопросы государственного и муниципального управления. – 2008. – № 2. – С. 50 – 72.

113. Бабич А. М. Государственные и муниципальные финансы : учебник / А. М. Бабич, Л. Н. Павлова. – М. : Финансы, ЮНИТИ, 2000. – 687 с.
114. Бабич Л. М. Бюджетна політика держави: суть основних засад та напрями щодо розвитку / Л. М. Бабич // Формування ринкових відносин в Україні. – 2003. – № 2 (21). – С. 23 – 28.
115. Базилевич В. Д. Макроекономіка : підручник / В. Д. Базилевич, К. С. Базилевич, Л. О. Баластрик. – К. : Знання, 2007. – 703 с.
116. Балабанов И. Т. Финансовый менеджмент. Теория и практика / И. Т. Балабанов. – М. : Перспектива, 2009. – 656 с.
117. Баранов І. Ще раз про сутність фінансового механізму / І. Баранов // Формування ринкових відносин в Україні. – 2010. – № 11. – С. 157 – 161.
118. Батура А. Теория ценности в оценках украинских экономистов на рубеже XIX – XX вв / А. Батура, И. Головата // Экономика Украины. – 2002. – № 7. – С. 57 – 61.
119. Белозеров С. А. Сущность и функции финансов домашних хозяйств / С. А. Белозеров // Вестник СПбГУ. – 2006. – № 5. – С. 30 – 40.
120. Белотелова Н. П. Финансы : учебник / Н. П. Белотелова, Ж. С. Белотелова, П. Н. Шуляк. – М. : Дашков и К, 2012. – 383 с.
121. Бланк И. А. Словарь-справочник финансового менеджера / И. А. Бланк. – К. : Ника-Центр, 1998. – 480 с.
122. Боринець С. Я. Міжнародні валютно-фінансові відносини : підручник / С. Я. Боринець. – К. : Знання, 2008. – 582 с.
123. Бригхем Ю. Финансовый менеджмент : в 2-х т. – Т.1 / Ю. Бригхем, Л. Гапенски / пер. с англ. ; под ред. В. В. Ковалева. – СПб. : Экономическая школа, 2005. – 497 с.
124. Бригхем Ю. Финансовый менеджмент : в 2-х т. – Т.2 / Ю. Бригхем, Л. Гапенски / пер. с англ. ; под ред. В. В. Ковалева. – СПб. : Экономическая школа, 2005. – 668 с.
125. Василевська Г. В. Податкова політика у регулюванні економічного зростання / Г. В. Василевська // Фінанси України. – 2012. – №2. – С. 39 – 43.
126. Вахненко Т. П. Фінансова криза в Україні: фактори, механізм дії, заходи подолання / Т. П. Вахненко // Фінанси України. – 2008. – № 10. – С. 3 – 21.
127. Вовчак О. Д. Страхова справа : підручник / за ред. О. Д. Вовчак. – К. : Знання, 2011. – 391 с.
128. Воробйов Ю. М. Кредитування суб'єктів підприємництва в економіці регіону : монографія / Ю. М. Воробйов, К. А. Срібна. – Сімферополь : Видавництво "Доля", 2008. – 223 с.

129. Воробьев М. К. Теория финансов : учеб.-метод. комплекс / М. К. Воробьев. – 2-е изд. – Минск : Изд-во МИУ, 2009. – 336 с.
130. Ворошило В. В. Финансовые ресурсы домохозяйств: сущность и классификация / В. В. Ворошило // Весник НАПКС. – 2010. – № 6. – С. 31 – 34.
131. Гладун О. М. Домогосподарства: функції та проблеми дослідження / О. М. Гладун // Демографія та соціальна економіка. – 2005. – № 1. – С. 34 – 51.
132. Гладун О. М. Домогосподарство як елемент економічної системи / О. М. Гладун // Наукові записки університету "Києво-Могилянська академія". – 2003. – № 22. – С. 342 – 345.
133. Глобалізація і безпека розвитку : монографія / під ред. О. Г. Білоруса. – К. : КНЕУ, 2001. – 733 с.
134. Говорушко Т. А. Страхові послуги : підручник / Т. А. Говорушко. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 376 с.
135. Губар В. Основні засади управління державним зовнішнім боргом, сформовані міжнародною практикою / В. Губар // Вісн. Нац. Академії держ. Управління при Президентові України. – 2004. – № 3. – С. 247 – 253.
136. Дахно І. І. Зовнішньоекономічна діяльність : навч. посіб. / І. І. Дахно. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 360 с.
137. Дмитриева Е. А. Финансы домохозяйств : учеб. пособ. / Е. А. Дмитриева. – Магадан : Кордис, 2007. – 62 с.
138. Економічна енциклопедія : у 3-х т. – Т.2 / за ред. С. В. Мочерного. – К. : Видавничий центр "Академія", 2011. – 96 с.
139. Економічна теорія: макро- та мікроекономіка : навч. посіб. / за ред. Г. Ватаманюка, С. М. Панчишина. – 2-ге вид., доп. – Львів : Інтереко, 2008. – 708 с.
140. Ентін Л. Інституційна структура та механізм прийняття рішень у Європейському Союзі : навч. посіб. / Л. Ентін. – К. : ІМВ КНУ ім. Тараса Шевченка, 2004. – 138 с.
141. Епифанова Н. С. Принципы бюджетного выравнивания в концепции бюджетного федерализма / Н. С. Епифанова. – Новосибирск : НГУ, 2001. – 118 с.
142. Ермасов С. В. Страхование : учебник / С. В. Ермасов, Н. Б. Ермасова. – 4-е изд., перераб. – М. : Юрайт-Издат, 2013. – 748 с.
143. Європейська хартія місцевого самоврядування : Хартія Ради Європи від 15.10.1985 р. // Українська правда. – 2007. – № 13. – С. 43 – 56.

144. Єгоричева С. Б. Організація діяльності банків у зарубіжних країнах : навч. посіб. / С. Б. Єгоричева. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 208 с.
145. Єфремова І. І. Місцеві бюджети та бюджети місцевого самоврядування: проблеми правового визначення / І. І. Єфремова // Форум права. – 2009. – № 1. – С. 157 – 161.
146. Захаров А. С. Налоговое право Европейского союза: действующие директивы ЕС в сфере прямого налогообложения / А. С. Захаров. – М. : Волтерс Клувер, 2007. – 144 с.
147. Заяц Н. Е. Теория налогов : учебник / Н. Е. Заяц. – Минск : БГЭУ, 2002. – 220 с.
148. Зимовець В. В. Державна фінансова політика економічного розвитку / В. В. Зимовець. – К. : Ін-т екон. та прогноз., 2010. – 356 с.
149. Иванов В. В. Типология межбюджетных отношений и моделей бюджетного федерализма / В. В. Иванов // Вестник МГТУ. – 2010. – № 1. – С. 5 – 14.
150. Історія економічних вчень : навч. посіб. / за ред. В. В. Кириленка. – Тернопіль : "Економічна думка", 2007. – 233 с.
151. Карлін М. І. Державні фінанси України : навч. посіб. / М. І. Карлін. – К. : Знання, 2008. – 348 с.
152. Карлін М. І. Фінанси зарубіжних країн : навч. посіб. / М. І. Карлін. – К. : Кондор, 2009. – 384 с.
153. Карлін М. І. Фінансова система України : навч. посіб. / М. І. Карлін. – К. : Знання, 2007. – 324 с.
154. Карлін М. І. Фінансові системи країн Західної Європи : навч. посіб. / М. І. Карлін. – К. : Академія, 2008. – 276 с.
155. Карлін М. І. Фіскальна політика і соціальні виплати в сучасній Україні / М. І. Карлін // Модернізація українського суспільства: чинники, передумови, перспективи, 2012. – № 1. – С. 70 – 76.
156. Кириленко О. П. Фінанси: теорія та вітчизняна практика / О. П. Кириленко. – Тернопіль : Астон, 2002. – 212 с.
157. Кізіма Т. О. Витрати домогосподарств України: сутнісно-аналітичний аспект / Т. О. Кізіма // Вісник Тернопільського національного економічного університету. – 2009. – № 2. – С. 61 – 70.
158. Кізіма Т. О. Фінанси домогосподарств: сучасна парадигма та доміанти розвитку : монографія / Т. О. Кізіма. – К. : Знання, 2010. – 431 с.
159. Коваленко Д. І. Фінанси, гроші та кредит: теорія та практика : навч. посіб. / Д. І. Коваленко. – К. : ЦУЛ, 2013. – 578 с.

160. Коваленко Л. О. Фінансовий менеджмент : навч. посіб. / Л. О. Коваленко, Л. М. Ремньова. – 3-тє вид., випр. і доп. – К. : Знання, 2008. – 483 с.
161. Ковалюк О. М. Сімейні господарства України: принципи, механізми, перспективи : навч. посіб. / О. М. Ковалюк, Г. Л. Лех, С. К. Реверчук ; за ред. С. К. Реверчука. – К. : Атіка, 2010. – 173 с.
162. Ковальчук В. М. Історія економічних вчень / В. М. Ковальчук, М. І. Сарай. – Тернопіль : "Астон", 2009. – 157 с.
163. Ковальчук С. В. Фінанси : навч. посіб. / С. В. Ковальчук, І. В. Форкун. – Львів : "Новий Світ - 2000", 2006. – 568 с.
164. Когденко В. Г. Краткосрочная и долгосрочная финансовая политика : учебн. пособ. / В. Г. Когденко, М. В. Мельник, И. Л. Быковников. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2012. – 394 с.
165. Козак Ю. Г. Міжнародні фінанси в питаннях та відповідях : навч. посібн. / Ю. Г. Козак, В. В. Ковалевський, К. І. Ржепішевський. – К. : ЦУЛ, 2003. – 292 с.
166. Козюк В. В. Доларизація економіки: виклики монетарній політиці та фінансовій стабільності : монографія / В. В. Козюк. – Тернопіль : Астон, 2012. – 268 с.
167. Концепція (основи держаної політики) національної безпеки України // Урядовий кур'єр. – 1997. – № 2. – С. 74 – 96.
168. Концепція економічної безпеки України / кер. проекту В. М. Геєць. – К. : Логос, 1999. – 56 с.
169. Корнійчук Л. Я. Історія економічних вчень : підручник / Л. Я. Корнійчук. – К. : КНЕУ, 2001. – 340 с.
170. Крамаренко Ю. М. Економічна безпека : навч. посіб. / Ю. М. Крамаренко, Є. О. Курта, О. В. Сировой. – Запоріжжя : ЛІПС, 2010. – 219 с.
171. Красавина Л. Н. Международные валютно-кредитные и финансовые отношения / Л. Н. Красавина. – М. : Финансы и статистика, 2004. – 379 с.
172. Круглов В. В. Основы международных валютно-финансовых и кредитных отношений : учебник / В. В. Круглов. – М. : ИНФРА-М, 2008. – 432 с.
173. Кудряшов В. П. Курс фінансів : навч. посіб. / В. П. Кудряшов. – К. : Знання, 2008. – 431 с.
174. Кузьмін О. Є. Бюджетування на підприємстві : навч. посіб. / О. Є. Кузьмін, О. Г. Мельник. – К. : Кондор, 2008. – 312 с.
175. Кучик О. С. Міжнародні організації : навч. посіб. / О. С. Кучик. – К. : Знання, 2007. – 749 с.

176. Лавров, А. М. Среднесрочное бюджетирование / А. М. Лавров // Финансы. – 2005. – № 6. – С. 62 – 67.
177. Лазебник Л. Л. Сутність та компоненти фінансової політики / Л. Л. Лазебник // Фінанси України. – 2006. – № 1. – С. 66 – 73.
178. Лебеда Г. Б. Податково-бюджетна політика та економічне зростання / Г. Б. Лебеда // Економіка і прогнозування. – 2012. – № 1. – С. 93-101.
179. Леоненко П. М. Структура фінансової науки у світлі її історії / П. М. Леоненко // Фінанси України. – 2005. – № 11. – С. 21 – 25.
180. Лондар С. Л. Фінанси : навч. посіб. / С. Л. Лондар, О. В. Тимошенко. – Вінниця : Нова Книга, 2009. – 384 с.
181. Лук'янець О. В. Методичні підходи до визначення індикаторів фінансової стійкості домогосподарств / О. В. Лук'янець // Наука й економіка. – 2009. – № 3 (15). – С. 77 – 82.
182. Луніна І. О. Капітальні трансферти місцевим бюджетам: підходи до створення ефективної системи управління / І. О. Луніна // Фінанси України. – 2011. – № 2. – С. 24 – 34.
183. Лютий І. О. Вплив держави на ринок фінансового капіталу України / І. О. Лютий, Н. В. Дрозд // Фінанси України. – 2010. – № 8. – С. 63 – 73.
184. Маастрихтська угода: Договір про створення Європейської економічної спільноти 7 лютого 1992 р. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.eurotreaties.com/maastrichttext.html>.
185. Мазур І. Причини фінансової кризи в умовах глобалізації / І. Мазур, Ю. Сапачук // Вісник національного університету імені Тараса Шевченка. – 2009. – № 109. – С. 9 – 13.
186. Макконелл К. Экономикс: принципы, проблемы и политика / К. Макконелл, С. Брю. – М. : Инфра, 2013. – 502 с.
187. Макогон В. Становлення фінансової науки в Україні / В. Макогон // Вісник КНТЕУ. – 2012. – № 4. – С. 14 – 24.
188. Мартьянов А. В. Управление государственным долгом: ретроспективный анализ теоретических аспектов политической экономии / А. В. Мартьянов // Финансы. – 2009. – № 1. – С. 59 – 62.
189. Маслова С. О. Ринок фінансових послуг : навч. посіб. / С. О. Маслова, О. А. Опалов. – К. : Кондор, 2006. – 192 с.
190. Мельник А. Сектор домогосподарств у сучасній економічній системі: теоретичні та емпіричні аспекти / А. Мельник, Н. Ціщик // Вісник ТНЕУ. – 2008. – № 3. – С. 7 – 21.

191. Мельник Н. В. Податкова політика України: стан, проблеми та перспективи : монографія / Н. В. Мельник, Л. Л. Тарангул, З. С. Варналій. – К. : Вид-во "Знання України", 2008. – 675 с.
192. Мельник П. В. Реформування системи сплати податків та зборів з урахуванням міжнародного досвіду / П. В. Мельник, Л. Л. Тарангул, Л. К. Воронова // Матеріали науково-практичного круглого столу "Проблеми реформування податкової системи". – К. : Алерта, 2012. – 162 с.
193. Меркантилізм / под ред. И. С. Плотникова. – М. : Прогресс, 1935. – 1262 с.
194. Миргородська Л. О. Фінансові системи зарубіжних країн : навч. посіб. / Л. О. Миргородська. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 320 с.
195. Міжнародна економіка : навч.-метод. посіб. / за ред. А. М. Поручника. – К. : КНЕУ, 2005. – 156 с.
196. Міжнародні розрахунки та валютні операції : навч. посіб. / О. І. Береславська, О. М. Наконечний, М. Г. Пясецька та ін. – К. : КНЕУ, 2002. – 392 с.
197. Міжнародні фінанси : підручник / О. І. Рогач, А. С. Філіпенко, Т. С. Шемет та ін. – К. : Либідь, 2003. – 784 с.
198. Міжнародні фінанси в питаннях та відповідях : навч. посіб. / за ред. Ю. Г. Козака, В. В. Ковалевського, К. І. Ржепішевського. – К. : ЦУЛ, 2003. – 294 с.
199. Міжнародні фінанси: кредитно-модульний курс : навч. посіб. / за ред. Ю. Г. Козака, Н. С. Логвінової, М. І. Барановської. – 4-те вид., перероб. та доп. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 286 с.
200. Мішура В. Б. Теоретико-методологічні основи дослідження домогосподарств в трансформаційній економіці України / В. Б. Мішура, Л. Д. Наріжна // Науковий вісник ДДМА. – 2009. – № 2. – С. 255 – 259.
201. Моделювання економічної безпеки: держава, регіон, підприємство / В. М. Геець, М. О. Кизим, Т. С. Клебанова та ін. ; за ред. В. М. Гейця. – Х. : ВД "ІНЖЕК", 2006. – 240 с.
202. Мозговий О. М. Міжнародні фінанси : навч. посіб. / О. М. Мозговий, Т. Є. Оболонська, Т. В. Мусієць. – К. : КНЕУ, 2011. – 504 с.
203. Моисеев С. Р. Денежно-кредитная политика: теория и практика : монографія / С. Р. Моисеев. – М. : Экономист, 2009. – 652 с.
204. Мокій А. І. Міжнародні організації : навч. посіб. / А. І. Мокій, Т. П. Яхно, І. К. Бабець. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 279 с.
205. Москалик Г. Ф. Розвиток фінансової думки : конспект лекцій / Г. Ф. Москалик. – Кременчук, 2011. – 74 с.

206. Москаль І. І. Ризики і загрози фінансовій безпеці держави в інвестиційній сфері / І. І. Москаль // Наукові записки. – 2013. – № 23. – С. 78 – 82.

207. Нагребельний В. П. Фінансове право України : навч. посіб. / В. П. Нагребельний, В. Д. Чернадчук, В. В. Сухонос ; за заг. ред. В. П. Нагребельного. – Суми, 2003. – 213 с.

208. Небрат В. В. Українська фінансова думка другої половини ХІХ – початку ХХ століть / В. В. Небрат. – К. : Ін-т екон. та прогнозув., 2007. – 224 с.

209. Небрат В. Характеристика джерел вивчення історії фінансової думки України / В. Небрат // Вісник ТНЕУ. – 2012. – № 2. – С. 83 – 87.

210. Непочатенко О. О. Фінанси підприємств : навч. посіб. / О. О. Непочатенко. – К. : Центр навчальної літератури, 2013. – 504 с.

211. Новосельська Л. І. Переваги та недоліки Податкового Кодексу України / Л. І. Новосельська // Економіка планування і управління галузі. – 2012. – № 6. – С. 269 – 272.

212. Одягайло Б. М. Міжнародна економіка : навч. посіб. / Б. М. Одягайло. – К. : Знання, 2006. – 407 с.

213. Озеров И. Х. Основы финансовой науки / И. Х. Озеров. – Рига : ЮрИнфоР, 1923. – 315 с.

214. Опарин В. М. Проблемы гармонизации налоговой системы Украины / В. М. Опарин. – Х. : ИД "ИНЖЭК", 2006. – С. 62 – 89.

215. Опарин В. М. Фінансова система України: теоретико-методичні аспекти : монографія / В. М. Опарин. – К. : КНЕУ, 2005. – 240 с.

216. Орлюк О. П. Фінансове право : навч. посіб. / О. П. Орлюк. – К. : Юрінком Інтер, 2003. – 528 с.

217. Основы налогообложения : учеб. пособ. / Ю. Б. Иванов, А. Н. Тищенко, Е. В. Давыскиба и др. – Х. : ИД "ИНЖЭК", 2008. – 280 с.

218. Оспіщев В. І. Міжнародні фінанси : навч. посіб. / В. І. Оспіщев, О. П. Близнюк, В. В. Кривошей. – К. : Знання, 2006. – 335 с.

219. Панчук А. В. Державний кредит : конспект лекцій / А. В. Панчук. – К. : Київ. держ. торг.-економ. ун-т., 2010. – 20 с.

220. Пасічник Ю. В. Бюджетна система України та зарубіжних країн : навч. посібн. / Ю. В. Пасічник. – К. : Знання-Прес, 2008. – 496 с.

221. Пасічник Ю. В. Методологічні підходи західної фінансової науки до проблем державного боргу / Ю. В. Пасічник // Фінанси України. – 2011. – № 4. – С. 83 – 91.

222. Педченко Н. С. Бюджетний федералізм у фінансовій системі держави: моделі та принципи / Н. С. Педченко, С. І. Заворотній // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. – 2013. – № 24. – С. 320 – 327.

223. Петрович Й. Проблеми розвитку та шляхи вдосконалення податкової політики України / Й. Петрович // Банківська справа. – 2008. – № 6. – С. 43 – 49.

224. Підхомний О. Чинники фінансової безпеки України в умовах глобалізації / О. Підхомний, О. Білецька, Я.Шевцова // Вісник Львів. ун-ту. – 2008. – № 39. – С. 424 – 426.

225. Пітюлич М. М. Домогосподарства: соціально-економічні трансформації (регіональний аспект дослідження) : монографія / М. М. Пітюлич, О. І. Чакій. – Ужгород : Патент, 2009. – 163 с.

226. Плиса В. Й. Страхування : навч. посіб. / В. Й. Плиса. – К. : Каравела, 2011. – 392 с.

227. Прядко В. В. Проблеми формування частини місцевих бюджетів та шляхи їх розв'язання / В. В. Прядко // Науковий вісник Буковинської державної фінансової академії. – 2010. – № 1. – С. 6 – 12.

228. Ріппа М. Порівняння ідентифікаційних ознак податкових служб світу / М. Ріппа, Т. Тучак // Світ фінансів. – 2010. – № 4. – С. 124 – 130.

229. Рогатенюк Э. В. Финансы : учеб. пособ. / Э. В. Рогатенюк, И. М. Пожарицкая. – Симферополь : Национальная академия природоохранного и курортного строительства, 2007. – 280 с.

230. Рогач Н. К. Міжнародні фінанси : підручник / Н. К. Рогач. – К. : Знання-Прес, 2003. – 658 с.

231. Романенко О. Р. Фінанси : підручник / О. Р. Романенко. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 312 с.

232. Роменська К. М. Зарубіжний досвід удосконалення використання фінансових ресурсів органами місцевого самоврядування / К. М. Роменська // Вісник Дніпропетровської державної фінансової академії. – 2011. – № 10. – С. 35 – 39.

233. Рудый К. В. Финансовые, денежные и кредитные системы зарубежных стран : учеб. пособ. / К. В. Рудый. – 2-е изд., испр. и доп. – М. : Новое знание, 2004. – 400 с.

234. Румянцев А. П. Міжнародна економіка : навч. посіб. / А. П. Румянцев, Ю. О. Коваленко. – К. : Центр навчальної літератури, 2007. – 296 с.

235. Рыбалко Г. П. Зарубежный опыт управления государственным долгом / Г. П. Рыбалко // Финансы. – 2000. – № 6. – С. 55 – 58.
236. Рябушка Л. Б. Бюджетно-податкова політика і в системі регулювання економічного розвитку держави / Л. Б. Рябушка, Д. В. Веремчук // Вісник Сумського державного університету. – 2008. – № 3. – С. 182 – 187.
237. Рязанова Н. С. Сучасні тенденції зовнішньої заборгованості / Н. С. Рязанова // Фінанси України. – 2005. – № 7. – С. 26 – 38.
238. Сапачук Ю. М. Фінансова безпека – складова сучасної фінансової політики / Ю. М. Сапачук // Теоретичні та прикладні питання економіки. – 2010. – № 23. – С. 257 – 265.
239. Семенов Г. А. Міжнародні економічні відносини: Аналіз стану, реалії і проблеми : навч. посіб. / Г. А. Семенов, М. О. Панкова, А. Г. Семенов. – 2-е вид., перероб. і доп. – К. : ЦНЛ, 2006. – 232 с.
240. Семенов А. Ю. Моделі фінансових систем у розвинутих країнах: переваги і недоліки / А. Ю. Семенов // Вісник Хмельницького національного університету. – 2010. – № 4. – С. 129 – 133.
241. Сітніченко А. В. Створення "Української моделі" побудови міжбюджетних відносин / А. В. Сітніченко // Публічне адміністрування: теорія та практика. – 2010. – № 1(3). – С. 57 – 69.
242. Сова О. Ю. Концептуальні підходи до проблеми збалансованості бюджету / О. Ю. Сова // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – 2006. – № 9. – С. 30 – 32.
243. Соловьев В. И. Финансы предприятий и домашних хозяйств : учебн. пособ. / В. И. Соловьев. – М. : Вега-Инфо, 2010. – 168 с.
244. Старостенко Г. Г. Бюджетна система : навч. посіб. / Г. Г. Старостенко, Ю. В. Булгаков. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 240 с.
245. Страхование / под ред. В. В. Шахова, Ю. Т. Ахвледиани. – 3-е изд., перераб. и доп. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2011. – 511 с.
246. Страхування : підручник / наук. ред. С. С. Осадець. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : КНЕУ, 2002. – 599 с.
247. Сухоруков А. І. Проблеми фінансової безпеки України : монографія / А. І. Сухоруков. – К. : НІПМБ, 2005. – 140 с.
248. Сухоруков А. І. Фінансова безпека держави : навч. посіб. / А. І. Сухоруков, О. Д. Ладюк. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 192 с.
249. Теліженко О. М. Узгодження основних складових реалізації фінансової політики в Україні / О. М. Теліженко, В. Г. Боронос // Вісник СумДУ. – 2013. – № 1. – С. 35 – 44.

250. Ткаленко С. Фінансова безпека держави в умовах посилення глобалізаційних процесів / С. Ткаленко // Міжнародна економічна політика. – 2013. – № 1(18). – С. 87 – 104.

251. Ткачук Н. М. Фінансування бюджетних установ: теоретична сутність, форми і методи / Н. М. Ткачук, В. О. Кравчук // Наука і економіка. – 2010. – № 2 (18). – С. 99 – 105.

252. Тютюрюков Н. Н. Налоговые системы зарубежных стран: Европа и США : учеб. пособ. / Н. Н. Тютюрюков. – М. : Издательско-торговая корпорация "Дашков и К", 2002. – 174 с.

253. Федосов В. М. Актуальне наукове дослідження фінансів домогосподарств / В. М. Федосов // Фінанси України. – 2010. – № 11. – С. 121 – 124.

254. Федосов В. М. Українська фінансова наука: генеза, еволюція, ренесанс / В. М. Федосов, П. І. Юхименко // Фінанси України. – 2012. – № 3. – С. 3 – 30.

255. Федосов В. М. Управління державним боргом у контексті ризик-менеджменту / В. М. Федосов, О. А. Колот // Фінанси України. – 2008. – № 4. – С. 7 – 33.

256. Федосов В. Фінансова реструктуризація в Україні: проблеми і напрями : монографія / В. Федосов, В. Опарін, С. Львовчкін ; під ред. В. М. Федосова. – К. : КНЕУ, 2002. – 387 с.

257. Финансовый менеджмент: Теория и практика : учебник / под ред. Е. Стояновой. – М. : Перспектива, 2009. – 656 с.

258. Фінанси підприємств : навч. посіб. / за ред. Г. К. Кірейцева. – К. : ЦУЛ, 2002. – 268 с.

259. Фінансова діяльність підприємства : підручник / О. М. Бандурка, М. Я. Коробов, П. І. Орлов та ін. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : Либідь, 2002. – 384 с.

260. Фролов С. М. Бюджетний менеджмент і проблеми розвитку прикордонних територій : монографія / С. М. Фролов. – Суми : Вид. Сумського державного університету, 2010. – 316 с.

261. Фурман В. М. Страхування: теоретичні засади та стратегія розвитку : монографія / В. М. Фурман. – К. : Наукова думка, 2006. – 334 с.

262. Харківська Л. В. Необхідність вироблення дієвого механізму формування і використання місцевих бюджетів / Л. В. Харківська, М. Б. Харківський // Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. – 2011. – № 3. – С. 45 – 58.

263. Ходжаян А. О. Доходи домогосподарств та населення як фактор і передумова забезпечення сталого економічного зростання / А. О. Ходжаян // Теорія і практика сучасної економіки. – Черкаси, 2014. – С. 62 – 64.

264. Циганов В. В. Національна безпека України : навч. посіб. / В. В. Циганов. – К. : Ніка-Центр, 2004. – 100 с.

265. Черничко С. Ф. Державний борг України: тенденції та ризики / С. Ф. Черничко // Економічний аналіз. – 2013. – № 1. – С. 355 – 360.

266. Шамова І. В. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн : навч. посіб. / І. В. Шамова. – К. : КНЕУ, 2001. – 195 с.

267. Шубна Е. В. Класифікації домогосподарств як суб'єкта національної економіки / Е. В. Шубна // Вісник Донбаської державної машинобудівної академії. – 2006. – № 1 (6). – С. 225 – 230.

268. Юхименко П. І. Історія економічних учень : навч. посіб. / П. І. Юхименко, П. М. Леоненко. – К. : Знання-Прес, 2005. – 583 с.

269. Council Decision 2007/436/EC, Euratom of 7 June 2007 on the system of the European Communities' own resources // OJ. – 2007. – № 163. – P. 17 – 21.

270. Developing a constitution for Europe / edited by Erik Oddvar Eriksen, John Erik Fossum and Agustin Jose Menendez. – New York : Routledge, 2004. – 203 p.

271. Taktarov G. A. Financial policy of Russia / G. A. Taktarov. – M. : Finance and statistics, 2008. – 264 с.

272. Taxation trends in the European Union – Data for the EU Member States and Norway. – Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, 2013. – 384 p.

Ресурси мережі Інтернет

273. Бронюк О. В. Переваги та недоліки Податкового Кодексу України / О. В. Бронюк, А. І. Мироненко // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.rusnauka.com/10_NPE_2011/Economics.doc.

274. Документи Україна – ЄС // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.ieac.org.ua/index.php?id=15&ch_id=16.

275. Електронний довідник з Європейської інтеграції // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://eu-directory.ea-ua.info>.

276. Європейська інтеграція України // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mfa.gov.ua/mfa/ua/400.htm>.

277. Калитчук В. Підходи до обмеження надмірних обсягів дефіциту бюджету з метою забезпечення боргової стійкості / В. Калитчук // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://sites.google.com/site/debtrm/golovna/38>.

278. Міжнародна діяльність. Європейська та Євроатлантична інтеграція // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.moz.gov.ua/ua/main/interact/euro>.

279. Наукова та інноваційна діяльність в Україні : статистичний збірник // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://innocentre.onu.edu.ua/wp-content/uploads/Файлы_Інформаційно-методичні_матеріали/12.pdf.

280. Національний банк України. Консолідована фінансова звітність за рік, що закінчився 31 грудня 2013 року // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=74990>.

281. Незалежна Асоціація банків України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nabu.com.ua/ukr/analytics/makroekonomika/derzhavnijj-borg/>.

282. Офіційний сайт АТ "Ощадбанк". – Режим доступу : <http://www.oschadnybank.com/ua/>.

283. Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : <http://rada.gov.ua>.

284. Офіційний сайт Групи Світового Банку. – Режим доступу : www.worldbank.org.

285. Офіційний сайт Державної служби статистики України. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>.

286. Офіційний сайт Європейського банку реконструкції та розвитку. – Режим доступу : www.ebrd.com.

287. Офіційний сайт Європейської комісії. – Режим доступу : <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home>.

288. Офіційний сайт Ліги страхових організацій України. – Режим доступу : <http://www.uainsur.com>.

289. Офіційний сайт Міжнародного Валютного Фонду. – Режим доступу : URL: <http://www.imf.org>.

290. Офіційний сайт Міжнародної фінансової корпорації. – Режим доступу : www.ifc.org.

291. Офіційний сайт Міністерства доходів і зборів України. – Режим доступу : <http://minrd.gov.ua/>.

292. Офіційний сайт Міністерства соціальної політики України. – Режим доступу : <http://www.mlsp.gov.ua>.
293. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. – Режим доступу : <http://www.minfin.gov.ua>.
294. Офіційний сайт Національного банку України. – Режим доступу : www.bank.gov.ua.
295. Офіційний сайт Організації Об'єднаних Націй. – Режим доступу : www.in.org.
296. Офіційний сайт ПАТ "Укрексімбанк". – Режим доступу : <http://www.eximb.com/ukr/about/>.
297. Офіційний сайт Пенсійного фонду України. – Режим доступу : <http://www.pfu.gov.ua>.
298. Офіційний сайт Світової організації торгівлі. – Режим доступу : www.wto.org.
299. Представництво Європейської Комісії в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.delukr.ec.europa/home_uk.html.
300. Представництво МВФ в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.imf.org.
301. Проект Стратегії розвитку фінансового сектора України до 2015 року // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.uf.org.ua/books/4313166_Strateg%20nov-ost%20230109.pdf.
302. Щомісячний моніторинг основних індикаторів бюджетної та банківської систем України // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ibser.org.ua/UserFiles/File/>.
303. Comparative Information on OECD and Other Advanced and Emerging Economies // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://dx.doi.org/10.1787/9789264200814-en>. – 14.03.2014.
304. Dye T. R. American federalism: Competition among governments / T. R. Dye // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.stephankinsella.com/wp-content/uploads/american_federalism.
305. Paying Taxes 2014 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.pwc.com/gx/en/paying-taxes/assets/pwc-paying-taxes-2014.pdf>.

Додатки

Додаток А

Форма оформлення титульного аркуша курсової роботи

Форма № Н-6.01

_____ (повне найменування вищого навчального закладу)

_____ (повна назва кафедри)

КУРСОВА РОБОТА

з _____ (назва дисципліни)

на тему: _____

Студента (ки) _____ курсу _____ групи
напряму підготовки _____
спеціальності _____

_____ (прізвище та ініціали)

Керівник _____

_____ (посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

Національна шкала _____
Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Члени комісії

_____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

_____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

_____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

м. _____ - 20 __рік

Статистичні показники

Для дослідження фінансового явища використовуються відносні показники та показники аналізу рядів динаміки.

Показники, які використовуються для характеристики фінансового явища піддаються атрибутивному (в основі якого покладено якісні ознаки) та варіаційному розподілу (за ознакою, що має кількісне вираження).

Відносні величини – це статистичні показники, які виражають кількісне співвідношення між фінансовими явищами, що є узагальнюючим показником, який дає міру співвідношення двох порівнювальних абсолютних величин, одна з яких береться з базового рівняння (називається базовою величиною), а ту, яку порівнюють з базовою є порівнювальною.

До відносних величин відносяться: відносна величина планового завдання, відносна величина динаміки, відносна величина структури, відносна величина координації і порівняння.

Відносна величина планового завдання ($Y_{пл.з}$) характеризує відношення величини показника, встановленої на плановий період ($Y_{пл}$), до величини показника, досягнутої до планового періоду або до якоїсь норми, стандарту, еталону (Y_0) (формула Б.1):

$$Y_{пл.з} = \frac{Y_{пл}}{Y_0}. \quad (Б.1)$$

Відносна величина виконання плану ($Y_{в.пл}$) – це така відносна величина, яка характеризує виконання плану за певний період та визначається відношенням величини показника на фактичну дату (Y_1) до величини показника, встановленої на плановий період ($Y_{пл}$) (формула Б.2):

$$Y_{в.пл} = \frac{Y_1}{Y_{пл}}. \quad (Б.2)$$

Відносна величина динаміки (Y_d) – це відносна величина, яка показує відношення досягнутого рівня розвитку явища (Y_1) до рівня, який існував до того, або відносно еталона, норми, стандарту (Y_0). Характеризує розвиток явища в часі і просторі (формула Б.3):

$$y_d = \frac{Y_1}{Y_0}. \quad (\text{Б.3})$$

Між відносними величинами планового завдання, виконання плану і динаміки існує спів залежність (формула Б.4):

$$y_{\text{пл.з.}} \times y_{\text{в.пл.}} = y_d, \\ \frac{y_{\text{пл.}}}{y_0} \times \frac{Y_1}{Y_{\text{пл.}}} = \frac{Y_1}{Y_0}. \quad (\text{Б.4})$$

Відносна величина структури ($Y_{\text{стр.}}$) називають такі величини, які характеризують відношення частки f_i до цілого $\sum f_i$. Сума відносних величин структури дорівнює 1 або 100 %. Різницю між відповідними частками двох сукупностей називають процентним пунктом (формула Б.5):

$$y_{\text{стр.}} = \frac{f_i}{\sum f_i}. \quad (\text{Б.5})$$

Відносна величина координації ($Y_{\text{коор.}}$) характеризують співвідношення між складовими частинами цілого (f_i, f_j) (формула Б.6):

$$y_{\text{коор.}} = \frac{f_i}{f_j}; \quad (j \neq i). \quad (\text{Б.6})$$

Відносна величина порівняння – показує співвідношення одноіменних величин, що стосується різних об'єктів, різних територій, але за той же самий період.

Рядом динаміки називають ряд статистичних показників, що розташовані в хронологічній послідовності і характеризують зміну явища в часі.

Динамічний ряд складається з двох елементів:

статистичний показник (інша назва – рівень ряду) – характеризує величину фінансового явища, його розмір;

момент часу, ряд періодів – показник, який характеризує певний час, у який дійсний відповідний статистичний показник фінансового явища.

Для аналітичного аналізу та дослідження динаміки фінансового явища використовуються наступні показники:

абсолютний приріст (зменшення) – різниця між двома рівнями ряду динаміки. Він показує, наскільки даний рівень ряду перевищує рівень ряду, прийнятий за базу порівняння:

для ланцюгових показників (формула Б.7):

$$\Delta y = y_i - y_{i-1}, \quad (\text{Б.7})$$

для базисних показників (формула Б.8):

$$\Delta y = y_i - y_0, \quad (\text{Б.8})$$

де Δy – абсолютний приріст ряду;

y_i – рівень періоду, що порівнюється;

y_{i-1} – рівень попереднього періоду;

y_0 – рівень базисного періоду.

Темпи зростання або коефіцієнти (T_{zp} , K). Показує, у скільки разів збільшився або зменшився рівень ряду відносно базового (формула Б.9, Б.10):

$$\text{Для базового ряду: } T_{zp}, K = \frac{y_i}{y_0}. \quad (\text{Б.9})$$

$$\text{Для ланцюгового ряду: } T_{zp}, K = \frac{y_i}{y_{i-1}}, \quad (\text{Б.10})$$

де Δy – абсолютний приріст ряду;

y_i – рівень періоду, що порівнюється;

y_{i-1} – рівень попереднього періоду;

y_0 – рівень базисного періоду.

Добуток ланцюгових темпів зростання становить базовий темп зростання;

темпер приросту (T_{np}). Показує, наскільки рівень ряду більший від того, з яким порівнюємо. Темпер приросту обчислюється відношенням абсолютного приросту до базисного рівня (формула Б.11):

$$T_{np} = \frac{\Delta y}{y_1} = T_{zp} - 1 (\text{або } 100\%), \quad (\text{Б.11})$$

абсолютне значення одного відсотка дорівнює відношенню абсолютного приросту (Δy) до темпу приросту за той же самий період (T_{nn}). Цей показник розраховується для ланцюгового ряду (формула Б.12). Іншим шляхом цей показник можна розрахувати як 0,01 (або 1 %) від базисного рівня.

$$1\% = \frac{\Delta y}{T_{nn}}, \quad (\text{Б.12})$$

пункти росту використовуються в тому випадку, коли проводиться порівняння досить віддалених у часі показників. Пункт росту (або пункт-процент) – це різниця базових темпів росту (або приросту) в процентах або коефіцієнтах двох суміжних періодів.

Для дослідження інтенсивності фінансового явища в курсовій роботі доцільно використовувати середні показники:

середній абсолютний приріст (середня швидкість росту) розраховується як середня арифметична з показників швидкості росту за певний період або за окремі проміжки часу (формула Б.13, Б.14):

для ланцюгового ряду:
$$\bar{\Delta} = \frac{\sum \Delta}{n}, \quad (\text{Б.13})$$

де $\bar{\Delta}$ – абсолютний приріст;

n – кількість ланцюгових темпів зростання.

для базисного ряду:
$$\bar{\Delta} = \frac{y_n - y_1}{n - 1}, \quad (\text{Б.14})$$

де n – кількість періодів.

Середній темп росту – узагальнююча характеристика індивідуальних темпів зростання в ряду динаміки. Для визначення середнього темпу зростання застосовується формула середньої геометричної (формула Б.15, Б.16):

$$\text{для ланцюгового ряду: } \overline{T}_{zp} = \sqrt[n]{T_1 \cdot T_2 \cdot T_3 \cdot T_4 \cdot \dots \cdot T_n}, \quad (\text{Б.15})$$

де n – кількість ланцюгових темпів зростання;

$$\text{для базисного ряду: } \overline{T}_{zp} = \sqrt[n-1]{\frac{y_n}{y_1}}, \quad (\text{Б.16})$$

де n – кількість періодів;

середньорічний темп приросту визначається на основі взаємозв'язку між темпами росту і приросту (формула Б.17):

$$\overline{T}_{np} = \overline{T}_{zp} - 1 \quad (\text{або } 100 \%) \quad (\text{Б.17})$$

коефіцієнт випередження – це показник інтенсивності зміни одного ряду динаміки порівняно з іншим за однакові проміжки часу (формула Б.18):

$$k_k = \frac{k'}{k''}, \quad (\text{Б.18})$$

де k' – темп зростання першого ряду;

k'' – темп зростання другого ряду, обчислені на базовій основі.

Якісні показники дослідження фінансового явища

Дослідження доходів державного бюджету здійснюється за показниками Додатку Б (базою порівняння є загальна сума доходів та ВВП) на основі аналізу наступних характеристик:

загальна сума доходів державного бюджету;

структура доходів державного бюджету за складовими: офіційні трансферти, кошти, що передаються до державного бюджету з місцевих бюджетів, податкові надходження, неподаткові надходження, доходи від операцій з капіталом, офіційні трансферти, цільові фонди;

структура доходів державного бюджету у розрізі загального та спеціального фонду;

структура фінансування державного бюджету за складовими: фінансування за борговими операціями, надходження від приватизації державного майна, фінансування за активними операціями;

структура фінансування державного бюджету у розрізі загального та спеціального фонду;

структура фінансування державного бюджету у розрізі внутрішніх та зовнішніх джерел;

повернення кредитів до державного бюджету;

складання агрегованих статей державного бюджету України (табл. В.1).

Таблиця В.1

Агреговані статті державного бюджету

Надходження	Витрати
(А) Поточні доходи	(D) Поточні витрати
(В) Доходи від капіталу	(Е) Капітальні витрати
(С) Гранти	(F) Чисте кредитування
(G) Фінансування: внутрішнє, зовнішнє	
$A + B + C + G - D + E + F$	

Загальне сальдо (b), або дефіцит (профіцит) бюджету, визначається як різниця між сукупними доходами та Грантами і загальною сумою витрат та чистим кредитуванням (формула В.1):

$$b = A + B + C - D + E + F, \quad (\text{В.1})$$

- де А – поточні доходи держави;
 В – доходи від капіталу держави;
 С – гранти держави;
 D – поточні витрати держави;
 Е – капітальні витрати держави;
 F – чисте кредитування держави.

Оскільки податки та інші види доходів держави "поглинають" купівельну спроможність приватного (недержавного) сектора, а державні витрати збільшують сукупний попит, то загальний бюджетний дефіцит може вказувати на фіскальну експансію, а додатне сальдо, навпаки, може свідчити про фіскальне стиснення.

Розрахунок показника заощадження (S) держави (формула В.2). Високий рівень державних заощаджень можна інтерпретувати як позитивне явище, яке сприяє економічному розвитку, бо вони є одним із джерел фінансування державних капітальних витрат.

$$S = A - D, \quad (\text{В.2})$$

- де А – поточні доходи держави;
 D – поточні витрати держави.

Дослідження видатків державного бюджету здійснюється за показниками Додатку Б (базою порівняння є загальна сума доходів та ВВП) на основі аналізу таких характеристик:

- загальна сума видатків державного бюджету;
- структура та виконання видатків державного бюджету за економічною класифікацією;
- структура та виконання державного бюджету за функціональною класифікацією;
- надання кредитів з державного бюджету;
- витрати на погашення та обслуговування державного боргу;
- структура трансфертів місцевим бюджетам.

Додатково розраховуються такі показники:

індекс змінного складу. Відображає зміни бюджетних витрат на душу населення у звітному році в порівнянні з базовим (формула В.3):

$$I_{\omega} = \frac{\sum W_1 \times N_1}{N_1} : \frac{\sum W_0 \times N_0}{N_0}, \quad (\text{В.3})$$

де W_0, W_1 – бюджетні витрати на душу населення відповідно у базовому та звітному періодах;

N_0, N_1 – середня чисельність населення або контингенту відповідно у базовому та звітному періодах.

Витрати на душу населення (формула В.4):

$$W = \frac{Q}{N}, \quad (\text{В.4})$$

де Q – загальний обсяг витрат;

N – середня чисельність населення або контингенту відповідно до базового та звітного періодів.

Індекс постійного (фіксованого) складу. Відображає вплив змін у бюджетних витратах на душу певних категорій (груп) населення (контингенту) на середні витрати з бюджету на душу населення (контингенту) при умові, що чисельність приймається на рівні звітного періоду (формула В.5):

$$I_{\omega} = \frac{\sum W_1 \times N_1}{W_0 \times N_1}, \quad (\text{В.5})$$

де W_0, W_1 – бюджетні витрати на душу населення відповідно до базового та звітного періодів;

N_1 – середня чисельність населення або контингенту відповідно до базового та звітного періодів.

Індекс структурних зрушень. Відображає вплив у зміні чисельності окремих груп (категорій) населення чи бюджетного контингенту на середні бюджетні витрати на душу населення при умові, що розмір витрат з бюджету на душу населення приймається на рівні базового періоду (формула В.6):

$$I_N = \frac{\sum W_0 \times N_1}{\sum W_0 \times N_0} \cdot \frac{\sum N_1}{\sum N_0}, \quad (\text{В.6})$$

де W_0, W_1 – бюджетні витрати на душу населення відповідно до базового та звітного періодів;

N_0, N_1 – середня чисельність населення або контингенту відповідно до базового та звітного періодів.

Дослідження виконання місцевих бюджетів за доходами здійснюється за показниками Додатку Б на основі аналізу наступних характеристик:

загальний обсяг доходів місцевих бюджетів;

загальний обсяг доходів місцевих бюджетів та їх співвідношення з обсягом державного бюджету та ВВП України;

обсяг та структура доходів, що закріплюються за місцевими бюджетами та враховуються при визначенні обсягів міжбюджетних трансфертів;

обсяг та структура власних доходів місцевих бюджетів, які не враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів;

обсяг та структура міжбюджетних трансфертів, що безповоротно передаються з одного бюджету до іншого;

обсяг та структура закріплених доходів місцевих бюджетів;

обсяг та структура власних доходів місцевих бюджетів;

обсяг та структура трансфертів, що передаються з державного до місцевих бюджетів;

обсяг та структура податкових доходів місцевих бюджетів;

обсяг та структура неподаткових доходів місцевих бюджетів;

обсяг та структура доходів від операцій з капіталом місцевих бюджетів;

обсяг та структура випусків облігацій внутрішньої місцевої позики;

обсяг та структура нетрадиційних доходів органів місцевого самоврядування.

Індекс податкоспроможності адміністративно-територіальних одиниць.

Бюджетний дефіцит без урахування у складі доходів трансфертів (дотацій, субсидій, грантів тощо) (формула В.7):

$$S_B = (Rev - Tr) - Exp, \quad (B.7)$$

де Rev – бюджетні доходи;

Tr – трансферти, отримані бюджетом;

Exp – бюджетні видатки.

Дослідження виконання місцевих бюджетів за видатками здійснюється за показниками Додатку Б (база порівняння слугує загальна сума видатків, державні видатки, ВВП) на основі аналізу таких характеристик:

- обсяг видатків з урахуванням коштів, які передаються з місцевих бюджетів до державного бюджету;
- обсяг видатків без урахування коштів, які передаються з місцевих бюджетів до державного бюджету;
- перерозподіл ВВП через видатки місцевих бюджетів;
- структура видатків у розрізі загального та спеціального фонду;
- структура видатків за функціональною класифікацією;
- структура видатків загального фонду у розрізі функціональної класифікації;
- структура видатків загального фонду у розрізі економічної класифікації;
- структура видатків спеціального фонду;
- обсяги фінансування капітальних видатків місцевих бюджетів;
- структура трансфертів перерахованих до державного бюджету.

Дослідження фінансової автономії місцевих бюджетів здійснюється на основі Додатку В за такими показниками:

рівень незалежності доходної бази місцевих органів влади від доходної бази центральних органів влади ($\Pi_{p.авт.}$), який визначає частку власних доходів у загальному обсязі доходної бази (формула В.8):

$$\Pi_{p.авт.} = \frac{ДВ}{Д}, \quad (В.8)$$

де ДВ – доходи власні;
Д – загальний обсяг доходів.

Рівень самостійності місцевих бюджетів з урахуванням переданих доходів, який визначає частку власних та закріплених доходів у доходних базах місцевого бюджету (формула В.9):

$$\Pi_{сам.д.} = \frac{ДВ + ДЗ}{Д}, \quad (В.9)$$

де ДВ – власні доходи;
ДЗ – закріплені доходи;
Д – загальний обсяг доходів.

Рівень податкової ініціативи місцевих органів влади або показник питомої ваги доходів місцевих бюджетів від надходжень місцевих податків і зборів (формула В.10):

$$P_{н.ін.} = \frac{МПЗ}{Д}, \quad (В.10)$$

де МПЗС – місцеві податки та збори;
Д – загальний обсяг доходів.

Питома вага незв'язаних субсидій у доходах місцевих бюджетів (формула В.11):

$$P_{зал.} = \frac{T_d}{Д}, \quad (В.11)$$

де T_d – трансферти, надходження у вигляді дотації.
Д – загальний обсяг доходів.

Показник фінансової залежності місцевих органів від центральної влади (формули В.12, В.13):

$$P_{ф.зал.} = \frac{T_c}{Д}, \quad (В.12)$$

де T_c – трансферти, надходження у вигляді субвенції;
Д – загальний обсяг доходів.

$$P_{ф.зал.} = \frac{T}{Д}, \quad (В.13)$$

де Т – загальна сума трансфертних надходжень;
Д – загальний обсяг доходів.

Рівень залежності доходів місцевих бюджетів від окремих дохідних джерел (формула В.14):

$$P_{зал.} = \frac{ДО}{Д}, \quad (В.14)$$

де Т – ДО-доходи від окремого джерела;
Д – загальний обсяг доходів.

Рівень податкової автономії, який характеризує частку податків, на обсяг яких місцеві органи влади можуть самостійно впливати, в податкових надходженнях (формула В.15):

$$P_{p.авт.} = \frac{МПЗД}{ПД}, \quad (В.15)$$

де МПЗС – місцеві податки та збори, за якими місцева влада самостійно встановлює ставки та надає пільги;

ПД – податкові надходження.

Рівень фінансової самостійності – відображає перевищення власних доходів над закріпленими і характеризує реальний рівень самостійності бюджету (формули В.16, В.17). Зростання цього коефіцієнту свідчить про розширення фінансової автономії місцевих бюджетів:

$$P_{ф.с.} = \frac{ДВ}{ДЗ}, \quad (В.16)$$

де ДВ – власні доходи;

ДЗ – закріплені доходи.

$$P_{ф.с.} = \frac{ДК1}{ДК2}, \quad (В.17)$$

де ДК1 – доходи кошика 1;

ДК2 – доходи кошика 2.

Показник фінансової залежності – відображає перевищення закріплених доходів над власними (формули В.18, В.19):

$$P_{зал.} = \frac{ДЗ}{ДВ}, \quad (В.18)$$

де ДВ – власні доходи;

ДЗ – закріплені доходи.

$$P_{зал.} = \frac{ДК2}{ДК1}, \quad (B.19)$$

де ДК1 – доходи кошика 1;
ДК2 – доходи кошика 2;

Показник фінансової самодостатності (формула В.20):

$$P_{самодостат.} = \frac{ПД}{Д}, \quad (B.20)$$

де ПД – податкові надходження місцевих органів влади;
Д – загальні доходи місцевих органів влади.

Показник стійкості доходної бази – показник, який характеризує частку податкових та неподаткових надходжень у загальному обсязі доходів місцевих бюджетів (формула В.21):

$$P_{ст.д.} = \frac{ПД + НД}{Д}, \quad (B.21)$$

де ПД – податкові надходження місцевих органів влади;
Д – загальні доходи місцевих органів влади;
НД – неподаткові надходження місцевих органів влади.

Показник якості структури доходів місцевого самоврядування (формула В.22):

$$P_{як.д.} = \frac{ПД}{НД}, \quad (B.22)$$

де ПД – податкові надходження місцевих органів влади;
НД – неподаткові надходження місцевих органів влади;

Показник стабільності доходної частини місцевого бюджету (формула В.23):

$$P_{стаб.д.} = \frac{ПД}{Т}, \quad (B.23)$$

де Т – загальна сума трансфертних надходжень;
 ПД – податкові надходження місцевих органів влади.

Рівень незалежності місцевих органів від державної фінансової допомоги і достатності власних джерел для фінансування своїх видаткових повноважень. Зниження показника свідчить про зменшення рівня фінансової автономії (формула В.24):

$$P_{\text{реал.авт.}} = \frac{ДВ}{Т}, \quad (\text{В.24})$$

де Т – загальна сума трансфертних надходжень;
 ДВ – власні доходи.

Коефіцієнт податкоспроможності адміністративно-територіальної одиниці (формула В.25):

$$K_n = \frac{П_T}{П_C}, \quad (\text{В.25})$$

де П_т – податкоспроможність окремої території;
 П_с – середня податкоспроможність у межах країни.

Дослідження розвитку фінансової науки здійснюється за показниками Додатку Б на основі аналізу таких характеристик:

кількість вищих навчальних закладів (ВНЗ) з напряму підготовки "фінанси і кредит" за адміністративно-територіальним поділом України у розрізі спеціальності за напрямом підготовки "фінанси і кредит" і вартістю навчання;

кількість вищих навчальних закладів з профілю фінансів за кількістю студентів у закладах з урахуванням рівня акредитації ВНЗ;

стан прийняття та випуску студентів ВНЗ за напрямом "фінанси і кредит" з урахуванням рівня акредитації ВНЗ;

кількість аспірантів та докторантів у ВНЗ;

структура фінансування науки з фінансів за складовими: фінансування з державного бюджету, кошти місцевих бюджетів, кошти фондів спеціального призначення, власні кошти, кошти вітчизняних замовників, кошти іноземних замовників, інші джерела;

фінансування наукових та науково-технічних робіт за регіонами України;

фінансування наукових та науково-технічних робіт за галузями наук;

витрати домогосподарств на вищу освіту дітей;

кількість виконаних наукових та науково-технічних робіт за напрямками наукової роботи;

кількість виконаних наукових та науково-технічних робіт за регіонами;

кількість виконаних наукових та науково-технічних робіт за галузями наук;

кількість виконаних наукових та науково-технічних робіт за секторами діяльності;

кількість друкованих робіт за регіонами;

кількість друкованих робіт за галузями наук;

кількість друкованих робіт за секторами діяльності.

Дослідження стану фінансових ресурсів державних фінансово-кредитних інституцій здійснюється за показниками Додатку Б на основі аналізу таких характеристик:

загальний обсяг фінансових ресурсів державних фінансово-кредитних інституцій;

обсяг та структура активів НБУ;

обсяг та структура зобов'язань НБУ;

обсяг та структура власного капіталу НБУ;

обсяг та структура чистого доходу НБУ;

обсяг та структура річного прибутку НБУ та його питома вага у ВВП;

обсяг та структура власного капіталу ПАТ "Державний ощадний банк України";

обсяг та структура кредитного портфелю ПАТ "Ощадбанк України";

обсяг та структура залучених коштів клієнтів ПАТ "Ощадбанк України";
 обсяг та структура інших залучень (ПАТ "Ощадбанк України");
 обсяг та структура власного ПАТ "Укрексімбанк";
 обсяг та структура кредитного портфелю ПАТ "Укрексімбанк";
 обсяг та структура залучених коштів клієнтів ПАТ "Укрексімбанк";
 структура інших залучень ПАТ "Укрексімбанк".

Дослідження ефективності монетарної політики держави здійснюється за показниками Додатку Б на основі аналізу таких характеристик:

загальна грошова маса за грошовими агрегатами;
 обсяг емісії грошей;
 питома вага готівки в обігу в загальному обсязі грошової маси;
 інвестиційна активність у державі (обсяг реальних кредитів, наданих банками суб'єктам господарювання);
 відсоткова ставка;
 ставка рефінансування НБУ на кінець періоду;
 індекс споживчих цін;
 грошова база (формула В.26):

$$\Gamma_{\delta} = \Gamma_{\text{вип}} + \Gamma_{\text{рез}}, \quad (\text{В.26})$$

де $\Gamma_{\text{вип}}$ – сума готівки, випущеної центральним банком і не поверненої в його фонди;

$\Gamma_{\text{рез}}$ – сума грошових коштів (резервів), які перебувають на кореспондентських рахунках банків у центральному банку;

грошовий мультиплікатор (формула В.27):

$$mm = \frac{M_2}{\Gamma_{\delta}}, \quad (\text{В.27})$$

де M_2 – грошова маса в обороті (грошовий агрегат M_2);

Γ_{δ} – грошова база (готівка в обороті);

кількість оборотів грошей в обігу (формула В.28):

$$V = \frac{ВВП}{M}, \quad (В.28)$$

де ВВП – валовий внутрішній продукт в поточних цінах;
M – середня величина грошової маси;

показник фактичного стану монетаризації економіки (формула В.29):

$$K_M = \frac{M_3}{ВВП_{ном}}, \quad (В.29)$$

де M_3 – середня маса грошей, що перебуває в обороті за даний період;

$ВВП_{ном}$ – номінальний валовий внутрішній продукт;

рівень доларизації грошового обігу (формула В.30):

$$K_d = \frac{B_k}{M_3}, \quad (В.30)$$

де B_k – валютні кошти, грн;

M_3 – середня маса грошей, що перебуває в обороті за даний період, грн;

індекс купівельної спроможності грошової одиниці (формула В.31):

$$I_{rs} = \frac{1}{I_p}, \quad (В.31)$$

де I_p – індекс цін;

частка готівки в грошовій масі (частка готівки більше 40 % від грошової маси є негативним явищем);

зміна швидкості обороту готівки (формула В.32):

$$\Delta n_{(n(z))} = (n_1 - n_0) \times d_1, \quad (\text{В.32})$$

де n – швидкість обороту готівки відповідно у базовому і звітному періодах;

d_1 – частка готівки в загальному обсязі грошової у звітному періоді;

зміна частки готівки в загальному обсязі грошової маси (формула В.33):

$$\Delta n_d = (d_1 - d_0) \times n_0, \quad (\text{В.33})$$

де n – швидкість обороту готівки відповідно до базового і звітного періодів;

d – частка готівки в загальному обсязі грошової маси відповідно до базового і звітного періодів;

обмінний курс гривні до долара США (середній за період);

рівень реальних кредитів, наданих суб'єктам господарювання;

рівень реальної ставки за кредитами в національній валюті;

середньозважена ставка за всіма операціями рефінансування;

розмір диференційованих норм обов'язкових резервних вимог для банків (максимальна і мінімальна норма резервування);

обсяг кредитів, наданих Національним банком України для підтримання ліквідності банків України;

структура банківського кредитування за секторами економіки;

структура банківського кредитування за суб'єктами господарювання.

Дослідження збалансованості консолідованого і державного бюджету (бюджетне сальдо) за показниками Додатку Б на основі аналізу таких характеристик:

фактичний бюджетний дефіцит за борговою концепцією (формула В.34):

$$D = I - B, \quad (\text{В.34})$$

де B – видатки бюджету;
 I – доходи бюджету;

технічний бюджетний дефіцит (формула В.35):

$$D = B_{cc} + K - I - Gr \text{ або} \quad (\text{В.35})$$

$$D = B_{cc} - R_{ep} - I - Gr ,$$

де B_{cc} – поточні та капітальні видатки бюджету;
 K – кредитування із бюджету;
 R_{ep} – надходження до бюджету в якості погашення запозичень;
 I – доходи бюджету;
 Gr – надходження до бюджету у вигляді грантів;

циклічний дефіцит – перевищення фактичного дефіциту над структурним, що автоматично обмежує глибину економічного спаду (формула В.36):

$$D_c^b = D^b - D_p^b, \quad (\text{В.36})$$

де D_c^b – циклічний дефіцит;
 D^b – фактичний дефіцит;
 D_p^b – структурний дефіцит;

структурний дефіцит визначається як бюджетний дефіцит при діючих податкових ставках та потенційному рівні ВВП (формула В.37):

$$D_p^b = Y_p \times t - G, \quad (\text{В.37})$$

де Y_p – потенційний ВВП;

t – агрегована податкова ставка;

$Y_p \times t$ – надходження до бюджету при повній зайнятості;

абсолютне значення бюджетного дефіциту держави (розмір потреб у запозиченнях) (формула В.38):

$$D = R_{ep} - R_{epd} + Lik, \quad (\text{В.38})$$

де R_{ep} – надходження до бюджету в якості погашення запозичень;

R_{epd} – погашення боргу;

Lik – чисте зменшення ліквідних активів держави;

бюджетний дефіцит без урахування приватизаційних (якщо вони обліковуються у складі бюджетних доходів) та інших надходжень разового характеру, пов'язаних із втратою урядом активів. Показує, у який спосіб звичайні, постійні доходи бюджету здатні покрити заплановані в бюджеті видатки (формула В.39):

$$D = (I - P) - B \quad \text{або} \\ D = R_{ep} - R_{epd} + Lik + P, \quad (\text{В.39})$$

де B – видатки бюджету;

I – доходи бюджету;

P – приватизаційні надходження;

R_{ep} – надходження до бюджету в якості погашення запозичень;

R_{epd} – погашення основної суми боргу;

Lik – чисте зменшення ліквідних активів держави;

P – приватизаційні надходження;

бюджетний дефіцит за борговою концепцією (формула В.40):

$$D = I - (B + R_{epd}), \quad (\text{В.40})$$

де B – видатки бюджету;

I – доходи бюджету.

R_{epd} – погашення основної суми боргу;

первинний бюджетний дефіцит (дефіцит, зменшений на суму процентних платежів за державним боргом) (формула В.41):

$$D = B_{cc} + K - I - Gr - R_{per}, \quad (\text{В.41})$$

де B_{cc} – поточні та капітальні видатки бюджету;
 K – кредитування із бюджету;
 I – доходи бюджету;
 Gr – надходження до бюджету у вигляді грантів.
 R_{per} – процентні платежі з обслуговування боргу;

фінансування дефіциту державного бюджету обчислюється за формулою В.42:

$$DB = MB + D + q D^*, \quad (\text{В.42})$$

де DB – показник дефіциту бюджету;
 MB – грошова база;
 D – внутрішній борг;
 D^* – зовнішній борг в іноземній валюті;
 q – валютний курс;

рівень перерозподілу ВВП через зведений бюджет (без урахування доходів Пенсійного фонду) (формула В.43):

$$D_R = \frac{D}{ВВП} \times 100 \%, \quad (\text{В.43})$$

де D – загальний обсяг доходів державного бюджету;
відношення дефіциту, профіциту державного бюджету до ВВП;
покриття дефіциту зведеного бюджету за рахунок зовнішніх заощаджень;
відношення дефіциту, профіциту торговельного балансу до загального обсягу зовнішньої торгівлі;
обсяг трансфертів з державного бюджету до ВВП;
бюджетний дефіцит відносно дохідної частини державного бюджету;

бюджетний дефіцит відносно видаткової частини державного бюджету;

дефіцит сектору державного управління (охоплює бюджетні та позабюджетні фонди, рахунки центрального уряду і місцевих органів влади);

дефіцит сектору державного управління з урахуванням сальдо за операціями центрального банку;

порівняння державного дефіциту України із рівнем дефіциту інших держав.

Дослідження державного боргу та державного кредиту за показниками Додатку Б на основі аналізу таких характеристик:

рівень валового державного боргу;

борг за компонентними складовими: державний та гарантований борг; зовнішній та внутрішній борг;

відношення державного та гарантованого боргу до ВВП;

видатки на обслуговування державного боргу;

рівень короткострокового, середньострокового та довгострокового зовнішнього боргу;

структура державного боргу в розрізі валют погашення;

структура державного боргу за строками погашення;

структура державного боргу в розрізі відсоткових ставок;

структура повернення зовнішнього державного боргу;

відношення загального обсягу державного боргу до ВВП;

відношення загального обсягу зовнішнього боргу до ВВП;

рівень зовнішньої заборгованості на одну особу;

відношення державного зовнішнього боргу до річного експорту товарів і послуг;

відношення відсоткових платежів з обслуговування зовнішнього боргу до річного експорту товарів і послуг;

відношення обсягу сукупних платежів з обслуговування зовнішнього боргу до доходу державного бюджету;

відношення обсягу внутрішнього боргу до ВВП;

відношення обсягу сукупних платежів з обслуговування внутрішнього боргу до доходів державного бюджету;

відношення заборгованості уряду за державними цінними паперами до ВВП;

зовнішні зобов'язання секторів загального державного управління та органів грошово-кредитного регулювання;

обсяг зовнішнього боргу банківського сектору;

зовнішній борг інших секторів економіки;

міжфірмовий борг підприємств;

надання кредитів із державного бюджету;

повернення кредитів до державного бюджету;

порівняння стану державного боргу України та окремих держав.

Дослідження державних запозичень за показниками Додатку Б на основі аналізу таких характеристик:

загальний обсяг державних запозичень та за складовими: зовнішні та внутрішні запозичення;

обсяг місцевого запозичення та місцевих гарантій;

обсяг державних запозичень за структурою: облігаційні (ОВДП, ОЗДП) та необлігаційні (кредити Міжнародних фінансових організацій, урядів іноземних держав, іноземних банків);

зміна планових показників обсягів запозичень;

руху коштів від державних запозичень та напрямів їх використання;

обсяг розміщення державних цінних паперів: кількість розміщених цінних паперів, кількість проведених аукціонів, доходність ОВДП;

структура розміщення ОВДП за типом боргового зобов'язання;

розміщення ОВДП за типом кредитора;

обсяг та структура наданих державних гарантій;

обсяг виплат за ОВДП;

обсяг розміщення казначейських зобов'язань;

стан реалізації проектів МБРР;

стан реалізації інвестиційних проектів ЄБРР;

порівняльна характеристика фінансових умов зовнішніх запозичень;

порівняльні дані темпів зростання ВВП та темпів зростання запозичень;

кредитні рейтинги боргових зобов'язань України.

Дослідження стану депозитних корпорацій здійснюється за показниками Додатку Б на основі аналізу таких характеристик:

- чисті зовнішні активи НБУ;
- вимоги до інших депозитних корпорацій НБУ;
- чисті вимоги до центральних органів державного управління НБУ;
- вимоги до центральних органів державного управління НБУ;
- вимоги до інших резидентів НБУ;
- вимоги до інших фінансових корпорацій НБУ;
- вимоги до інших нефінансових корпорацій НБУ;
- вимоги до інших секторів економіки НБУ;
- грошова база (резервні кошти) НБУ;
- зобов'язання перед іншими депозитними корпораціями, що не включаються в грошову базу НБУ;
- депозити, що не включаються в грошову базу НБУ;
- цінні папери, крім акцій, що не включаються в грошову базу НБУ;
- фінансові операції депозитних корпорацій та НБУ: фінансові активи, пасиви, чисте кредитування/запозичення;
 - кредити, надані депозитними корпораціями (крім Національного банку України) не фінансовим корпораціям, за організаційно-правовими формами господарювання та валютами;
 - депозити, залучені депозитними корпораціями (крім Національного банку України) у нефінансових корпорацій, за організаційно-правовими формами господарювання та валютами;
 - депозити, залучені депозитними корпораціями (крім Національного банку України):
 - резидентів (крім депозитних корпорацій): у розрізі секторів економіки, розрізі видів валют і строків погашення;
 - інших фінансових корпорацій: у розрізі строків погашення, у розрізі валют, у розрізі типів депозитів і видів валют;
 - нефінансових корпорацій: у розрізі строків погашення, у розрізі валют, у розрізі типів депозитів і видів валют, за видами економічної діяльності, видами валют і строками погашення;
 - домашніх господарств; у розрізі видів валют і строків погашення, у розрізі валют;
 - інших депозитних корпорацій: у розрізі видів валют і строків погашення; в іноземній валюті у розрізі валют і строків погашення;

нерезидентів: у розрізі видів валют і строків погашення, в іноземній валюті, у розрізі валют і строків погашення;

чисті зовнішні активи;

вимоги до Національного банку України;

чисті вимоги до центральних органів державного управління;

вимоги до інших резидентів;

зобов'язання перед Національним банком України;

переказні депозити, що включаються в грошовий агрегат МЗ;

депозити, що не включаються в грошовий агрегат МЗ;

кредити, надані депозитними корпораціями (крім Національного банку України):

резидентам (крім депозитних корпорацій): у розрізі секторів економіки, у розрізі видів валют і строків погашення;

іншим фінансовим корпораціям: у розрізі строків погашення, у розрізі валют;

сектору загального державного управління, у розрізі видів валют;

нефінансовим корпораціям: у розрізі строків погашення, у розрізі валют; за видами економічної діяльності, видами валют і строками погашення;

домашнім господарствам: за цільовим спрямуванням і строками погашення у розрізі валют;

іншим депозитним корпораціям у розрізі видів валют і строків погашення;

нерезидентам: у розрізі видів валют і строків погашення, географічний розподіл кредитів, наданих нерезидентам.

Дослідження фінансів домогосподарств здійснюється за показниками Додатку Б на основі аналізу таких характеристик:

ВВП на душу населення;

соціальні витрати на душу населення;

рівень споживання на душу населення;

рівень безробіття;

оплати праці;

часткам неоплаченого боргу з заробітної плати населенню.

Коефіцієнт економічного навантаження (формула В.44):

$$K_{EH} = \frac{S_H}{S_A}, \quad (\text{В.44})$$

де S_H , – чисельність економічно неактивного населення;
 S_A – чисельність економічно активного населення.

Рівень економічної активності (формула В.45):

$$K_{EA} = \frac{S_A}{S_{16-54(59)}}, \quad (\text{В.45})$$

де $S_{16-54(59)}$ – кількість населення працездатного віку.

Рівень загальної зайнятості (формула В.46):

$$K_3 = \frac{S_3}{S}, \quad (\text{В.46})$$

де S – загальна численність населення;
 S_3 – чисельність зайнятості населення.

Рівень безробіття економічно активного населення (формула В.47):

$$K_B = \frac{S_B}{S_{EA}}, \quad (\text{В.47})$$

де S_B – число безробітних;
 S_{EA} – число економічно активного населення.

Індекс номінальної заробітної плати розраховується (формула В.48):

$$I_{t/0}^{H3П} = \frac{H3П_t}{H3П_0}, \quad (\text{В.48})$$

де $H3П$ – величина номінальної заробітної плати за поточний (t) і базисний (0) період.

Грошові витрати домогосподарств за регіонами;
 грошові витрати домогосподарств за економічними районами;
 структура грошових витрат домогосподарств за економічними районами;
 структура сукупних витрат домогосподарств;
 структура сукупних витрат міських та сільських домогосподарств;
 сукупні витрати домогосподарств залежно від розміру середньодушових еквівалентних загальних доходів;
 сукупні витрати домогосподарств за економічними районами;
 структура сукупних витрат домогосподарств за економічними районами;
 структура сукупних ресурсів домогосподарств;
 структура сукупних ресурсів міських та сільських домогосподарств;
 структура грошових доходів і сукупних ресурсів домогосподарств;
 грошові доходи і сукупні ресурси домогосподарств залежно від розміру середньодушових еквівалентних загальних доходів;
 грошові доходи домогосподарств залежно від розміру середньодушових еквівалентних грошових доходів;
 грошові доходи і сукупні ресурси домогосподарств за регіонами;
 структура грошових доходів домогосподарств за регіонами;
 структура сукупних ресурсів домогосподарств за регіонами;
 грошові доходи і сукупні ресурси домогосподарств за економічними районами;
 структура грошових доходів домогосподарств за економічними районами;
 структура сукупних ресурсів домогосподарств за економічними районами;
 структура депозитів домогосподарств.

Дослідження податкової політики здійснюється за показниками Додатку Б на основі аналізу таких характеристик:

податковий тягар (рівень оподаткування), який відображає ту частину виробленого суспільством продукту, яка перерозподіляється через бюджетні механізми (формула В.49):

$$T^* = \frac{T}{Y} \times 100 \% \quad (\text{В.49})$$

де T^* – податковий тягар;

T – сума нарахованих податків за звітний період;

Y – обсяг реалізованої продукції.

Загальний коефіцієнт податкового навантаження (формула В.50):

$$E_{nn} = \frac{\Pi + СВ}{ВВП}, \quad (\text{В.50})$$

де Π – всі податкові платежі і збори, сплачені платниками податків;

$СВ$ – відрахування в державні цільові фонди, які мають цільове призначення;

$ВВП$ – визначається як податкова база.

Коефіцієнт еластичності податків (формула В.51) (податкову систему вважають еластичною, якщо коефіцієнт еластичності податків вищий від 1):

$$E = \frac{\Delta\Pi\Pi}{\Delta ВВП}, \quad (\text{В.51})$$

де $\Delta\Pi\Pi$ – відсоткова зміна податкових надходжень/доходів (за незмінної податкової системи);

$\Delta ВВП$ – відсоткова зміна бази оподаткування.

Критерій ефективності податкової політики (формула В.52):

$$\Delta\Pi\Pi \geq \Delta ВВП, \quad (\text{В.52})$$

де $\Delta\Pi\Pi$ – відсоткова зміна податкових надходжень/доходів (за незмінної податкової системи);

$\Delta ВВП$ – відсоткова зміна бази оподаткування.

Оптимальний рівень оподаткування (формула В.53):

$$PO_o = \frac{(ВЗБ - НН - ДК - ОТ + ЦФ) + (ВФСС - ПВ)}{ВВП - П}, \quad (\text{В.53})$$

де PO_o – оптимальний рівень оподаткування;

ВЗБ – видатки зведеного бюджету;
 НН – неподаткові надходження;
 ДК – доходи від операцій з капіталом;
 ОТ – офіційні трансфери;
 ЦФ – доходи цільових фондів;
 ВФСС – видатки фондів соціального страхування;
 ПВ – перевищення видатків над внесками до фондів соціального страхування;
 ВВП – валово-внутрішній продукт;
 П – обсяг пільг.

Податкове навантаження на населення (формула В.54) (відображає частину доходів населення, що перерозподіляється шляхом оподаткування):

$$ПН_n = \frac{ПП_n + 3ЦФ_n}{Д_n}, \quad (В.54)$$

де ПП_n – податкові платежі, яких сплачує населення;
 3ЦФ_n – платежі та збори, що утримуються із доходів населення у цільові фонди;
 Д_n – сукупні доходи населення.

Порівняння фактичного і оптимального рівня оподаткування;
 порівняння податкового навантаження в Україні та в світі;
 гранична сума для застосування податкової соціальної пільги;
 звичайна соціальна пільга (100 %);
 підвищена соціальна пільга (150 %);
 підвищена соціальна пільга (200 %);
 мінімальна заробітна плата;
 прожитковий мінімум для працездатних осіб;
 прожитковий мінімум в середньому на одну особу;
 прожитковий мінімум для дітей віком до 6 років;
 прожитковий мінімум для дітей віком від 6 до 18 років;
 прожитковий мінімум для осіб, які втратили працездатність;

частка податків і обов'язкових платежів у ВВП;
питома вага податкових надходжень державного бюджету у ВВП;
питома вага податкових надходжень у загальній сумі доходів державного бюджету;
питома вага непрямих податків у ВВП;
питома вага непрямих податків у загальній сумі доходів державного бюджету;
динаміка податкових платежів до державного бюджету;
структура податкових платежів до державного бюджету;
порівняльна характеристика податкових ставок в Україні та в світі.

Дослідження стану пенсійного забезпечення здійснюється за показниками Додатку Б на основі аналізу таких характеристик:

кількість населення;
кількість працюючого населення, у віці 15 – 70 років;
кількість пенсіонерів;
динаміка мінімального та середнього розміру пенсій за віком;
співвідношення темпів росту заробітних плат та пенсій;
розміри пенсій, які виплачуються із Пенсійного фонду України відповідно до Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування";
структура одержувачів пенсій за видами пенсій;
коефіцієнт заміщення заробітної плати (співвідношення розміру пенсії до розміру заробітної плати) за областями та галузями економіки;
коефіцієнт залежності (прогнозована кількість осіб у віці 65 років і вище у процентному відношенні до прогнозованої кількості осіб працездатного віку (15 – 64));
чисельність платників внесків до пенсійного фонду;
обсяг внесків та активів накопичувальної пенсійної системи залежно від обмеження віку учасників та розміру внеску;
загальний обсяг доходів Пенсійного фонду України (ПФУ);
власні надходження ПФУ;
кошти Державного бюджету України в ПФУ;
кошти фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування;

загальний обсяг видатків ПФУ;
видатки за рахунок власних надходжень;
видатки за рахунок коштів Державного бюджету;
розподіл недержавних пенсійних фондів за видами;
кількість недержавних пенсійних фондів (НПФ);
структура активів НПФ;
ТОП – 20 НПФ з найбільшою вартістю активів.

Дослідження галузі соціального страхування здійснюється за показниками Додатку Б на основі аналізу таких характеристик:

витрати коштів на фінансування програм соціального страхування та пенсійного забезпечення;
загальний рівень доходів Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності;
витрати на виплату грошової допомоги Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності;
середньомісячна допомога по безробіттю за регіонами України;
мінімальна допомога по безробіттю;
співвідношення мінімальної допомоги по безробіттю до прожиткового мінімуму;
доходи Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття;
видатки Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття;
розподіл страхових внесків на окремі види соціального страхування;
мінімальні соціальні гарантії, які забезпечуються за рахунок коштів Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності;
розмір щомісячних страхових виплат Фондом соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України;
витрати Фонду на окремі види медичної та соціальної реабілітації потерпілих на виробництві;
кількість випадків професійних захворювань на виробництві.

Дослідження стану кредитного ринку здійснюється за показниками Додатку Б на основі аналізу таких характеристик:

- кількість функціонуючих банків;
- вимоги банків за наданими кредитами;
- процентні ставки за кредитами банків у національній валюті;
- процентні ставки за кредитами банків в іноземній валюті;
- облікова ставка НБУ (на кінець періоду);
- офіційний курс національної грошової одиниці до іноземних валют, на кінець року;
- кількість кредитних установ у Державному реєстрі фінансових установ;
- загальний обсяг наданих кредитних ресурсів;
- середньозважена відсоткова ставка;
- кредити за секторами економіки
- процентні ставки рефінансування банків Національним банком України;
- процентні ставки на міжбанківському ринку;
- процентні ставки банків за строковими депозитами фізичних осіб;
- процентні ставки депозитних корпорацій за новими строковими депозитами у банківських металах;
- процентні ставки за новими кредитами та новими депозитами
- кількість зареєстрованих кредитних спілок;
- кількість членів кредитних спілок;
- загальні активи кредитних спілок;
- кредити, надані членам кредитних спілок;
- внески членів кредитних спілок на депозитні рахунки;
- капітал кредитних спілок;
- структура кредитного портфеля кредитних спілок;
- структура депозитного портфеля кредитних спілок;
- питома вага прострочених кредитів у кредитному портфелі кредитних спілок;
- кількість зареєстрованих інших кредитних установ;
- загальні активи інших кредитних установ;
- капітал інших кредитних установ;
- обсяг виданих кредитів іншими кредитними установами;
- кількість зареєстрованих юридичних осіб публічного права;

загальні активи юридичних осіб публічного права;
капітал юридичних осіб публічного права;
обсяг виданих кредитів юридичними особами публічного права.

Дослідження стану ринку цінних паперів здійснюється за показниками Додатку Б на основі аналізу таких характеристик:

обсягів торгів на ринку цінних паперів та ВВП;
структура операцій організаторів торгів за видами цінних паперів;
обсяг виконаних біржових контрактів за видами цінних паперів на організаторах торгівлі;
загальний обсяг операцій з цінними паперами;
обсяг виконаних біржових контрактів з цінними паперами на організаторах торгівлі частка операцій з цінними паперами, здійснених організаторами торгів, у загальному обсязі операцій на фондовому ринку;
структура операцій організаторів торгів за видами цінних паперів;
обсяг випуску акцій;
розподіл зареєстрованих випусків акцій емітентами за основними видами економічної діяльності;
обсяг торгів акціями на ринку цінних паперів;
частка обсягу торгів акціями на ринку цінних паперів;
капіталізація лістингових компаній фондового ринку;
обсяг та кількість випусків облігацій у структурному розрізі за емітентами;
розподіл зареєстрованих випусків облігацій підприємств за основними видами економічної діяльності емітентів;
кількість випусків облігацій підприємств, які допущено до торгів на фондових біржах;
обсяг торгів облігаціями підприємств на ринку цінних паперів;
частка обсягу торгів облігаціями підприємств на ринку цінних паперів;
обсяг торгів облігаціями місцевих позик на ринку цінних паперів;
частка обсягу торгів облігаціями місцевих позик на ринку цінних паперів;
кількість випусків державних облігацій, які допущено до торгів на фондових біржах;

- обсяг торгів державними облігаціями на ринку цінних паперів;
- частка обсягу торгів державними облігаціями України на ринку цінних паперів;
- обсяг торгів похідними (деривативами) на ринку цінних паперів;
- частка обсягу торгів похідними (деривативами) на ринку цінних паперів;
- обсяг зареєстрованих випусків цінних паперів інститутів спільного інвестування (ICI) ;
- обсяг зареєстрованих випусків інвестиційних сертифікатів пайових інвестиційних фондів;
- обсяг зареєстрованих випусків акцій корпоративних інвестиційних фондів;
- обсяг торгів цінними паперами ICI на ринку цінних паперів;
- частка обсягу торгів цінними паперами ICI на ринку цінних паперів;
- обсяг торгів іншими фінансовими інструментами на ринку цінних паперів;
- структура обсягів торгів іншими фінансовими інструментами на ринку цінних паперів;
- обсяг торгів на ринку цінних паперів за участю нерезидентів;
- частка обсягу торгів на біржовому ринку за участю нерезидентів;
- обсяг залучених інвестицій в економіку України через інструменти фондового ринку за участю нерезидентів;

Дослідження стану валютного ринку здійснюється за показниками Додатку Б на основі аналізу таких характеристик:

- попит та пропозиція іноземної валюти на готівковому ринку;
- офіційний обмінний курс гривні;
- середнє значення валютного курсу;
- міжнародні резерви НБУ;
- валютні інтервенції НБУ;
- кількість валютних угод;
- обсяг продажу валюти;
- грошова маса M_3 в іноземній валюті;
- питома вага грошової маси в іноземній валюті у M_3 ;
- обсяг операцій на міжбанківському валютному;

обсяг операцій на готівковому валютному ринку;
 обсяг валюти купленої банками в населення;
 обсяг валюти проданої банками населенню;
 сальдо купівлі-продажу валюти населенням;
 перевищення купівлі валюти над продажем;
 частка проданої валюти у загальному обсязі валютних операцій;
 загальний обсяг депозитів та рівень їх доларизації;
 загальний обсяг кредитів та рівень їх доларизації;
 рівень доларизації економіки за методикою МВФ (формула В.55):

$$D = \frac{Dep}{M_3}, \quad (B.55)$$

де Dep – обсяг депозитів в іноземній валюті;
 M_3 – грошова маса.

Дослідження стану ринку фінансових послуг здійснюється за показниками Додатку Б на основі аналізу таких характеристик:

загальний обсяг фінансових послуг;
 обсяг фінансових послуг за видами установ, які їх надають;
 кількість страхових компаній;
 кількість договорів страхування;
 валові страхові премії;
 валові страхові премії за видами страхування;
 валові страхові виплати;
 валові страхові виплати за видами страхування;
 чисті страхові премії;
 структура чистих страхових премій за видами страхування;
 чисті страхові виплати;
 структура чистих страхових виплат за видами страхування;
 рівень страхових виплат за видами страхування;
 обсяг коштів сплачених на перестраховування;
 виплати, компенсовані перестраховиками;
 обсяг сформованих страхових резервів;
 загальні активи страховиків;
 обсяг сплачених статутних капіталів;
 аналіз стану кредитних спілок, інших кредитних установ та НПФ;

обсяги за видами фінансових послуг, наданих фінансовими компаніями;
вартість договорів факторингу;
кількість договорів факторингу;
джерела фінансування укладених факторингових операцій;
розподіл укладених договорів факторингу за основними галузями;
обсяги фінансових послуг, наданих юридичними особами, які не є фінансовими установами;
розподіл вартості договорів фінансового лізингу за галузями;
кількість ломбардів;
сума наданих фінансових кредитів ломбардами під заставу;
сума погашених фінансових кредитів ломбардам;
власний капітал ломбардів;
вартість договорів фінансового лізингу та їх кількості, укладених юридичними особами та фінансовими компаніями.

Дослідження стану фінансів підприємств здійснюється за показниками Додатку Б на основі аналізу таких характеристик:

кількість підприємств за їх розмірами за регіонами;
фінансові результати підприємств до оподаткування за видами економічної діяльності;
фінансові результати до оподаткування за видами економічної діяльності з розподілом на великі, середні та малі підприємства;
фінансові результати до оподаткування за видами промислової діяльності з розподілом на великі, середні та малі підприємства;
чистий прибуток (збиток) підприємств за видами економічної діяльності;
чистий прибуток (збиток) підприємств за видами промислової діяльності;
рентабельність операційної діяльності підприємств за видами економічної діяльності;
рентабельність операційної діяльності підприємств за видами промислової діяльності;
структура балансу підприємств за видами економічної діяльності;
необоротні активи підприємств за видами економічної діяльності;

оборотні активи підприємств за видами економічної діяльності;
оборотні активи підприємств у запасах товарно-матеріальних цінностей за видами економічної діяльності;
власний капітал підприємств за видами економічної діяльності;
поточні зобов'язання підприємств за видами економічної діяльності;
обсяг капітальних інвестицій за видами економічної діяльності;
питома вага підприємств, що одержали збиток;
обсяги реалізованої продукції (товарів, послуг) за видами економічної діяльності.

Аналіз структури та динаміки джерел формування та напрямів використання фінансових ресурсів підприємства виконується за даними балансу підприємства [12]. При виконанні даного аналізу потрібно визначити:

які кошти (власні чи позикові) є основним джерелом формування фінансових ресурсів підприємства;

як змінюється частка власного капіталу в балансі за звітний період;
збільшення сприяє зростанню фінансової стійкості підприємства;
зменшення сприяє зниженню фінансової стійкості підприємства;

як змінилась частка позикових коштів у сукупних джерелах формування фінансових ресурсів, про що це свідчить: збільшилась, що може свідчити про підсилення фінансової нестійкості підприємства та підвищення ступеню його фінансового ризику;

зменшилась, що може свідчити про підвищення фінансової незалежності підприємства.

Про що може свідчити скорочення (зростання) величини резервів, фондів та нерозподіленого прибутку підприємства:

у цілому зростання резервів, фондів та нерозподіленого прибутку може свідчити про ефективну діяльність підприємства, і навпаки;

як за аналізований період змінилась структура власного капіталу підприємства, на які складові припадає найбільша питома вага;

які зобов'язання переважають у структурі позикового капіталу? Як змінились довгострокові зобов'язання за досліджуваний період?

Підвищився чи знизився ризик втрати фінансової стійкості підприємства – для цього проводиться аналіз структури фінансових зобов'язань підприємства:

переважання короткострокових джерел у структурі позикових коштів є негативним фактом, який характеризує погіршення структури балансу і підвищення ризику втрати фінансової стійкості;

переважання довгострокових джерел у структурі позикових коштів є позитивним фактом, який характеризує покращення структури балансу і зменшення ризику втрати фінансової стійкості;

які зобов'язання переважають у структурі кредиторської заборгованості на звітну дату балансу;

яких змін зазнали за аналізований період короткострокові зобов'язання перед бюджетом, перед постачальниками, по авансам?

які види короткострокової заборгованості в досліджуваному періоді характеризуються найбільшими темпами зростання:

негативним моментом є висока частка заборгованості перед бюджетом, оскільки затримка відповідних платежів викликає нарахування пені;

негативним моментом є висока частка (більш 60 %) заборгованості перед позабюджетним фондами [12].

При проведенні аналізу напрямків використання фінансових ресурсів підприємства потрібно визначити зміни в майні підприємства, зробити висновки про покращення або погіршення структури активів. При цьому потрібно звернути увагу на такі моменти:

як у цілому змінилась величина майна:

зменшення майна підприємства свідчить про скорочення підприємством господарського обігу, що може потягти за собою його неплатоспроможність та навпаки;

зростання майна підприємства може свідчити про розширення його виробничо-господарської діяльності, тобто про позитивні зміни балансу;

на які складові припадала найбільша питома вага в структурі сукупних активів;

якщо на оборотні активи, то це свідчить про формування достатньо мобільної структури активів, що сприяє прискоренню оборотності активів підприємства;

якою є частка необоротних активів в сукупних активах підприємства (відповідь на це питання характеризує "важку" або "легку" структуру активів підприємства):

якщо вона склала менше 40 %, то підприємство має "легку" структуру активів, що свідчить про мобільність майна підприємства;

якщо вона складає більше за 40 %, то підприємство має "важку" структуру активів, що свідчить про значні накладні витрати та підвищену чутливість до зміни доходу (виручки).

які зміни відбулися зі складовими необоротних активів:

зростання незавершеного будівництва може негативно вплинути на результати фінансово-господарської діяльності підприємства;

зростання довгострокових фінансових вкладень вказує на відволікання коштів з основної виробничої діяльності, а зменшення сприяє втягненню фінансових коштів в основну діяльність підприємства і покращенню його фінансового стану.

яких змін зазнала структура необоротних активів;

як змінилась величина оборотних активів підприємства за досліджуваний період;

які статті внесли найбільший внесок у формування оборотних активів: запаси, дебіторська заборгованість, короткострокові фінансові вкладення, грошові кошти? Про які проблеми може свідчити така структура оборотних активів;

структура з високою часткою заборгованості і низьким рівнем грошових коштів може свідчити про проблеми, пов'язані з оплатою послуг та продукції підприємства, а також про переважно негрошовий характер розрахунків, і навпаки, структура з низькою часткою заборгованості та високим рівнем грошових коштів може свідчити про позитивний стан розрахунків підприємства зі споживачами.

Як змінилась вартість запасів за аналізований період, чи є ця зміна позитивною і про що свідчить:

якщо вартість запасів збільшилась, а оборотність запасів зменшилась, це є негативним фактором;

яких змін за досліджуваний період зазнали обсяги дебіторської заборгованості:

зросли, що є негативною зміною і може бути викликано проблемами, пов'язаними з оплатою продукції (робіт, послуг) підприємства або активним наданням комерційного кредиту покупцям, тобто відволіканням частини поточних активів і іммобілізацією частини оборотних коштів з виробничого процесу;

знизились, що є позитивною зміною і може свідчити про покращення ситуації з оплатою продукції підприємства і про вибір оптимальної політики продаж.

підприємство протягом досліджуваного періоду мало активне чи пасивне сальдо заборгованості.

Виконання аналізу структури та динаміки джерел формування та напрямів використання фінансових ресурсів підприємства передбачає заповнення табл. В1, В.2 для кожного звітного періоду окремо [12].

Продовження додатка В

Закінчення табл. В.1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
4. Поточні зобов'язання	р. 620								
4.1. Короткострокові кредити	р. (500 + 510)								
4.2. Кредиторська заборгованість	р. (520 + ... + 610)								
5. Доходи майбутніх періодів	р. 630								
БАЛАНС	р. 640								

151

Продовження додатка В

Закінчення табл. В.2

153

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2.3. Поточні фінансові інвестиції	р. 220								
2.4. Грошові кошти	р. (230 + 240)								
2.5. Інші оборотні активи	р. 250								
3. Витрати майбутніх періодів	р. 270								
БАЛАНС	р. 280								

Примітка: * $10 = \frac{7}{\text{Зміна валюти балансу (підсумок ст. 7)}} \times 100 \%$;

** – крім рядків, які не входять до підсумку балансу (р.161, 162).

Дослідження стану ринку фінансових послуг здійснюється за показниками Додатку Б на основі аналізу таких характеристик:

- питома вага страхування у ВВП країни;
- загальна кількість страхових організацій;
- кількість страхових компаній зі страхування життя;
- кількість страхових компаній інших, ніж зі страхування життя;
- розмір премій по страхуванню життя;
- загальний розмір страхових премій;
- розмір страхової премії, що приходить на одного громадянина;
- обсяг страхових премій за видами страхування;
- обсяг статутних фондів страхових компаній;
- обсяг власного капіталу страхових компаній;
- обсяг сформованих страхових резервів;
- кількість зайнятих у сфері страхування;
- обсяг страхових платежів (валові, чисті, рівень платежів);
- обсяг страхових виплат (валові, чисті, рівень виплат);
- обсяг страхових виплат за видами страхування;
- рівень страхових виплат за видами страхування;
- співвідношення страхових платежів та ВВП;
- обсяг сформованих страхових резервів (резерви зі страхування життя, технічні резерви);
- обсяг добровільного майнового страхування;
- обсяг обов'язкового страхування;
- обсяг добровільного страхування відповідальності;
- обсяг добровільного особистого страхування;
- обсяг державного обов'язкового страхування;
- обсяг страхування життя;
- обсяг перестраховування за видами страхування;
- частки вихідного перестраховування у співвідношенні до валових страхових премій;
- обсяг загальних активів страховиків;
- структура активів, дозволених для представлення коштів страхових резервів.

Дослідження стану фінансів ЄС здійснюється за показниками Додатку Б на основі аналізу таких характеристик загалом по ЄС та у розрізі країн-членів ЄС:

- обсяги ВВП на душу населення;

обсяг доходів сектору державного управління відносно ВВП;
обсяг загальних державних видатків відносно ВВП;
загальний обсяг видатків на виробництво та імпорт відносно ВВП;
обсяг податків на доходи, майно, тощо відносно ВВП;
соціальні внески до бюджету сектору державного управління;
обсяг соціальної допомоги з державного бюджету;
валові нагромадження основного капіталу держави відносно ВВП;
дефіцит/профіцит сектору державного управління відносно ВВП;
валовий борг сектору державного управління відносно ВВП;
інвестиції в основний капітал державного сектору;
приток прямих інвестицій відносно ВВП;
чиста міжнародна інвестиційна позиція відносно ВВП;
обсяг зобов'язань фінансового сектору;
державне структурне фінансове сальдо.

Дослідження стану державного фінансового моніторингу здійснюється за показниками Додатку Б на основі аналізу таких характеристик:

структура використання бюджетних асигнувань Держфінмоніторингу України;

кількість повідомлень про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу в розрізі суб'єктів первинного фінансового моніторингу;

кількість повідомлень про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу банківськими установами;

кількість повідомлень про фінансові операції, взятих на облік Держфінмоніторингом України, в розрізі типів подання;

питома вага повідомлень у загальному обсязі повідомлень про фінансові операції, що надійшли від небанківського сектору та взяті на облік Держфінмоніторингом України;

розподіл прийнятих на облік у звітному році повідомлень в розрізі ознак фінансового моніторингу;

кількість суб'єктів первинного фінансового моніторингу;

питома вага суб'єктів первинного фінансового моніторингу, що стали на облік в Держфінмоніторингу України;

кількість сформованих дос'є для проведення фінансового розслідування;

кількість засідань експертної комісії Держфінмоніторингу України з розгляду узагальнених матеріалів;

кількість кримінальних впроваджень за результатами узагальнених матеріалів.

Дослідження рівня фінансової глобалізації здійснюється за показниками Додатку Б на основі аналізу таких характеристик:

структура і динаміка глобальних фінансових активів;

обсяги і питома вага транскордонних грошових потоків у глобальному ВВП;

обсяг закордонних депозитів у фізичних осіб;

обсяги депозитів і кредитів у фізичних осіб в іноземній валюті;

валові обсяги руху приватного капіталу у відношенні до ВВП;

обсяг закордонних депозитів у небанківських інститутів країни

обсяг депозитів і кредитів юридичних осіб у іноземній;

валюті у вітчизняних банківських інститутах;

потоки портфельних інвестицій;

потоки прямих інвестицій за кордон та в країну;

потоки інших інвестиційних активів (торговельних кредитів, фінансового лізингу тощо);

приплив прямих іноземних інвестицій у відношенні до ВВП

валовий зовнішній борг;

кількість банків з іноземним капіталом, зокрема зі 100 % іноземним капіталом;

обсяги експорту-імпорту фінансових послуг країни;

обсяг і динаміка міжнародної централізації капіталу (у вигляді злиття та поглинання компаній у різних країнах);

порівняно із загальними обсягами централізації капіталу, включаючи злиття і поглинання всередині країни;

обсяг та динаміка комплексних міжнародних інвестиційних проектів порівняно із загальними масштабами таких проектів – і внутрішніх, і міжнародних;

обсяг і динаміка міжнародних операцій банків та інших кредитних установ порівняно із загальним обсягом і динамікою всіх їх операцій;

обсяг і динаміка міжнародних фондових ринків порівняно із загальними розмірами цих ринків та темпами їх зростання;

обсяг і динаміка валютних ринків порівняно із загальними масштабами грошових ринків;

обсяг експорту фінансових послуг країни.

Субіндекси фінансової глобалізації, що відображають залежність рівня фінансової глобалізації країни від визначальних факторів (формула В.56):

$$i_{FG} = \frac{V}{GPD}, \quad (\text{В.56})$$

де i_{FG} – субіндекс фінансової глобалізації;

V – показник, що характеризує інтернаціоналізацію фінансової сфери країни (обсяг експорту фінансових послуг; обсяг імпорту фінансових послуг; обсяг валютних депозитів у вітчизняних банках; обсяг кредитів в економіку країни в іноземній валюті; обсяг валового зовнішнього боргу; обсяг прямих іноземних інвестицій; обсяг прямих зарубіжних інвестицій; обсяг портфельних іноземних інвестицій; обсяг портфельних зарубіжних інвестицій; обсяг статутного капіталу банків з іноземним капіталом);

GDP – валовий внутрішній продукт.

Індекс фінансової глобалізації (формула В.57):

$$I_{FG} = \frac{\frac{V_1}{GDP} \div \frac{V_{1b}}{GDP_{1b}} + \frac{V_2}{GDP} \div \frac{V_{2b}}{GDP_{2b}} + \frac{V_3}{GDP} \div \frac{V_{3b}}{GDP_{3b}} + \dots + \frac{V_{12}}{GDP} \div \frac{V_{12b}}{GDP_{12b}}}{12}, \quad (\text{В.57})$$

де I_{FG} – індекс фінансової глобалізації;

V_1 – обсяг експорту фінансових послуг;

V_2 – обсяг імпорту фінансових послуг;

V_3 – обсяг валютних депозитів у вітчизняних банках;

V_4 – обсяг кредитів в економіку країни в іноземній валюті;

V_5 – обсяг валового зовнішнього боргу;

V_6 – обсяг прямих іноземних інвестицій;

V_7 – обсяг прямих зарубіжних інвестицій;

V_8 – обсяг портфельних іноземних інвестицій;

V_9 – обсяг портфельних зарубіжних інвестицій;

V_{10} – обсяг інших інвестиційних активів;

V_{11} – обсяг інших інвестиційних зобов'язань (відповідно до міжнародної інвестиційної позиції країни);

V_{12} – обсяг статутного капіталу банків з іноземним капіталом;

V_{1b}/GDP_{1b} – базовий субіндекс для субіндекса V_1/GDP ;

V_{2b}/GDP_{2b} – базовий субіндекс для субіндекса V_2/GDP і так далі для усіх дванадцяти субіндексів.

Дослідження ефективності фінансового контролю на підприємстві здійснюється за показниками Додатку Б на основі аналізу таких характеристик (табл. В.3).

Таблиця В.3

Показники оперативного фінансового контролінгу

№	Показник	Джерело інформації	
		НП(С)БО	МП(С)БО
1	2	3	4
1	Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	035 (Форма 2)	2000 (Форма 2)
2	Собівартість реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	040 (Форма 2)	2050 (Форма 2)
3	Валовий прибуток (збиток)	050 (055) (Форма 2)	2090 (2095) (Форма 2)
4	Адміністративні витрати	070 (Форма 2)	2130 (Форма 2)
5	Витрати на збут	080 (Форма 2)	2150 (Форма 2)
6	Фінансовий результат від операційної діяльності	100 (105) (Форма 2)	2190 (2195) (Форма 2)
7	Фінансовий результат до оподаткування	170 (175) (Форма 2)	2290 (2295) (Форма 2)
8	Чистий прибуток (збиток) / Сукупний дохід	220 (225) (Форма 2)	2350 (2355) (Форма 2)
9	Чистий рух коштів від операційної діяльності	170 (Форма 3)	3195 (Форма 3)
10	Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	300 (Форма 3)	3295 (Форма 3)
11	Чистий рух коштів від фінансової діяльності	390 (Форма 3)	3395 (Форма 3)
12	Чистий рух грошових коштів за звітний період	400 (Форма 3)	3400 (Форма 3)

Оперативний фінансовий контролінг спирається переважно на внутрішні джерела інформації, зокрема дані рахунків прибутків і збитків, руху грошових коштів тощо. Основна увага при цьому концентрується на дослідженні таких співвідношень, як "доходи-затрати" та "грошові надходження-грошові видатки". Стратегічний контролінг зорієнтований на аналіз шансів і ризиків, сильних і слабких сторін підприємства.

Зміст

Вступ	3
1. Загальні вимоги до курсової роботи.....	5
2. Вимоги до композиції курсової роботи.....	5
3. Вимоги до структурних елементів курсової роботи.....	5
4. Технічні вимоги оформлення курсової роботи	10
5. Перелік рекомендованих тем	16
6. Рекомендований план за темами курсових робіт.....	18
7. Технологія виконання курсової роботи	76
8. Регламент рейтингової оцінки курсової роботи.....	76
Рекомендована література.....	88
Основна	88
Додаткова	95
Ресурси мережі Інтернет	106
Додатки.....	109

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

**Методичні рекомендації
до виконання курсової роботи
з навчальної дисципліни**

"ФІНАНСИ"

**для студентів напряму підготовки
6.030508 "Фінанси і кредит"
усіх форм навчання**

Укладачі: **Нескородєва** Інна Іванівна
Пустовгар Світлана Анатоліївна
Голофаєва Ірина Петрівна

Відповідальний за випуск *Журавльова І. В.*

Редактор *Промський М. Н.*

Коректор *Маркова Т. А.*

План 2015 р. Поз. № 23.

Підп. до друку 17.04.2015 р. Формат 60 x 90 1/16. Папір офсетний. Друк цифровий.
Ум. друк. арк. 10,0. Обл.-вид. арк. 12,5. Тираж 100 пр. Зам. № 32.

Видавець і виготівник – ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 61166, м. Харків, просп. Леніна, 9-А

*Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
ДК № 4853 від 20.02.2015 р.*